

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Maturitná skúška 2018

Správa

**o výsledkoch externej časti
a písomnej formy internej časti
maturitnej skúšky**

z nemeckého jazyka, úroveň B1, B2, C1

PaedDr. Ján Markech, PhD., MBA

Mgr. Tomáš Ficek

Ing. Jana Kostolanská, PhD.

PaedDr. Janka Kurajová Stopková, PhD.

Mgr. Jakub Podhorányi

Bratislava 2018

Obsah

ÚVOD.....	5
1 CHARAKTERISTIKA TESTOV EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B1, B2, C1.....	10
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B1.....	17
Všeobecné výsledky	17
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	18
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa.....	19
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	19
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	20
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	20
Prepojenie úspešnosti a percentilu.....	21
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností (častí)	23
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B1.....	25
Charakteristiky položiek	25
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	29
4 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B1	30
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek.....	32
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	34
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	35
5 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B1	37
6 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ B2.....	39
Všeobecné výsledky	39
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	40
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	40
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa.....	41
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	42
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	42
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	43
Prepojenie úspešnosti a percentilu.....	43
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	45
7 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B2.....	47

Charakteristiky položiek	47
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	50
8 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B2	53
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek.....	55
2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek	57
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	58
9 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z NJ, ÚROVEŇ B2	59
10 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA, ÚROVEŇ C1.....	61
Všeobecné výsledky	61
Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy	62
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja	62
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa.....	63
Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia	63
Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %	64
Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS	65
Prepojenie úspešnosti a percentilu.....	65
Úspešnosť podľa jednotlivých zručností	67
11 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ C1.....	69
Charakteristiky položiek	69
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu	72
12 ANALÝZA POLOŽIEK TESTU EČ MS Z NJ, ÚROVEŇ C1	75
1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek.....	77
2. časť: Používanie jazyka – obsahová analýza položiek	78
Znenie položky č. 58 uvádzame na str. č. 71.....	79
3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek	79
13 VYHODNOTENIE PFIČ MS Z NJ, ÚROVEŇ C1	81
14 ZÁVER A ODPORÚČANIA DO PRAXE	83
LITERATÚRA	85
PRÍLOHA.....	87

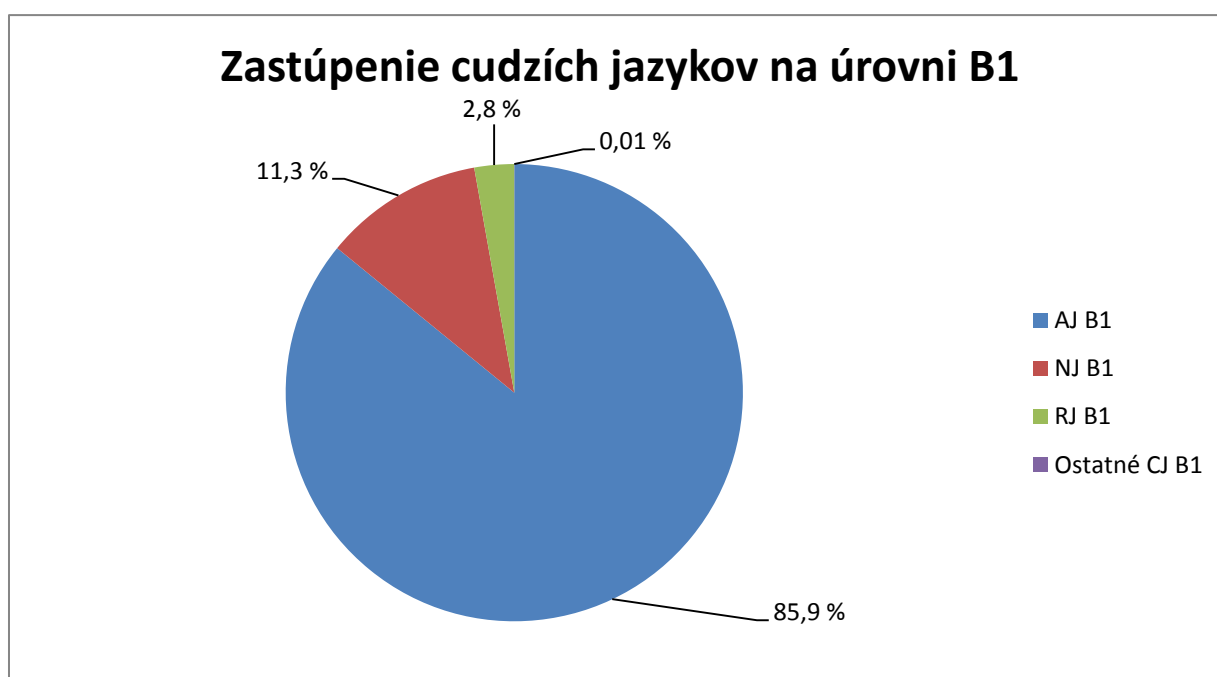
POUŽITÉ SKRATKY A POJMY

NÚCEM	Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
MS	maturitná skúška
CJ	cudzí jazyk
NJ	nemecký jazyk
EČ	externá časť (maturitnej skúšky)
IČ	interná časť (maturitnej skúšky)
PFIČ	písomná forma internej časti (maturitnej skúšky)
ÚFIČ	ústna forma internej časti (maturitnej skúšky)
SERR	<i>Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky</i> vydaný Radou Európy
SOŠ	stredná odborná škola
GYM	gymnázium
BA	Bratislavský (kraj)
BB	Banskobystrický (kraj)
KE	Košický (kraj)
NR	Nitriansky (kraj)
PO	Prešovský (kraj)
TN	Trenčiansky (kraj)
TT	Trnavský (kraj)
ZA	Žilinský (kraj)
P	percentuálny podiel žiakov
N	veľkosť štatistického súboru, počet žiakov
np	národný priemer
N18B1	označenie testu z nemeckého jazyka úroveň B1
N18B2	označenie testu z nemeckého jazyka úroveň B2
N18C1	označenie testu z nemeckého jazyka úroveň C1
Sig.	signifikancia, štatistická významnosť
P.Bis.	Point Biserial, parameter medzipoložkovej korelácie
r	korelačný koeficient, koeficient vecnej signifikancie
položka	otázka v teste určená na riešenie a hodnotená (0, 1) v hrubom skóre
úloha	súbor položiek viažucich sa na spoločný východiskový text, resp. nahrávku
časť	súbor úloh overujúcich schopnosti žiaka v jazykových kompetenciách a v komunikačných jazykových činnostiach a stratégiách

Úvod

Externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) a písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z cudzích jazykov sa v školskom roku 2017/2018 konala dňa 14. marca 2018. Na základe platnej legislatívy všetci žiaci gymnázií maturovali z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Žiaci bilingválnych stredných škôl, ktoré nemajú uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, povinne maturovali na úrovni C1.

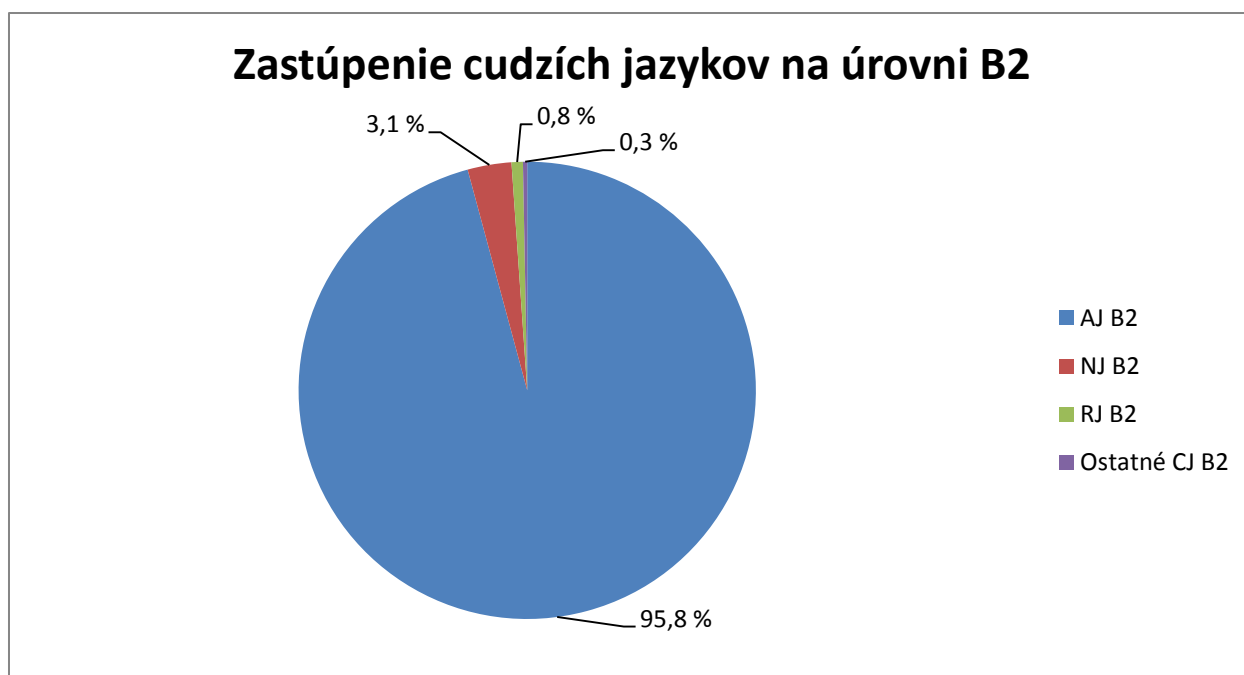
Test z nemeckého jazyka (NJ) na úrovni B1 riešilo 2 655 žiakov z 302 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni B1 (23 557) predstavovalo 11,3 %. EČ MS z NJ na úrovni B1 písalo 1 204 chlapcov (45,3 %) a 1 451 dievčat (54,7 %).

Obr. 1 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2018 – úroveň B1

V školskom roku 2017/2018 dosiahla priemerná úspešnosť testu z NJ na úrovni B1 **39,4 %**. Najvyššiu úspešnosť dosiahli žiaci v časti Počúvanie s porozumením (43,4 %), nasledovala Gramatika a lexika (40,3 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť Čítanie s porozumením (34,3 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo 1 013 žiakov z celkového počtu 2 655, čo predstavuje 38,2 %.

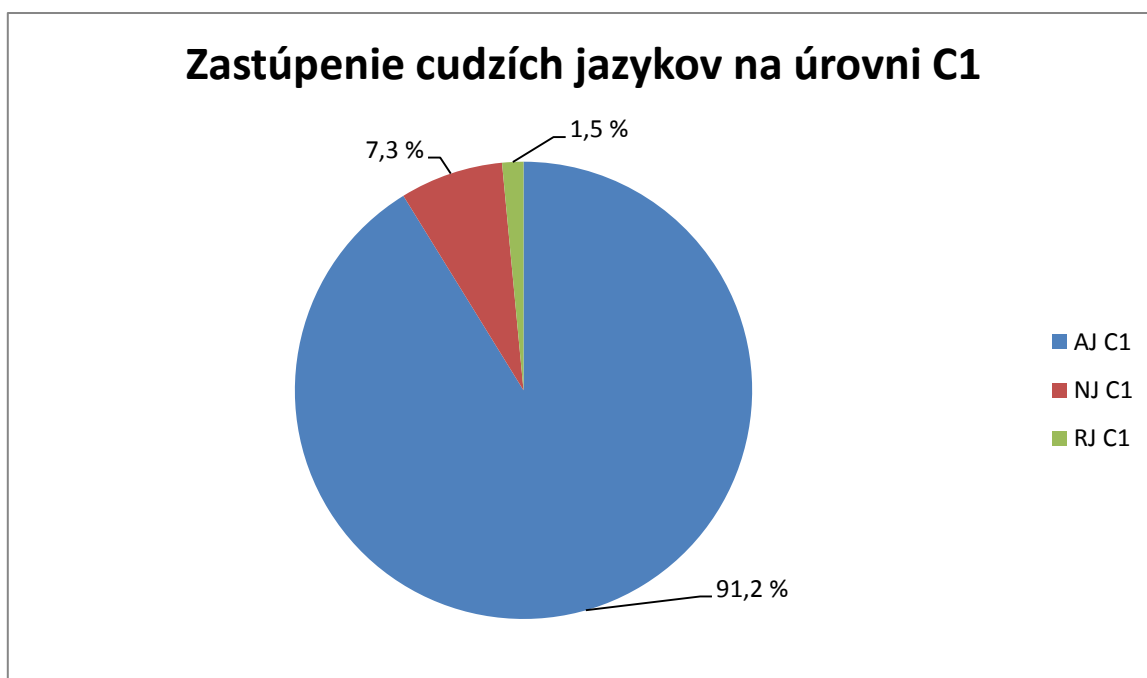
Test z nemeckého jazyka (NJ) na úrovni B2 riešilo 442 žiakov zo 105 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni B2 (14 237) predstavovalo 3,1 %. EČ MS z NJ na úrovni B2 písalo 142 chlapcov (32,1 %) a 300 dievčat (67,9 %).

Obr. 2 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2018 – úroveň B2

V školskom roku 2017/2018 dosiahla priemerná úspešnosť z NJ na úrovni B2 hodnotu **62,0 %**. Najvyššiu úspešnosť dosiahli žiaci v časti Gramatika a lexika (64,5 %), nasledovalo Počúvanie s porozumením (63,6 %) a najnižšiu úspešnosť vykázala časť Čítanie s porozumením (58,0 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 35 žiakov z celkového počtu 442, čo predstavuje 7,9 %.

Test z nemeckého jazyka (NJ) na úrovni C1 riešilo 126 žiakov zo 6 škôl, čo z celkového počtu maturantov z cudzích jazykov na úrovni C1 (1 717) predstavovalo 7,3 %. EČ MS z NJ na úrovni C1 písalo 41 chlapcov (32,5 %) a 85 dievčat (67,5 %). Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 20 žiakov z celkového počtu 126, čo predstavuje 15,9 %.

Obr. 3 Zastúpenie cudzích jazykov na MS 2018 – úroveň C1

Na základe Vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov platí od školského roku 2012/2013 nasledovné hodnotenie úspešného zvládnutia maturitnej skúšky. Žiak úspešne vykoná maturitnú skúšku z predmetu, ktorý má EČ MS a PFIČ MS, ak jeho hodnotenie z ústnej formy internej časti maturitnej skúšky:

- a) nie je horšie ako stupeň prospechu 3 – dobrý a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov alebo v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov, alebo
- b) je stupeň prospechu 4 – dostatočný a v písomnej forme internej časti maturitnej skúšky získa viac ako 25 % z celkového počtu bodov a súčasne v externej časti získa viac ako 33 % z celkového počtu bodov.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné v dostatočnej miere overiť v ÚFIČ MS. Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska. Predkladaná správa má za cieľ zhodnotiť korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka, úroveň B1, B2, C1* (kolektív, 2018) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ* (kolektív, 2018).

V prvej kapitole správy sa venujeme charakteristike testov EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni B1, B2, C1. Hovoríme o jeho štruktúre, špecifikácii jednotlivých častí testov a o proporčnom zastúpení položiek.

V druhej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni B1. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa a pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z nemeckého jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V tretej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň B1 prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V štvrtej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B1 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V piatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu písomnej formy internej časti MS z NJ, úroveň B1. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z nemeckého jazyka, úroveň B1, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V šiestej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni B2. Predkladáme rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia. Uvádzame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z nemeckého jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V siedmej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň B2 prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V ôsmej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úrovne B2 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti, a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V deviatej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z NJ úroveň B2. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z nemeckého jazyka, úroveň B2, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V desiatej kapitole sa venujeme analýze výsledkov testu EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni C1. Uvádžame rozdelenie žiakov, ktorí v teste nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti viac ako 33,0 % a poskytujeme prepojenie úspešností v oboch častiach maturitnej skúšky, v EČ MS a PFIČ MS. V neposlednom rade hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS z nemeckého jazyka podľa jednotlivých zručností a uvádzame prepojenie úspešnosti a percentilu.

V jedenástej kapitole prinášame interpretáciu výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň C1 prostredníctvom charakteristiky štatistických ukazovateľov testových položiek, grafov a ukážok znenia a riešenia vybraných položiek z testu.

V dvanástej kapitole sa venujeme obsahovej analýze vybraných položiek z jednotlivých častí testu úroveň C1 tak, aby boli zastúpené všetky jazykové zručnosti, a aby vybrané položky boli zaujímavé pre odbornú i širšiu verejnosť. Snažíme sa zdôvodniť zámer autorov testov a tiež zmýšľanie žiakov pri voľbe odpovede.

V trinástej kapitole sa venujeme vyhodnoteniu PFIČ MS z NJ, úroveň C1. Prezентujeme celkovú úspešnosť dosiahnutú v PFIČ MS z nemeckého jazyka, úroveň C1, ako aj jednotlivé úspešnosti v štyroch hodnotených oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika, slovná zásoba).

V závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja, identifikujeme prípadné nedostatky v záujme skvalitnenia tvorby testov v budúcnosti a podávame odporúčania do praxe.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania, pedagógom i samotným žiakom pripravujúcim sa na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka. Hodnotené testy (test 4170 pre úroveň B1, test 4500 pre úroveň B2 a 4131 pre úroveň C1) a *Kľúče správnych odpovedí* sú zverejnené na stránke www.nucem.sk, v sekcii Maturita 2018.

1 Charakteristika testov EČ MS z NJ, úroveň B1, B2, C1

Test externej časti maturitnej skúšky z nemeckého jazyka úrovne B1 pozostáva zo 60 úloh (čas na riešenie testu je 100 minút), test úrovne B2 z 80 úloh (čas na riešenie testu je 120 minút) a test úrovne C1 z 90 úloh (čas na riešenie testu je 150 minút), pričom každá správna odpoveď sa hodnotí celočíselne 1 bodom.

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedajú maturitné testy úrovni B1, B2 a C1 komunikačnej úrovni B1, B2 a C1 *Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky* (SERR) vydaného Radou Európy, ktoré sú určené maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, maturantom gymnázií, ako aj bilingválnych stredných škôl (bez medzinárodnej zmluvy), ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka.

Testy rešpektujú obsah *Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní* (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a *Vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách* v znení neskorších predpisov.

Obsah testov úrovni B1 a B2 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úrovne B1 a B2* z roku 2012 (ŠPÚ, Bratislava 2012), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu: <http://www.statpedu.sk/sk/vzdelavanie/vzdelavanie-deti-cudzincov/platne-od-sk-r-2013/2014/>

Obsah testu úrovne C1 vychádza z *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň C1* z roku 2012 (ŠPÚ, 2012), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 01. 09. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu: http://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/kcp_nemecky-jazyk_c1_schvalene.pdf

Cieľom testov je preveriť jazykové kompetencie žiaka v nižšie uvedených častiach testu. Test úrovne B1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (36) a úlohy s krátkou odpoveďou (24). Pokyny k úlohám sú vo vyučovacom jazyku (v slovenskom jazyku, pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku). Test úrovne B2 obsahuje úlohy s výberom odpovede (46) a úlohy s krátkou odpoveďou (34). Pokyny k úlohám sú v nemeckom jazyku. Test úrovne C1 obsahuje úlohy s výberom odpovede (64) a úlohy s krátkou odpoveďou (26). Pokyny k úlohám sú v nemeckom jazyku. Testy úrovni B1, B2, C1 pozostávajú z troch častí:

- počúvanie s porozumením,
- gramatika a lexika (úrovne B1 a B2), resp. používanie jazyka (úroveň C1),
- čítanie s porozumením.

Tab. 1 Rozloženie úloh v testoch EČ MS z nemeckého jazyka, úroveň B1, B2, C1

EČ MS z NJ	Počúvanie s porozumením			Gramatika a lexika/Používanie jazyka			Čítanie s porozumením		
	B1	B2	C1	B1	B2	C1	B1	B2	C1
úlohy s výberom odpovede (ÚVO)	13	14	20	10	20	20	13	18	24
úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO)	7	6	10	10	20	10	7	7	6

V EČ MS teste úrovne **B1** boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
 - úlohy na dopĺňovanie (3. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (2. úloha v časti Gramatika a lexika).
- **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**
 - *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - *multiple choice* – výber z 3 možností (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie/možnosti A – J (1. úloha v časti Čítanie s porozumením a 3. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy typu: P/N + odsek (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovne **B1** obsahoval 8 textov:

- **3 nahrávky** v časti Počúvanie s porozumením (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **2 texty** v časti Gramatika a lexika (20 položiek – cca 25 minút),
- **3 texty** v časti Čítanie s porozumením (20 položiek – cca 45 minút).

V teste EČ MS úrovne **B2** boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
 - úlohy na dopĺňovanie (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 3. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy zamerané na výber z banky slov (2. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - úlohy zamerané na slovtvorbu (3. úloha v časti Gramatika a lexika).
- **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**
 - *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 1. úloha v časti Gramatika a lexika),
 - *multiple choice* – výber z 3 možností (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie/možnosti A – J (1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy typu: P/N + odsek (2. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovně **B2** obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti Počúvanie s porozumením (20 položiek – čas na riešenie cca 30 minút),
- **3 texty** v časti Gramatika a lexika (40 položiek – cca 45 minút),
- **3 texty** v časti Čítanie s porozumením (20 položiek – cca 45 minút).

V teste EČ MS úrovně **C1** boli použité dva hlavné typy úloh:

- **úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):**
 - úlohy na doplňovanie (zhrnutie textu) – (3. úloha v časti Počúvanie s porozumením a 3 úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy na tvorbu slov – (2. úloha v časti Používanie jazyka).
- **úlohy s výberom odpovede (ÚVO):**
 - *multiple choice* – výber zo 4 možností (1. úloha v časti Počúvanie s porozumením, 1. úloha v časti Používanie jazyka a 1. úloha v časti Čítanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie možností A – H (2. úloha v časti Počúvanie s porozumením),
 - úlohy na priradovanie (2. a 4. úloha v časti Čítanie s porozumením).

Test úrovně **C1** obsahoval 9 textov:

- **3 nahrávky** v časti Počúvanie s porozumením (30 položiek – čas na riešenie cca 40 minút),
- **2 texty** v časti Používanie jazyka (30 položiek – cca 40 minút),
- **4 texty** v časti Čítanie s porozumením (30 položiek – cca 70 minút).

V testoch úrovní B1 a B2 mali žiaci v časti testu **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli informáciám v hovorenom prejave v nemeckom jazyku. Cieľom tejto časti testu bolo preveriť schopnosť žiakov počúvať hovorený prejav, porozumieť podstatným myšlienkam obsahu a získať z neho informácie potrebné na vyriešenie úlohy. Úlohy testovali okrem celkového porozumenia textu aj pochopenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov a rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí. Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky (texty sú variabilné v rozsahu cca 400 – 600 slov na úrovni B1, 450 – 650 slov na úrovni B2) a k nim viažuce sa úlohy (13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou), mali žiaci približne 30 minút. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy. Nakoniec bola žiakom pridelená jedna minúta (úroveň B1), resp. 30 sekúnd (úroveň B2) na dokončenie práce na daných úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je nemecký jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, majú zreteľnú výslovnosť a primerané tempo reči. Texty neobsahovali slangové, špecifické, ani málo frekventované technické výrazy, tematicky boli blízke testovanej cieľovej skupine. Boli prevzaté z autentických materiálov z rôznych zdrojov masovokomunikačných prostriedkov. Nahrávky boli monologického (rozprávanie) aj dialogického charakteru (interview), bez rušivých a sprievodných zvukov.

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom z viacerých možností a úlohy na dopĺňovanie. Každá položka v rámci počúvania s porozumením mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne C1 mali žiaci v časti **Počúvanie s porozumením** preukázať, ako porozumeli dlhšiemu hovorenému prejavu na abstraktné a zložitejšie témy v nemeckom jazyku, pričom tento nie je zreteľne štruktúrovaný a vzťahy v ňom sú vyjadrené iba v náznakoch.

Na vyriešenie tejto časti testu, ktorá obsahuje 3 nahrávky rôznej dĺžky a k nim viažuce sa úlohy (20 úloh s výberom odpovede a 10 úloh s krátkou odpoveďou), mali žiaci približne 40 minút. Špecifickou je 2. nahrávka, počas počúvania ktorej musia žiaci paralelne riešiť 2 bloky s úlohami 10 – 15 a 16 – 20. Žiaci si najskôr prečítali v časovom intervale dvoch minút úlohy k príslušnej nahrávke, potom si dvakrát vypočuli celú nahrávku, pričom zároveň riešili úlohy a nakoniec mali ešte 30 sekúnd na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je nemecký jazyk rodným alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2 SERR), používajú prevažne medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti. Texty môžu obsahovať aj väčšie množstvo autentického zvukového materiálu, ktorý môže byť čiastočne prednesený aj v subštandardnom rečovom prejave (idiolekt, sociolekt, dialekt) a môže obsahovať idiomatické výrazy alebo špecifické či odborné, v bežnej reči menej frekventované výrazy. V rečovom prejave môžu niektoré časti nahrávok obsahovať aj sprievodné a rušivé zvuky. Nahrávky boli monologického (napr. oznamy, prednášky) a dialogického charakteru (napr. diskusie).

V rámci tejto časti testu mali žiaci riešiť úlohy s výberom z viacerých možností a úlohy na dopĺňovanie. Každá položka v rámci **Počúvania s porozumením** mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. V tejto časti testu sa nehodnotili pravopisné chyby, ale zohľadňovala sa len obsahová správnosť odpovede.

V teste úrovne B1 v časti **Gramatika a lexika** sa preverovali znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek z nemeckého jazyka úrovne B1 a ich správne použitie v kontexte. Žiaci mali dopĺňať adekvátne gramatické tvary na základe výberu z viacerých možností a dopĺňať do kontextu slová, ktoré mali k dispozícii v banke slov.

V teste úrovne B2 sa v tejto časti zisťovalo, ako vie žiak vhodne a správne doplniť do textu chýbajúcu lexiku, adekvátne gramatické tvary a ako vie zmeniť pôvodný tvar slova. Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne B1 je 25 minút a v teste úrovne B2 45 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 10 ÚVO) v teste úrovne B1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 700 slov. Úlohy (20 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne B2 sa viazali k trom východiskovým textom v celkovom rozsahu 800 – 1 000 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali úrovniam B1 a B2 podľa SERR. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov pre úroveň B1 a 40 bodov pre úroveň B2. Pri hodnotení sa vychádzalo z *Kľúča správnych odpovedí*. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovne C1 v časti **Používanie jazyka** sa testovalo pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiak zvládol osnovami predpísaný rozsah syntakticko-gramatických štruktúr a slovnej zásoby a ako je schopný používať jazyk v rôznych kontextoch. K dispozícii boli 2 typy úloh, zameraných na použitie správnej gramatickej konštrukcie v kontexte a na základe kmeňa slova na doplnenie slova do kontextu v správnom lexikálnom tvare. Úlohy sú v rozsahu cieľových požiadaviek pre vyučovanie nemeckého jazyka ako 2. vyučovacieho jazyka. Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu úrovne C1 je 40 minút.

Úlohy (10 ÚKO a 20 ÚVO) v teste úrovne C1 sa viazali k dvom východiskovým textom v celkovom rozsahu 600 – 800 slov. Texty boli autentické, čiastočne didakticky adaptované pre danú úroveň.

Texty môžu byť rozšírené o lexiku z rôznych oblastí, najmä z oblasti populárno-vedeckej a odbornej, ale môžu obsahovať aj ekonomické, právne a technické výrazy z bežného života. Tematicky boli zamerané na oblasti vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali komunikačnej úrovni C1 SERR.

V testoch úrovni B1 a B2 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a či vyriešili úlohy na priradovanie, určenie správnosti alebo nesprávnosti výpovede a na doplňovanie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, didakticky upravené pre úrovne B1 a B2 SERR. Tematicky zodpovedali cieľovým požiadavkám a vzdelávacím štandardom danej úrovne nemeckého jazyka. Texty neobsahovali slangové výrazy, ani dialektizmy, obsahovali však určité percento neznámej slovnej zásoby, čím sa overovalo, či žiaci dokážu odhadnúť jej význam z kontextu.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu a rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí. Cieľom tejto časti bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne čítať rôzne texty v nemeckom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na vyriešenie úloh. Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 45 minút.

V testoch pre úrovne B1 a B2 sa k trom textovým ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň B1 je spolu približne 900 – 1 000 slov a pre úroveň B2 1 000 – 1 100) viazalo 13 úloh s výberom odpovede a 7 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 20 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

V teste úrovne C1 sa v časti **Čítanie s porozumením** zisťovalo, ako vie žiak dôsledne čítať široké spektrum náročných a dlhších textov v nemeckom jazyku ako druhom vyučovacom jazyku, porozumieť im a získať z nich potrebné informácie. Texty boli prevzaté z autentických materiálov, ktoré môžu obsahovať aj odbornú lexiku, slangové výrazy a hovorový štýl je v nich prípustný. Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom alebo nesúvislým textom (diagramy, tabuľky, obrázky), z ktorých musí žiak tiež vedieť získať potrebné informácie.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, rozpoznanie dôležitosti informácií, identifikáciu jemných významových odtieňov, postojov a názorov, ktoré sú len naznačené. Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu je 70 minút.

V testoch pre úroveň C1 sa k štyrom ukážkam rôznej dĺžky a náročnosti (rozsah týchto troch textov pre úroveň C1 spolu je približne 2400 slov) viazalo 24 úloh s výberom odpovede a 6 úloh s krátkou odpoveďou. Každá položka mala hodnotu jedného bodu, spolu sa dalo získať 30 bodov. Pravopisné a gramatické chyby v tejto časti testu nie sú prípustné.

Pre účely EČ MS z nemeckého jazyka úrovne B1, B2 a C1 boli vytvorené dve formy testov, ktoré sa líšili poradím úloh, resp. pri úlohách s výberom odpovede poradím alternatív odpovede.

Žiaci svoje odpovede nepíšu priamo do testových zošitov, ale do samoprepisovacích odpoveďových hárkov (OH). Kópie OH overí žiak podpisom, originály podpíšu po vyhodnotení obidvaja hodnotitelia a predseda predmetovej maturitnej komisie. Oddelené kópie bez zásahu hodnotiteľov a predsedu predmetovej maturitnej komisie sú archivované v školách. Hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou vykonávajú hodnotitelia pod externým dozorom podľa *Kľúča správnych odpovedí* a centrálne vypracovaných pokynov na hodnotenie. Originály všetkých druhov OH sú zaslané na centrálnu spracovanie, následne skenované, automaticky vyhodnocované a postúpené na štatistické spracovanie v SPSS softvéri.

2 Výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka, úroveň B1

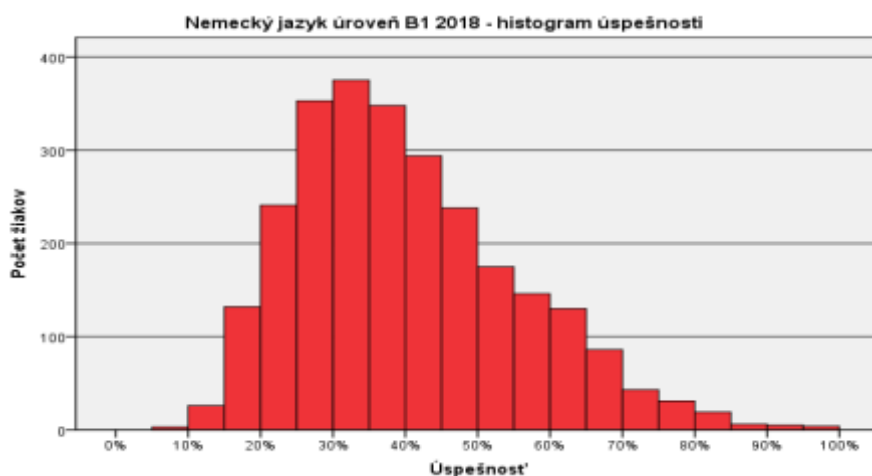
Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 2 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 2 Výsledné psychometrické charakteristiky testu EČ MS NJ úroveň B1

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	2 651	2 655	2 655	2 655
Maximum	100,0	100,0	100,0	98,3
Minimum	,0	,0	,0	6,7
Priemer	43,4	40,3	34,3	39,4
Štandardná odchýlka	16,6	22,4	18,4	15,3
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,3	,4	,4	,3
Cronbachovo alfa	,66	,81	,74	,86
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,7	9,7	9,4	5,7

*Počet žiakov, ktorí riešili časť Počúvanie s porozumením bol oproti ostatným oblastiam testu nižší o 4 žiakov so sluchovým postihnutím.

Obr. 4 Výsledný histogram úspešnosti testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 2 a z histogramu (pozri obrázok 4) predpokladáme zvýšenú náročnosť testu pre testovanú populáciu.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si úroveň maturity z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Z tohto dôvodu je národný priemer tvorený žiakmi SOŠ a konzervatórií. Test EČ MS na úrovni B1 z nemeckého jazyka riešilo 2 655 žiakov z 302 škôl.

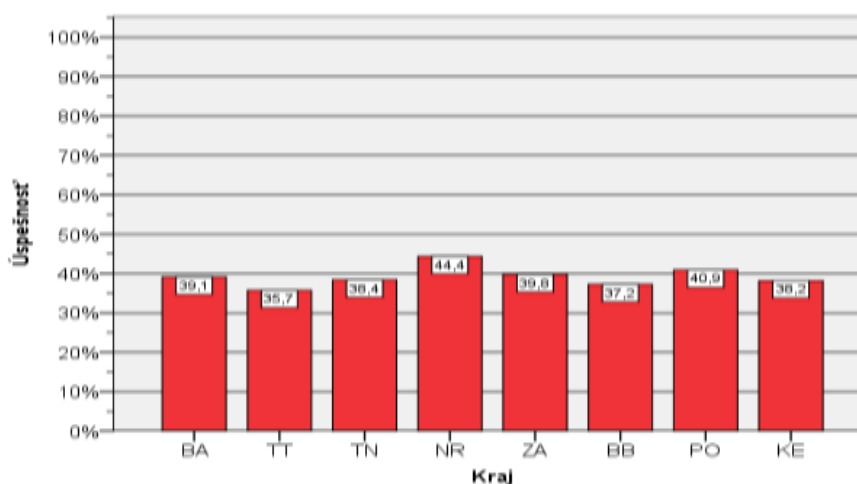
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 3 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni B1 v rámci EČ MS 2018.

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	34	11,3%	220	8,3%
	TT	35	11,6%	410	15,4%
	TN	28	9,3%	288	10,8%
	NR	45	14,9%	371	14,0%
	ZA	39	12,9%	371	14,0%
	BB	44	14,6%	313	11,8%
	PO	46	15,2%	474	17,9%
	KE	31	10,3%	208	7,8%
	Spolu	302	100,0%	2 655	100,0%

Graf na obrázku 5 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 5 Priemerné úspešnosti testu EČ MS NJ úroveň B1 2018 podľa kraja

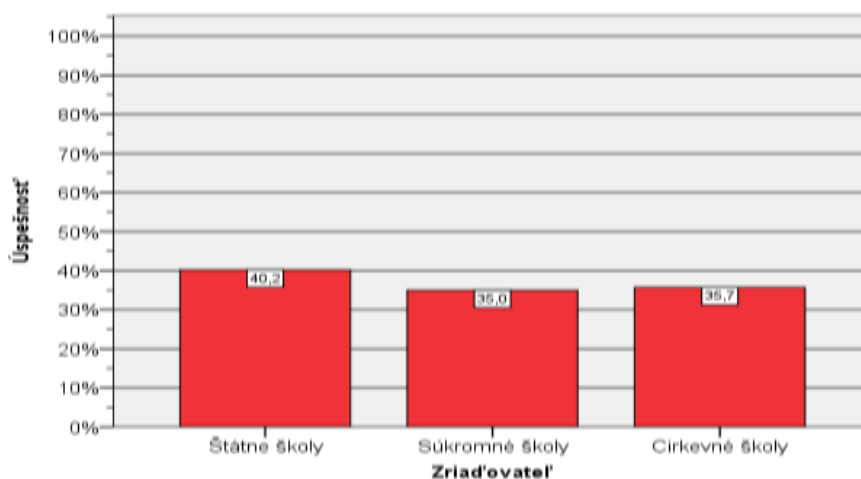
Rozdiely v úspešnosti podľa kraja neboli vecne významné. Najvyšší počet maturujúcich žiakov na úrovni B1 z nemeckého jazyka bol z Prešovského kraja (474).

Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 4 uvádzame počet žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z nemeckého jazyka zo štátnych, súkromných aj cirkevných škôl, ako aj ich úspešnosť.

Tab. 4 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	237	78,5%	2 216	83,5%
	Súkromné školy	53	17,5%	346	13,0%
	Cirkevné školy	12	4,0%	93	3,5%
	Spolu	302	100,0%	2655	100,0%

Obr. 6 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – EČ MS NJ úroveň B1 2018

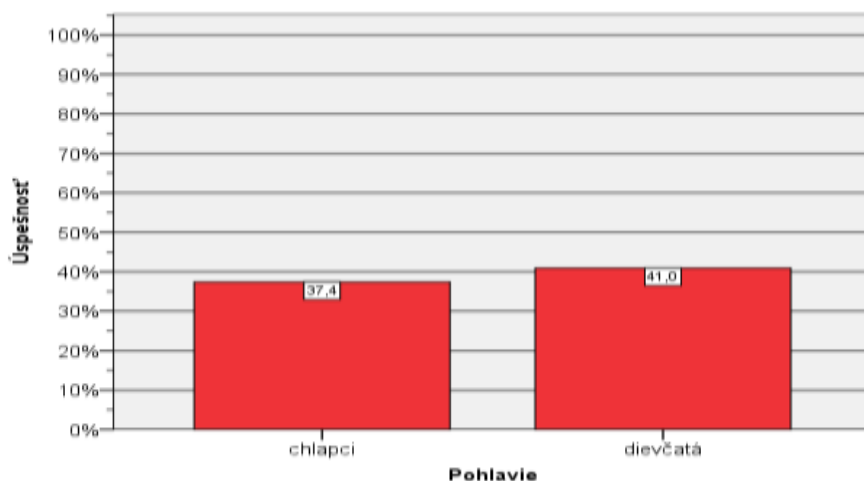
Výsledky žiakov všetkých škôl podľa zriaďovateľa boli porovnateľné.

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Dievčatá boli v teste úspešnejšie (41,0 %) ako chlapci (37,4 %), avšak rozdiely medzi chlapcami a dievčatami neboli vecne významné.

Tab. 5 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	1 204	45,3%
	dievčatá	1 451	54,7%
	Spolu	2 655	100,0%

Obr. 7 Úspešnosť podľa pohlavia – EČ MS NJ úroveň B1 2018

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo 1 013 žiakov, čo predstavovalo 38,2 % z celkového počtu 2 655 žiakov maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni B1. Títo žiaci v EČ MS z nemeckého jazyka úrovne B1 neboli úspešní. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 6 a 7.

Tab. 6 Rozdelenie žiakov s úspešnosťou $\leq 33,0$ % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ	535	473	1 008
	konzervatóriá	3	2	5
Spolu		537	475	1 013

Tab. 7 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	SOŠ	52,8%	46,7%	99,5%
	konzervatóriá	0,3%	0,2%	0,5%
Spolu		53,1%	46,9%	100,0%

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 8 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, úroveň NJ B1

		Termín MS			Spolu
		RT	OT	NT	
EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25		1 566	3	0	1 569
EČ MS > 33 a PFIČ MS ≤ 25		64	3	0	67
EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS > 25		794	7	4	805
EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS ≤ 25		204	17	0	221
Spolu		2 628	30	4	2 662

Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS. Iba PFIČ MS písalo 27 žiakov a iba EČ MS v RT písalo 33 žiakov.

Prepojenie úspešnosti a percentilu

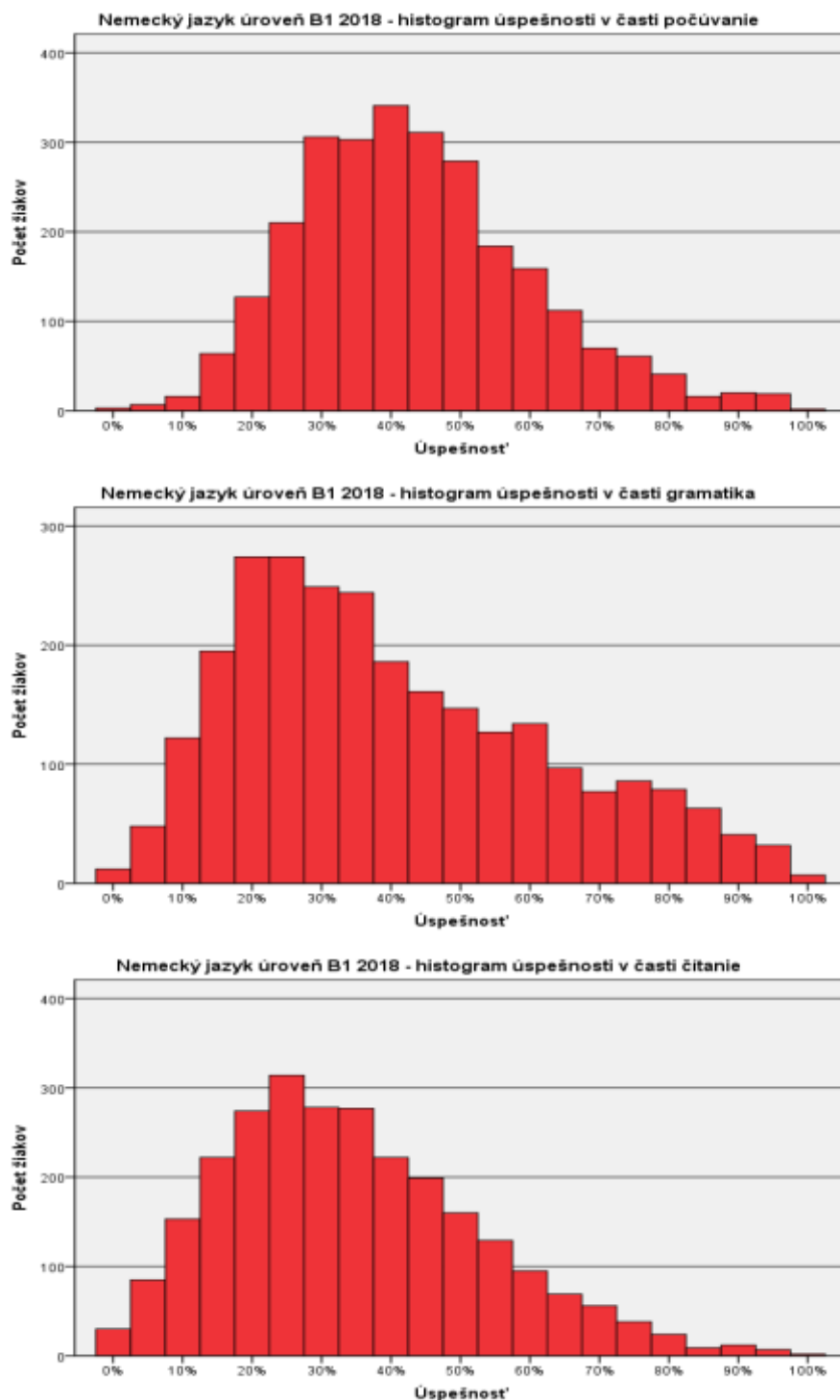
Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení. V tabuľke 9 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 9 Prepojenie úspešnosti a percentilu – NJ B1 2018

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
6,7	,0	1
8,3	,0	3
10,0	,1	2
11,7	,2	8
13,3	,5	16
15,0	1,1	40
16,7	2,6	44
18,3	4,2	52
20,0	6,2	68
21,7	8,7	91
23,3	12,1	88
25,0	15,4	127
26,7	20,1	116
28,3	24,4	122
30,0	28,9	127
31,7	33,7	135
33,3	38,7	118
35,0	43,1	129
36,7	47,9	107
38,3	51,8	115
40,0	56,1	109
41,7	60,2	90
43,3	63,5	96
45,0	67,1	83
46,7	70,2	70
48,3	72,8	85
50,0	75,9	56
51,7	78,0	60
53,3	80,3	59
55,0	82,4	53
56,7	84,4	51
58,3	86,3	43
60,0	87,9	49
61,7	89,7	42
62,5	91,3	1
63,3	91,3	38
65,0	92,7	32
66,7	93,9	29
68,3	95,0	25
70,0	95,9	19
71,7	96,7	15
73,3	97,2	10
75,0	97,6	19
76,7	98,3	8
78,3	98,6	4
80,0	98,7	8
81,7	99,0	4
83,3	99,2	7
85,0	99,4	3
86,7	99,6	2
88,3	99,6	1
90,0	99,7	2
91,7	99,7	2
93,3	99,8	1
96,7	99,9	3
98,3	100,0	1

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností (častí)

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností poukazujú na rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 8 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností (častí) – EČ MS NJ úroveň B1 2018

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti Počúvanie s porozumením (43,4 %), nasledovala Gramatika a lexika (40,3 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti Čítanie s porozumením (34,3 %).

V časti Počúvanie s porozumením, ktorá vykázala najvyššiu úspešnosť, žiaci úspešne riešili položky, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť nosnú informáciu (často substantívum) obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu, jedná sa u druhej úlohu v časti Počúvanie s porozumením, kde bolo potrebné vybrať správnu odpoveď spomedzi troch ponúkaných možností. Primerane úspešní boli žiaci aj pri riešení úloh, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie prezentovaných faktov, na základe ktorých bolo potrebné vybrať správne tvrdenie. Najnižšiu úspešnosť v tejto časti testu sme zaznamenali v druhej polovici druhej úlohy a v tretej úlohe, zameranej na priradovanie nadpisov k jednotlivým výpovediam.

V časti Gramatika a lexika boli aj tento rok najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností, v ktorých žiaci najistejšie ovládali skloňovanie podstatných mien, predložkové väzby slovík, jednoduchý a zložitý minulý čas, resp. spojenie prídavných mien s podstatnými menami, teda prvá úloha danej časti. Najväčšie problémy im spôsobovali položky zamerané na výber správnej lexikálnej jednotky, resp. výber z banky slov.

V časti Čítanie s porozumením, pri ktorej sme zaznamenali najnižšiu úspešnosť, boli najlepšie riešené položky prvej úlohy, kde žiaci ku krátkym textom priradovali vhodné nadpisy. Naopak najnižšiu úspešnosť sme aj tento rok opätovne zaznamenali v tretej úlohe, kde bolo potrebné doplniť vždy len jedno slovo do zhrnutia prečítaného textu.

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň B1

Testy EČ MS z nemeckého jazyka sú testami relatívneho výkonu, takzvané NR testy (*Norm Referenced*). Cieľom takého testu je vzájomne porovnať výsledky žiakov a zoradiť ich podľa dosiahnutej úspešnosti. NR testy musia nevyhnutne obsahovať položky s rôznym stupňom obťažnosti, aby rozlíšili žiakov. Opakom takýchto testov sú testy overovacie – CR (*Criterion Referenced*), označované ako testy absolútneho výkonu, ktorých cieľom je overiť, či si žiak osvojil určité poznatky a zručnosti, ktoré sú vopred stanovené ako podstatné. Výsledok žiaka sa neporovnáva s výsledkami iných žiakov, ale s vopred určenými kritériami. V týchto testoch by mal byť zastúpený každý tematický celok učiva, reprezentovaný dostatočným počtom úloh.

V nasledovnej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu.

V školskom roku 2017/2018 riešili žiaci na úrovni B1 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola takmer rovnaká. Formu 4170 písalo 1 349 žiakov (50,8 %), formu 4471 písalo 1 306 (49,2 %) žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy možno považovať za ekvivalentné.

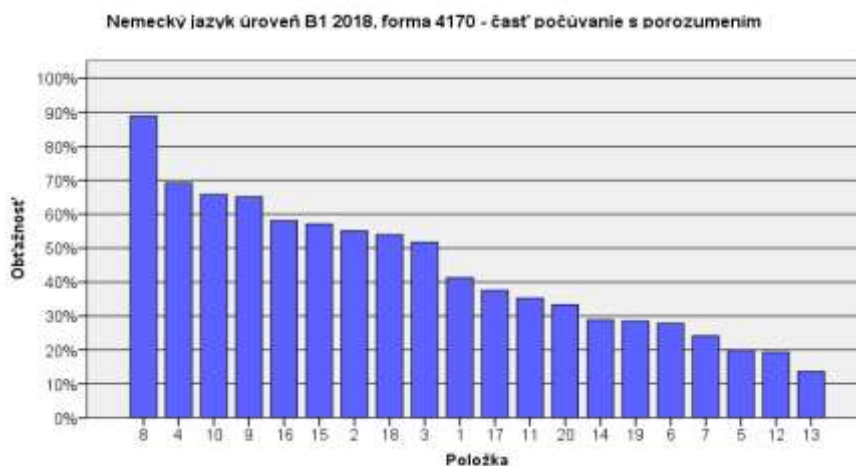
Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám formy 4170. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita 2018.

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú bližšie objasnené v prílohe tejto správy.

Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu.

Z obrázka č. 09 je vidieť, že v časti Počúvanie s porozumením bola najlepšie riešenou položkou položka č. 08 (88,9 %), kým položka č. 13 (13,6 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 9 Graf obrázkosťi položiek – počúvanie s porozumením

V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku č. 13 tohto typu úlohy, ktorej hodnota obrázkosťi bola 13,6 %, teda bola pre žiakov veľmi obťažná:

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
13	Die Thailänder _____. (A) mögen Konfrontationen (B) kommen ab und zu spät zum Unterricht (C) haben manchmal wenig Mut <i>správna odpoveď: (C)</i>	2	13,6 %

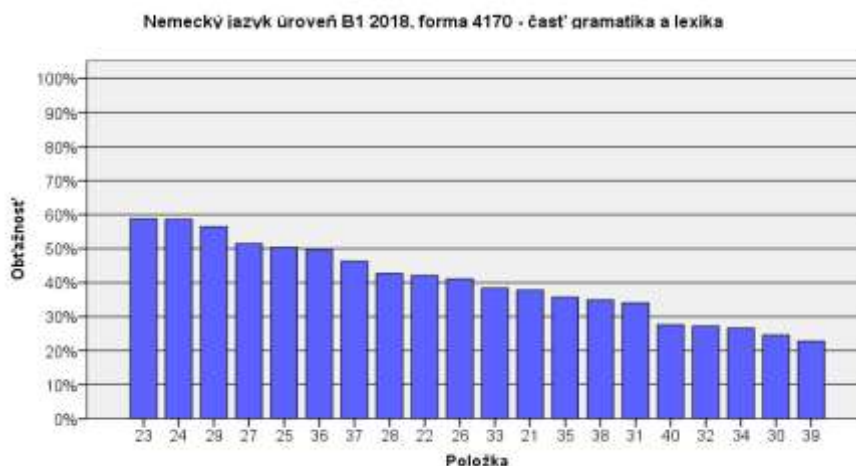
Vysokú úspešnosť riešenia mala položka č. 08 (88,9 %), kde stačilo v počúvanom texte zachytiť podstatnú informáciu, ktorá bola vyjadrená jednoslovne, frekventovaným atribútom.

položka číslo	úloha – výber z 3 možností	časť	%
08	Die Universität in Thailand _____. (A) ist eine Hochschule für prominente Studenten (B) ist eine Partnerschule von Universität in Köln (C) hat in Thailand eine schlechten Ruf <i>správna odpoveď: (B)</i>	2	88,9 %

V časti Gramatika a lexika žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na výber z banky slov. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného doplniť správne slovo do textu. Najvyššiu úspešnosť dosiahla položka č. 23 (58,7 %) a najnižšiu položka č. 39 (22,8 %).

Naopak, najmenej obťažné boli pre testovanú vzorku žiakov úlohy na výber odpovede zo štyroch možností, v ktorých žiaci najčastejšie ovládali skloňovanie podstatných mien a predložkové väzby, resp. spojenie prídavných mien s podstatnými menami.

Obr. 10 Graf obťažnosti položiek – gramatika a lexika

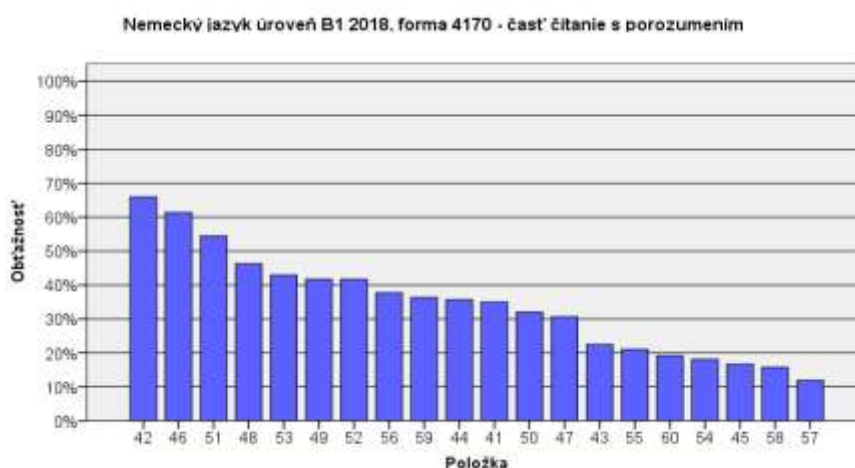
Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 23 a 39, teda ľahkej a stredne obťažnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
23	<p>[...] und dann über den roten Teppich in eine Galerie schreiten wird, um (23) _____.</p> <p>(A) die Vernissage zu eröffnen (B) die Vernissage eröffnen (C) eröffnen die Vernissage (D) zu eröffnen die Vernissage</p> <p>správna odpoveď: (A)</p>	1	58,7 %

položka číslo	úloha – výber z banky slov	časť	%
39	<p>Den Schutzhund zeichnet aus, dass er besonders gut _____ kann, schnell ist und sich gut zur Wehr setzen kann.</p> <p>správna odpoveď: riechen</p>	2	22,8 %

V časti Čítanie s porozumením boli najlepšie riešené tie položky (č. 41 – 47), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu bolo potrebné doplniť vhodný nadpis. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 54 – 60), ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, žiaci mali uviesť do zhrnutia za textom vždy jedno vhodné slovo. Pri položkách č. 54 – 60 sa objavuje aj mierne zvýšená nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť. Najľahšou položkou v časti Čítanie s porozumením bola položka č. 42 (65,9 %) a najobťažnejšou bola položka č. 57 (11,9 %).

Obr. 11 Graf obťažnosti položiek – čítanie s porozumením

Najmenej obťažnou položkou v tejto časti testu bola položka č. 42 (65,9 %), ktorej znenie a riešenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

položka číslo	úloha na priradovanie možností	časť	%
42	<p>Wir sollten die Heizung in dem Zimmer herunterfahren. Es ist viel effektiver, sich mit einer Jacke zu wärmen, als das ganze Haus zu beheizen. Man soll auch daran denken, immer das Licht auszuschalten, wenn man einen Raum verlässt. Das hilft nicht nur der Umwelt, sondern spart der Familie auch Geld.</p> <p>(A) Immer darauf aufmerksam machen (B) Luftverschmutzung reduzieren (C) Energie sparen (D) Weniger Müll produzieren (E) Sich umweltfreundlich verhalten (F) Radfahren bevorzugen (G) Neue Dinge kaufen lassen (H) Abfall trennen (I) Unnötiges spenden (J) Eine Aufräumaktion veranstalten</p> <p>správna odpoveď: (C)</p>	1	65,9 %

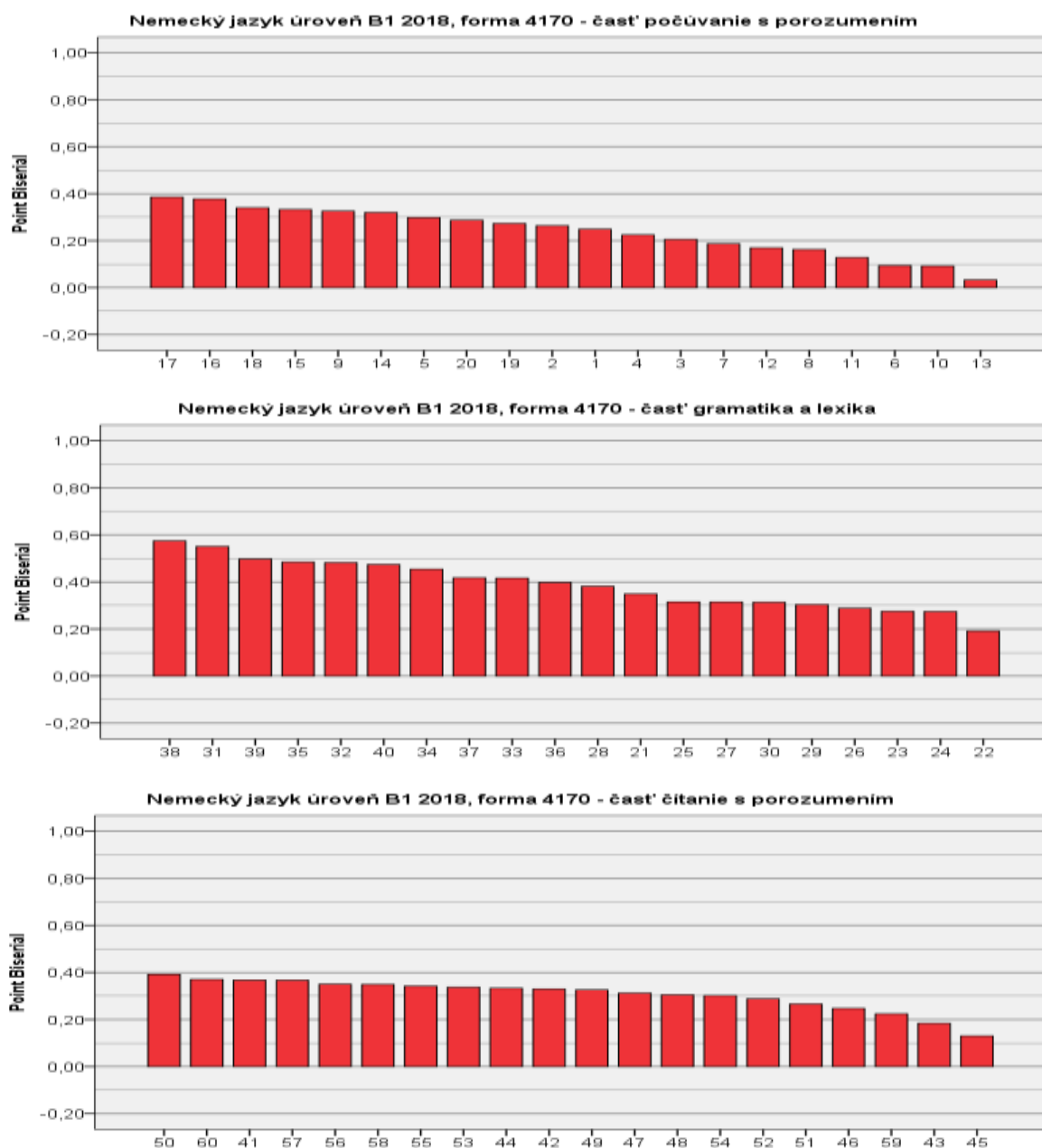
K najobťažnejším položkám v tejto časti testu patrila položka č. 57:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
57	Vier Mal _____ die Schüler auf Campingplätzen. <i>správna odpoveď:</i> übernachten/schlafen/zelten/bleiben/sind/nächtigen	3	11,9 %

Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

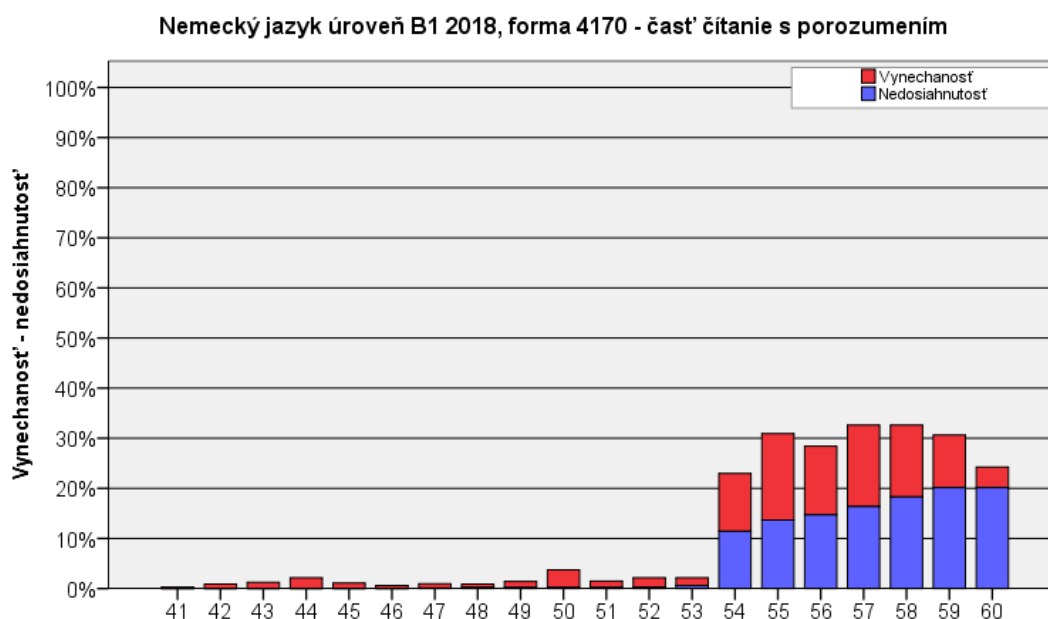
V teste sa nachádzalo 18 položiek s nepriaznivou hodnotou P. Biserial (menšou ako 0,30).

Na obrázku 12 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

Obr. 12 Grafy medzipoložkovej korelácie položiek testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

Na obrázku 13 uvádzame graf neriešenosti jednotlivých položiek v časti Čítanie s porozumením. Grafy častí Počúvanie s porozumením a Gramatika a lexika neuvádzame z dôvodu, že hodnota neriešenosti nepresiahla hodnotu 10%, avšak ich hodnoty uvádzame v súhrnných tabuľkách č. 10 – 12. V častiach Počúvanie s porozumením, Gramatika a lexika a Čítanie s porozumením bola v posledných položkách vo väčšej miere preukázaná nedosiahnutosť a neriešenosť. Bližšie sa im však budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Obr. 13 Graf neriešenosti časti Čítanie s porozumením testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

4 Analýza položiek testu EČ MS z NJ, úroveň B1

V tabuľkách 10 – 12 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste, rozdelené podľa jednotlivých zručností. Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa určitým spôsobom vymykajú z rámca ideálnej položky, teda takej, ktorej všetky uvedené hodnoty spĺňajú predpísané normy kvality. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti Počúvanie s porozumením pri nasledujúcich položkách: č. 09, a 14 – 18. Položky č. 06 – 08 a 10 – 13 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 01 – 08, 10 – 13, 19 a 20 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. V časti Gramatika a lexika mali všetky parametre priaznivé položky č. 21, 25 a 27 – 40. Položky č. 22 – 24 mali nevyhovujúcu citlivosť P. Biserial. V časti Čítanie s porozumením boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 41, 42, 44, 47 – 50 a 56. Položky č. 59 a 60 mali zvýšené hodnoty nedosiahnutosti, položky č. 55 a 57 – 59 vykazovali neriešenosť a nevyhovujúcu koreláciu medzi položkou a zvyškom testu sme zaznamenali pri položkách č. 43, 45, 46, 51, 52 a č. 59.

Tab. 10 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň B1 – Počúvanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	41,3	39,4	,00	,30	,30	,25
2	55,1	42,8	,00	,30	,30	,26
3	51,7	36,1	,00	,52	,52	,21
4	69,1	40,1	,00	,15	,15	,22
5	19,9	33,1	,00	,30	,30	,30
6	27,8	8,6	,00	,89	,89	,09
7	24,2	23,8	,00	,59	,59	,19
8	88,9	16,0	,00	,15	,15	,16
9	65,1	51,3	,07	,37	,45	,33
10	65,8	16,7	,07	,52	,59	,09
11	35,2	17,1	,07	,45	,52	,13
12	19,3	13,0	,07	,15	,22	,17
13	13,6	3,3	,07	,22	,30	,03
14	28,8	39,0	,45	,45	,89	,32
15	57,1	50,2	,45	,45	,89	,33
16	58,1	51,3	,45	,30	,74	,38
17	37,5	56,1	,52	,89	1,41	,39
18	54,0	53,9	,52	,37	,89	,34
19	28,5	30,5	,82	,59	1,41	,27
20	33,3	32,0	,82	,37	1,19	,29

Tab. 11 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň B1 – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	37,8	41,3	,00	,52	,52	,35
22	42,1	32,7	,00	,82	,82	,19
23	58,7	49,4	,00	,82	,82	,28
24	58,6	40,5	,00	,45	,45	,27
25	50,3	52,4	,00	,45	,45	,32
26	41,0	43,1	,00	,89	,89	,29
27	51,4	47,6	,00	,67	,67	,31
28	42,7	62,5	,00	,82	,82	,38
29	56,4	49,1	,00	,30	,30	,30
30	24,5	36,4	,00	,74	,74	,31
31	34,1	66,5	,37	2,68	3,05	,55
32	27,2	49,4	,67	3,72	4,39	,48
33	38,4	55,4	,74	4,68	5,43	,42
34	26,6	54,6	,74	3,94	4,68	,45
35	35,7	64,7	,97	5,65	6,62	,48
36	49,6	61,3	1,41	4,31	5,72	,40
37	46,2	66,5	1,71	4,24	5,95	,42
38	34,9	74,3	2,08	2,97	5,06	,57
39	22,8	56,5	3,20	5,28	8,48	,50
40	27,6	56,5	3,20	1,78	4,98	,47

Tab. 12 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň B1 – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
41	34,9	56,5	,00	,30	,30	,37
42	65,9	45,7	,00	,89	,89	,33
43	22,5	25,7	,00	1,26	1,26	,18
44	35,7	49,4	,00	2,16	2,16	,33
45	16,7	13,8	,00	1,12	1,12	,13
46	61,3	42,0	,00	,59	,59	,25
47	30,6	50,2	,07	,89	,97	,31
48	46,2	46,1	,22	,67	,89	,30
49	41,7	46,1	,22	1,19	1,41	,33
50	32,0	55,4	,22	3,49	3,72	,39
51	54,4	42,4	,22	1,26	1,49	,27
52	41,7	43,5	,30	1,86	2,16	,29
53	42,9	52,0	,59	1,56	2,16	,34
54	18,1	38,7	11,45	11,52	22,97	,30
55	21,0	42,8	13,68	17,25	30,93	,34
56	37,7	50,6	14,72	13,68	28,40	,35
57	11,9	36,1	16,36	16,28	32,64	,37
58	15,8	41,3	18,29	14,35	32,64	,35
59	36,4	34,2	20,15	10,48	30,63	,22
60	19,2	44,6	20,15	4,09	24,24	,37

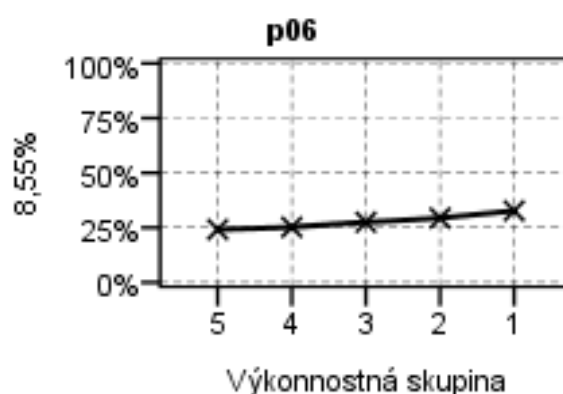
Pri posledných položkách (3. časť – Čítanie s porozumením) sme zaznamenali vyššiu mieru nedosiahnutosti a neriešenosti. Spomínané negatívne javy v teste podmieňuje aj fakt, že tento typ úlohy si vyžaduje ovládanie slovnej zásoby a schopnosť logického prepojenia informácií, ale aj únava žiakov spôsobená situovaním daných položiek na konci testu. Z uvedeného dôvodu vychádzajú pri štatistickej analýze neželané hodnoty (farebne vyznačené v tabuľkách 10 – 12) aj v ďalších vlastnostiach charakterizujúcich uvedené položky, ktoré s ich vysokou neriešenosťou priamo súvisia (nedosiahnutosť, vynechanosť a obťažnosť položky).

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti Počúvanie s porozumením dosiahli výrazne nízku hodnotu citlivosti (položky č. 06 – 08 a 10 – 13), teda nerozdelili jednoznačne žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov v teste. Na položku č. 06 odpovedalo správne 27,8 % žiakov, pričom položka len veľmi nevýrazne rozlíšila žiakov jednotlivých výkonnostných skupín, čo znázorňuje graf distribúcie úspešnosti danej položky na obr. č. 14.

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
06	<p>Die Realisierung ihrer Geschäftsidee _____ .</p> <p>a. war von Anfang an sehr einfach</p> <p>b. wurde immer positiv aufgenommen</p> <p>c. geht jetzt sehr schnell weit</p> <p>d. ist für sie wichtiger als ihr Privatleben</p> <p>správna odpoveď: c</p>	1	27,8 %

Obr. 14 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 06 testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu považujeme v časti Počúvanie s porozumením za najproblematickejšiu položku č. 13.

Tab. 13 Tabuľky položkovej analýzy – položky č. 13 testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

		A13	B13	C13	X13
1	P. Bis.	-,17	,14	,03	-,06
2	p	,29	,57	,14	,00
3	N	388,00	770,00	183,00	4,00

Všetky priaznivé parametre v časti Počúvanie s porozumením boli zaznamenané v položkách č. 09, a 14 – 18. V nasledujúcej tabuľke ako príklad uvedieme položku č. 18, prihliadajúc vhodné parametre danej položky, ktorá ideálnym spôsobom rozlíšila všetky výkonnostné skupiny žiakov.

Obr. 15 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 18 testu EČ MS NJ úroveň B1 2018

položka číslo	úloha na priradenie vhodnej možnosti	časť	%
18	Julia arbeitet in den Ferien, (A) um die freie Zeit nützlich zu verbringen. (B) um sich im Hochschulwesen engagieren zu können. (C) um mit dem Freund das Land zu bereisen. (D) um sich auf das kommende Semester vorbereiten zu können. (E) um sich geistig erholen zu können. (F) um mit der Freundin einen Urlaub in Paris zu machen. (G) um das Geld fürs Studium zu verdienen. <i>správna odpoveď: g</i>	3	54,0 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

V časti Gramatika a lexika sa nachádzajú dva typy úloh: pri položkách č. 21 – 30 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede a pri položkách č. 31 – 40 vyberali správne slovo do textu z ponúknutej banky slov. Všetky položky tejto časti testu mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení úspešní. Pri položkách č. 22 – 24 a č. 26 sme zaznamenali nevyhovujúcu koreláciu medzi položkou a zvyškom testu. Ako príklad uvedieme položku č. 30, ktorá bola žiakmi riešená s vysokou mierou úspešnosti.

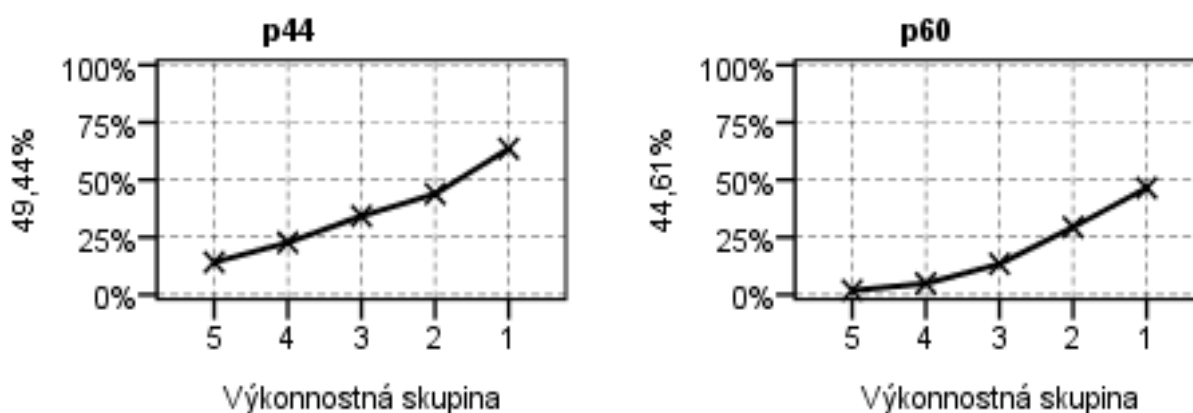
Obr. 16 Graf distribúcie úspešnosti – výber položky č. 30 z časti Gramatika a lexika, test NJ B1 2018

položka číslo	úloha – výber zo 4 možností	časť	%
30	<p>Als er im April in Singapur _____, waren seine Bilder innerhalb von zwei Stunden ausverkauft – zu Preisen von mehreren tausend Euro.</p> <p>(A) ausgestellte (B) ausgestellt (C) ausstellt (D) ausstellte</p> <p>správna odpoveď: d</p>	1	24,5 %

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z grafu neriešenosti na obr. 13 a z tabuľky č. 12 je mierne viditeľná nedosiahnutosť, vynechanosť a neriešenosť poslednej úlohy testu – doplňovanie slov do viet (ÚKO), obzvlášť v posledných položkách. V tomto type úlohy mali žiaci na základe prečítaného textu doplniť vhodné lexikálne jednotky do viet. Nízku úspešnosť dosahovali žiaci aj v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia. Nižšiu citlivosť mali položky č. 42, 46, 55, 58 – 60. Nízku koreláciu položky so zvyškom testu mali položky č. 43 a 45. Za veľmi obťažné položky možno považovať položky č. 45 (16,7 %), 54 (18,1 %), 57 (11,9 %), 58 (15,8 %) a č. 60 (19,2 %). Položky č. 59 a 60 mali vysokú nedosiahnutosť a položky č. 55, 57 – 59 mali vysokú neriešenosť. V nasledujúcom grafe (obr. 17) a obsahovej analýze uvedieme položky č. 44 a 60, ktoré dobre rozlíšili najúspešnejších a najslabších žiakov. Položku č. 44 (35,7 %) charakterizujeme ako obťažnú a položku č. 60 (19,2 %) ako veľmi obťažnú.

Obr. 17 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 44 a 60

Išlo o nasledovné položky:

položka číslo	úloha – priradovanie nadpisov	časť	%
44	<p><i>Jeder von uns kann Flugblätter verteilen. Damit werden unseren Nachbarn Zeit und Ort der Aktion mitgeteilt. Sie wissen dann, wann wir beginnen, unsere Nachbarschaft zu säubern. Danach kann eine Danke-Party für die Beteiligten organisiert werden.</i></p> <p><i>správna odpoveď: (J) Eine Aufräumaktion veranstalten</i></p>	1	35,7 %

položka číslo	úloha – doplnenie slova do zhrnutia za textom	časť	%
60	<p>Jeden Tag am _____ soll ein Foto von der Gruppe geschickt werden.</p> <p><i>správna odpoveď: Mittag</i></p>	3	19,2 %

Najlepšie riešené boli tie položky (č. 41 – 47), ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie textu, v ktorých mali žiaci na základe prečítaného textu doplniť vhodný nadpis. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 54 – 60), ktoré boli zamerané na globálne porozumenie, kde mali žiaci na základe prečítaného doplniť chýbajúce slová do zhrnutia za textom.

5 Vyhodnotenie PFIČ MS z NJ, úroveň B1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štrukturalizovaným zadaním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: Bildung

Ihr Brieffreund hat wenig Lust, Deutsch zu lernen. Sie möchten ihn überzeugen, warum er fleißiger lernen sollte. Schreiben Sie ihm einen Brief (160 – 180 Wörter), in dem Sie auf folgende Punkte eingehen:

- Bedeutung des Deutschlernens,
- Tipps für effektiveres Lernen,
- Kommunikationsmöglichkeiten in deutscher Sprache,
- Vor- und Nachteile von Sprachkursen und Nachhilfeunterricht,
- Deutsch im Beruf.

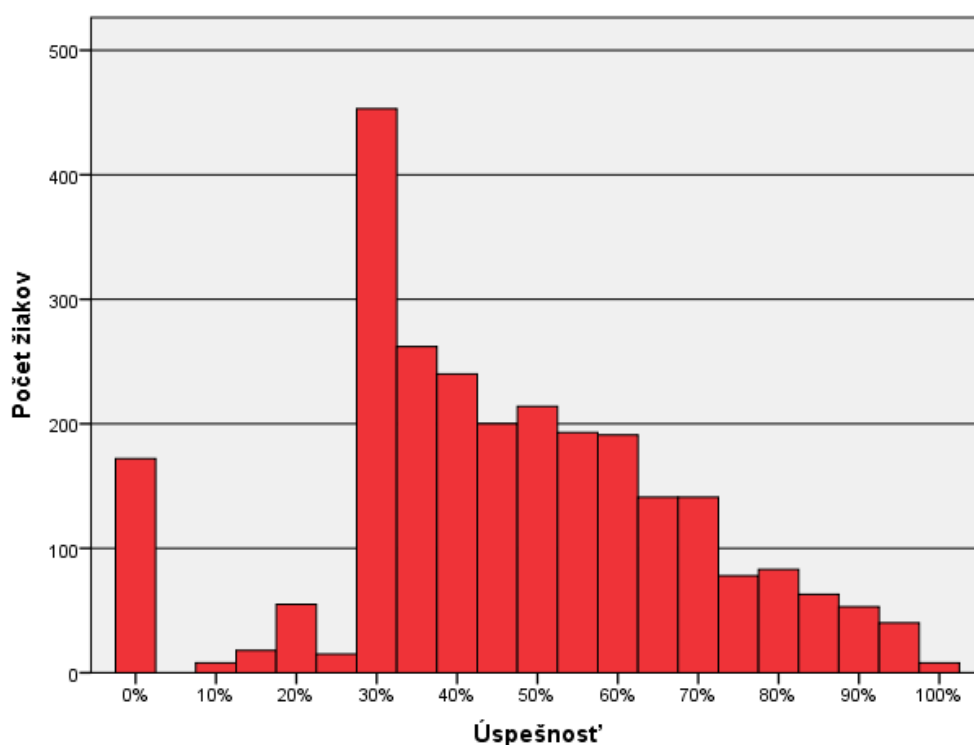
Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 160 – 180 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená objektivita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Hodnotenie prác PFIČ MS kontrolovali predsedovia PMK. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica.

PFIČ MS 2018 z nemeckého jazyka úroveň B1 písalo 2 675 žiakov. Z toho 2 655 žiakov v riadnom termíne, 5 žiakov v náhradnom termíne a 35 žiakov v opravnom termíne. Ďalej sa budeme venovať výsledkom iba z riadneho termínu. V tabuľke 15 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (46,5 %).

Tab. 15 PFIČ 2018 – NJ úroveň B1 – úspešnosť v častiach a celku

Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
50,3	51,1	39,9	44,6	46,5

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu Členenie a stavba textu (51,1 %). Je zjavné, že žiaci ovládajú základné pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov, ale vyskytujú sa tu nedostatky. Znamená to, že žiaci rozpracovali obsah, pričom bol text v dostatočnej miere logicky a formálne rozčlenený. Najnižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu Gramatika (39,9 %), čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v gramaticky správnom vyjadrovaní. Úspešnosť v kritériu Slovná zásoba dosiahla (44,6%). Tento fakt svedčí o slabšej úrovni aktívnej slovnej zásoby. Na obrázku 19 vidíme úspešnosť PFIČ MS v školskom roku 2017/2018.

Obr. 18 Úspešnosť v PFIČ MS – NJ úroveň B1, 2018

6 Výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka, úroveň B2

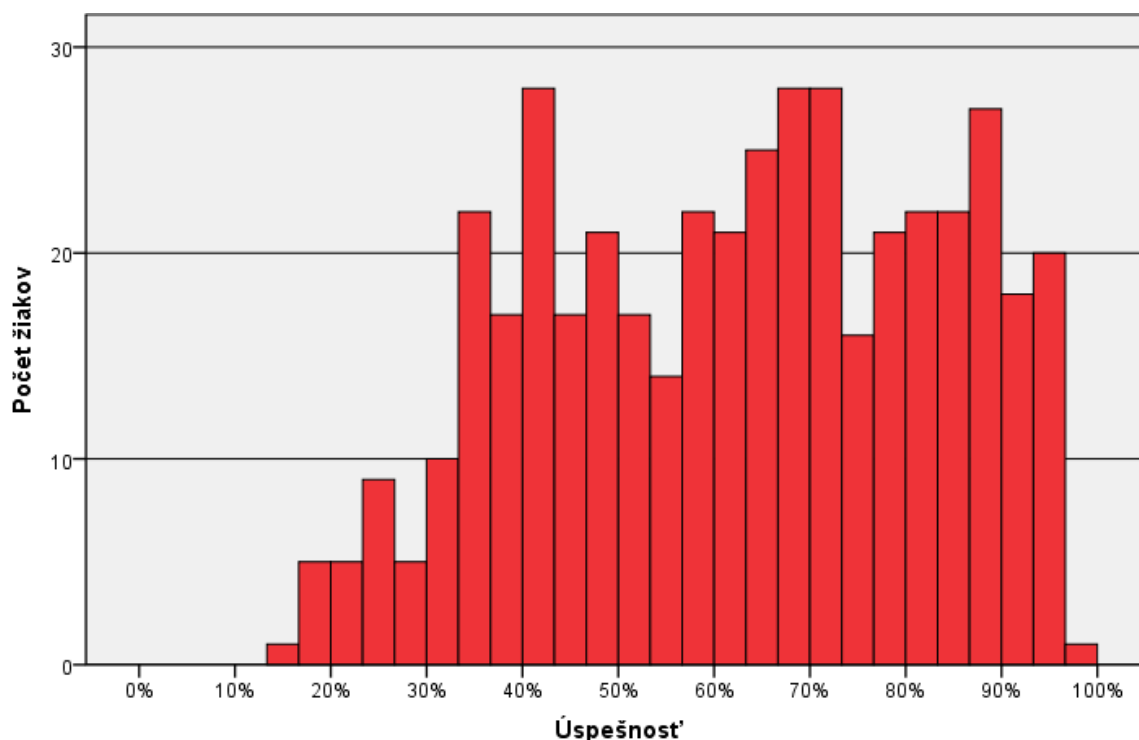
Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 16 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 16 Výsledné psychometrické charakteristiky testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	440*	442	442	442
Maximum	100,0	100,0	100,0	97,5
Minimum	10,0	10,0	,0	15,0
Priemer	63,6	64,5	58,0	62,0
Štandardná odchýlka	21,1	21,5	23,5	20,4
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	1,0	1,0	1,1	1,0
Cronbachovo alfa	,80	,91	,85	,94
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	9,4	6,4	9,1	4,9

*Test písali 2 sluchovo postihnutí žiaci, ktorí neriešili časť Počúvanie s porozumením.

Obr. 19 Výsledný histogram úspešnosti testu EČ MS NJ B2 2018

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 16 a z histogramu (obrázok 19) predpokladáme, že administrovaný test bol pre testovanú populáciu ľahký.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje podmienku, že všetci žiaci gymnázií maturujú z povinného cudzieho jazyka na úrovni B2. Žiaci SOŠ a konzervatórií si z povinného cudzieho jazyka mohli vybrať medzi úrovňou B1 alebo B2. Test EČ MS na úrovni B2 z nemeckého jazyka riešilo 442 žiakov zo 105 škôl, pričom 421 žiakov (95,2%) bolo gymnázií a 21 žiakov (4,8%) bolo z SOŠ a konzervatórií.

Tab. 17 Nemecký jazyk EČ MS úroveň B2 2018 - počet škôl a žiakov podľa druhu školy

		Žiaci	
		počet	%
Druh školy	GYM	421	95,2%
	SOŠ	21	4,8%
	konzervatóriá	.	0,0%
	Spolu	442	100,0%

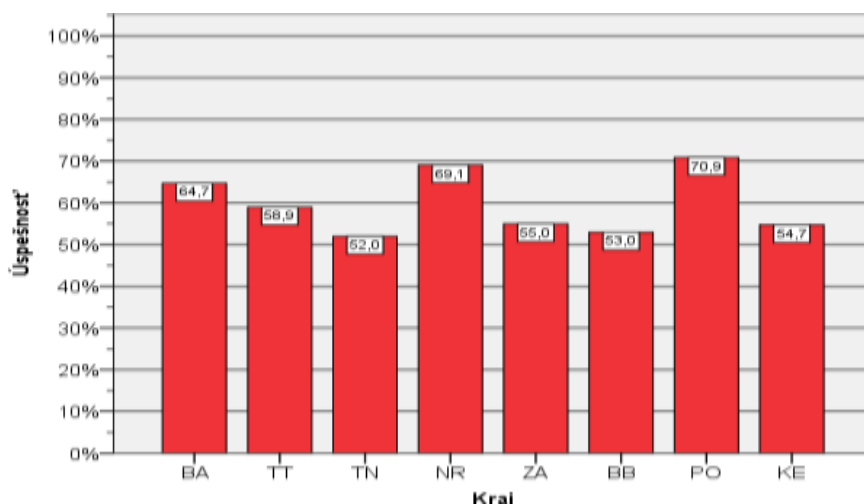
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 18 uvádzame počty škôl a žiakov maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni B2 v rámci EČ MS 2018 v jednotlivých krajoch.

Tab. 18 Počet škôl a žiakov podľa kraja

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	20	19,0%	96	21,7%
	TT	14	13,3%	57	12,9%
	TN	9	8,6%	33	7,5%
	NR	15	14,3%	38	8,6%
	ZA	13	12,4%	61	13,8%
	BB	8	7,6%	21	4,8%
	PO	15	14,3%	99	22,4%
	KE	11	10,5%	37	8,4%
	Spolu	105	100,0%	442	100,0%

Graf na obrázku 20 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 20 Priemerné úspešnosti testu EČ MS NJ úroveň B2 2018 podľa kraja

Najvyšší počet maturujúcich žiakov na úrovni B2 z nemeckého jazyka bol z Prešovského kraja (99), kde sme aj tento rok zaznamenali najvyššiu úspešnosť. Pokiaľ ide o rozdiely v úspešnosti oproti národnému priemeru - žiaci Prešovského kraja dosiahli výsledky stredne vecne významne lepšie ako národný priemer a žiaci Trenčianskeho kraja dosiahli výsledky silne vecne významne horšie ako národný priemer.

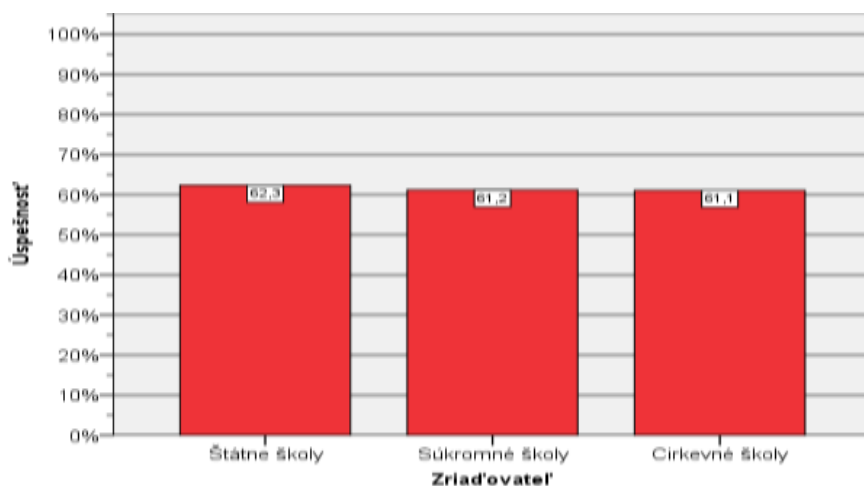
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 19 uvádzame počet štátnych, súkromných a cirkevných škôl, ako aj počty žiakov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z nemeckého jazyka.

Tab. 19 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	84	80,0%	334	75,6%
	Súkromné školy	7	6,7%	52	11,8%
	Cirkevné školy	14	13,3%	56	12,7%
	Spolu	105	100,0%	442	100,0%

Najúspešnejší boli žiaci štátnych škôl (62,3 %), pričom ich počet bol aj najvyšší. Výsledky žiakov podľa zriaďovateľa boli porovnateľné.

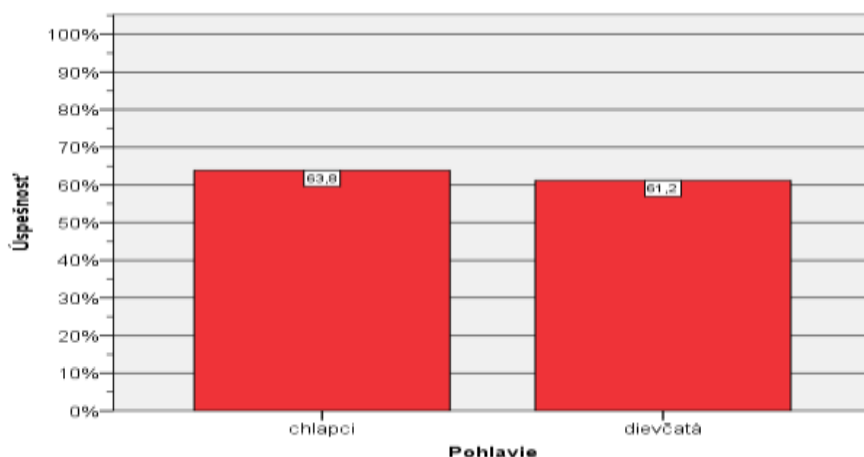
Obr. 21 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – EČ MS NJ úroveň B2 2018

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Chlapci boli v teste úspešnejší (63,8 %) ako dievčatá (61,2 %), avšak rozdiely medzi chlapcami a dievčatami neboli vecne významné.

Tab. 20 Počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	184	35,9%
	dievčatá	328	64,1%
	Spolu	512	100,0%

Obr. 22 Úspešnosť podľa pohlavia – EČ MS NJ úroveň B2 2018

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú 33,0 % dosiahlo 35 žiakov, čo predstavovalo 7,9 % z celkového počtu 442 žiakov maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni B2. Títo žiaci v EČ MS z nemeckého jazyka úrovne B2 neuspeli. Ich rozdelenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 21 Percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33,0 % podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	9	24	33
	SOŠ a konzervatóriá	2	0	2
Spolu		11	24	35

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS), uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 22 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, NJ úroveň B2

		Termín MS			Spolu
		RT	OT	NT	
	EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25	353	0	2	355
	EČ MS > 33 a PFIČ MS ≤ 25	11	0	0	11
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS > 25	31	1	0	32
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS ≤ 25	4	1	0	5
Spolu		399	2	2	403

Rozdelenie žiakov v tabuľke je po prepojení EČ MS a PFIČ MS.

Prepojenie úspešnosti a percentilu

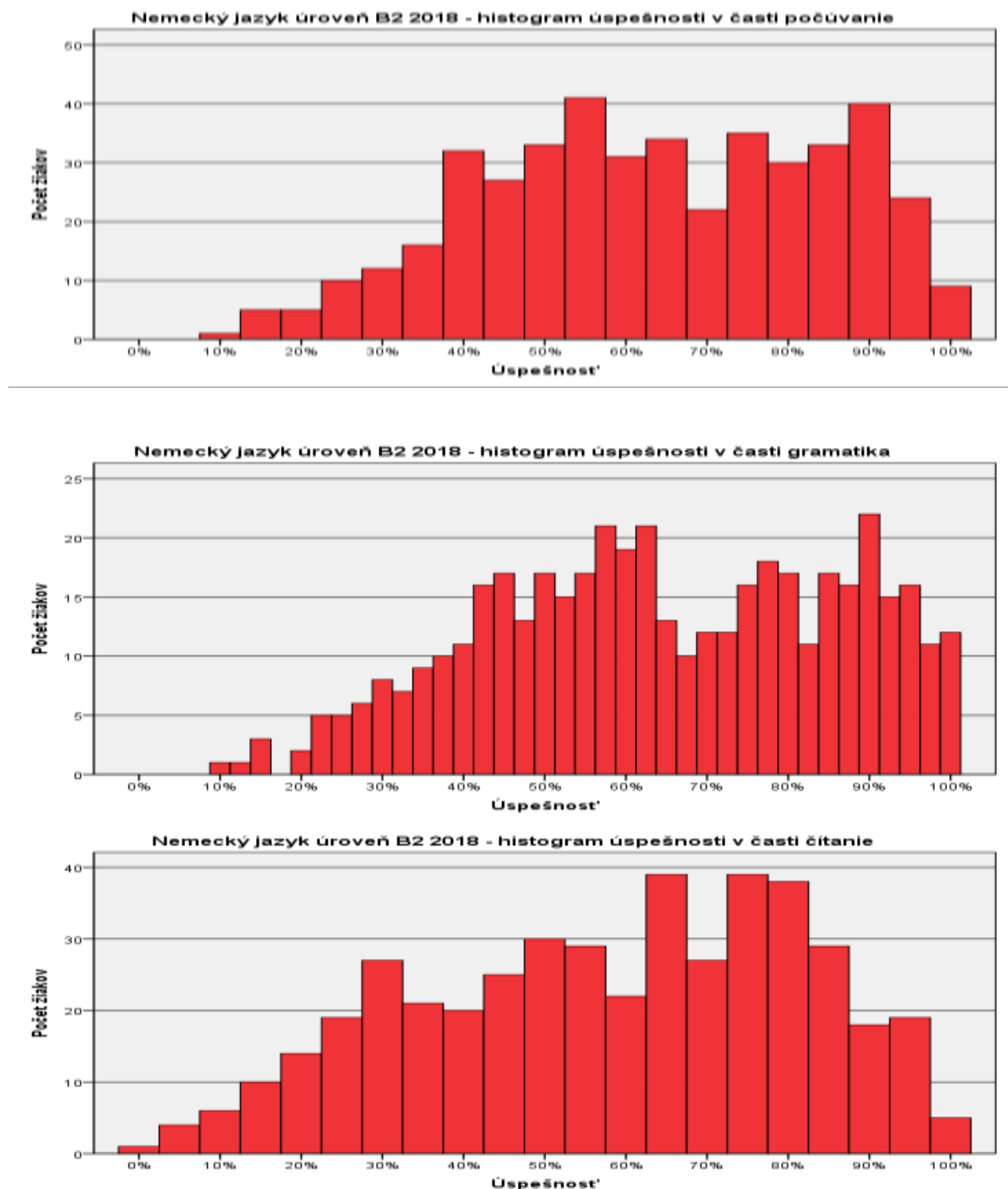
Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení. V tabuľke 24 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 23 Prepojenie úspešnosti a percentilu – EČ MS NJ úroveň B2 2018

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov			
15,0	,0	1	60,0	44,2	7
16,7	,2	1	60,8	45,7	6
18,3	,4	3	61,7	47,1	3
19,2	1,1	1	62,5	47,8	5
20,0	1,3	1	63,3	48,9	6
20,8	1,6	3	64,2	50,2	5
21,7	2,2	3	65,0	51,3	9
23,3	2,9	1	65,8	53,4	5
24,2	3,1	2	66,7	54,5	12
25,0	3,6	1	67,5	57,2	9
25,8	3,8	4	68,3	59,2	3
26,7	4,7	1	69,2	59,9	4
27,5	4,9	1	70,0	60,8	6
28,3	5,2	3	70,8	62,1	8
29,2	5,8	1	71,7	63,9	6
30,0	6,1	2	72,5	65,2	8
30,8	6,5	2	73,3	67,0	2
31,7	7,0	1	74,2	67,5	6
32,5	7,2	7	75,0	68,8	4
33,3	8,7	3	75,8	69,7	4
34,2	9,4	3	76,7	70,6	5
35,0	10,1	5	77,5	71,7	7
35,8	11,2	3	78,3	73,3	6
36,7	11,9	8	79,2	74,7	3
37,5	13,7	4	80,0	75,3	8
38,3	14,6	7	80,8	77,1	7
39,2	16,1	6	81,7	78,7	4
40,0	17,5	5	82,5	79,6	3
40,8	18,6	5	83,3	80,3	7
41,3	19,7	1	84,2	81,8	2
41,7	20,0	10	85,0	82,3	9
42,5	22,2	7	85,8	84,3	4
43,3	23,8	4	86,7	85,2	7
44,2	24,7	5	87,5	86,8	6
45,0	25,8	4	88,3	88,1	10
45,8	26,7	4	89,2	90,4	4
46,7	27,6	6	90,0	91,3	5
47,5	28,9	8	90,8	92,4	3
48,3	30,7	6	91,7	93,0	4
49,2	32,1	1	92,5	93,9	6
50,0	32,3	6	93,3	95,3	7
50,8	33,6	2	94,2	96,9	3
51,7	34,1	1	95,0	97,5	6
52,5	34,3	8	95,8	98,9	4
53,3	36,1	5	97,5	99,8	1
54,2	37,2	1			
55,0	37,4	4			
55,8	38,3	4			
56,7	39,2	4			
57,5	40,1	6			
58,3	41,5	5			
59,2	42,6	7			

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 23 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností – EČ MS NJ úroveň B2 2018

Najvyššiu priemernú úspešnosť v tomto školskom roku dosiahli žiaci v časti Gramatika a lexika (64,5%), nasledovalo Počúvanie s porozumením (63,6%) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti Čítanie s porozumením (58,0%).

V časti Počúvanie s porozumením žiaci dosiahli najvyššiu úspešnosť v položkách, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť nosnú informáciu (často podstatné meno) obsahujúcu jednoduchú slovnú zásobu. Vyššiu úspešnosť dosiahli žiaci v položkách 13, 04, 03, 12, 07 a 11, kde mali na základe vypočutého vybrať jedno z ponúkaných tvrdení.

V časti Gramatika a lexika boli najúspešnejšie riešené položky s výberom zo 4 možností, pri ktorých sme však zároveň zaznamenali aj najnáročnejšie položky tejto časti testu: č. 24, 35, 26 a 27.

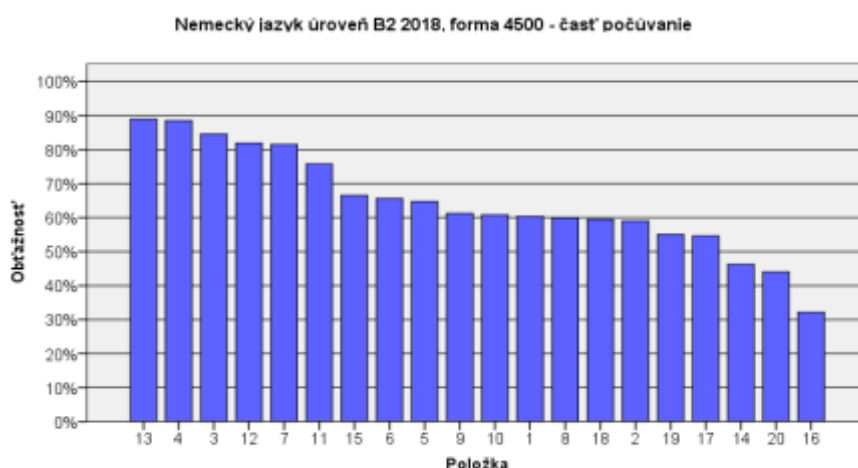
V časti Čítanie s porozumením boli najlepšie riešené tie položky, ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu bolo treba doplniť 1 alebo 2 slová do viet za textom. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách, ktoré boli zamerané na selektívne porozumenie, čiže žiaci mali uviesť odsek, na základe ktorého sa rozhodli o pravdivosti alebo nepravdivosti daného tvrdenia.

7 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň B2

V nasledujúcej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. V školskom roku 2017/2018 riešili žiaci na úrovni B2 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola takmer rovnaká. Formu 4500 písalo 227 žiakov, formu 4702 písalo 213 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám formy 4500. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita.

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú objasnené v prílohe tejto správy. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a naopak taktiež ľahké a veľmi ľahké položky, v pomere určenom špecifikáciou daného testu. Z obrázka č. 24 je vidieť, že v časti Počúvanie s porozumením mala položka č. 13 (89,0 %) najvyššiu priemernú úspešnosť riešenia a položka č. 16 (32,2 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 24 Graf obťažnosti položiek EČ MS NJ úroveň B2 – počúvanie s porozumením

Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou, kde bolo na základe vypočutého potrebné doplniť správny výraz do zhrnutia textu. V nasledujúcej tabuľke uvádzame ako príklad položku 16 z tohto typu úlohy, ktorej hodnota obťažnosti bola 32,2 %, teda bola pre žiakov obťažná:

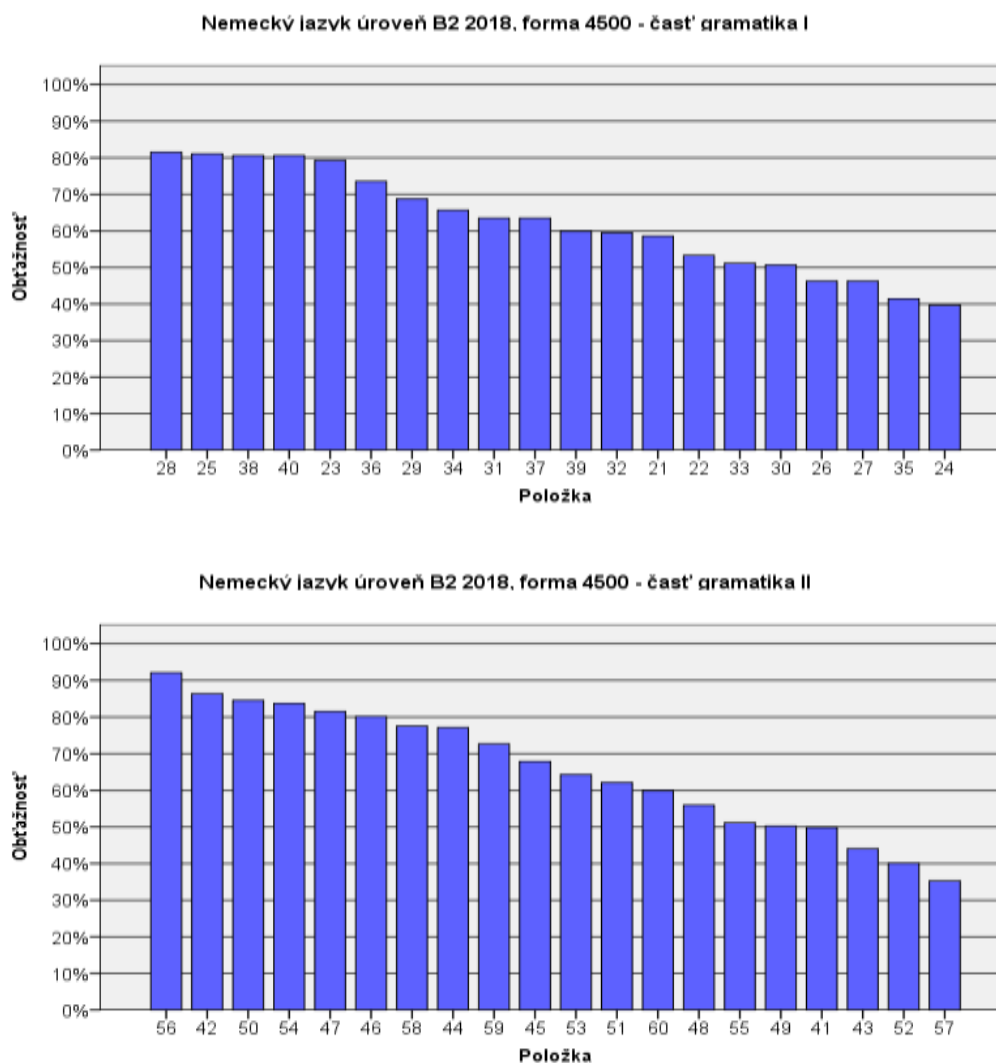
položka číslo	úloha na doplnenie zhrnutého textu	časť	%
16	Diese werden dann gemeinsam online _____, verbessert und schließlich wird darüber abgestimmt. <i>správna odpoveď:</i> diskutiert/besprochen/gesammelt/debattiert/behandelt	3	32,2 %

Vysokú úspešnosť riešenia mali položky č. 13 (89 %) a č. 04 (88,5 %), v ktorých stačilo v počúvanom texte zachytiť podstatnú informáciu, ktorá bola vyjadrená nezriedka jednoslovné, zväčša podstatným menom.

položka číslo	úloha na výber zo 4 možností	časť	%
04	Damit das Brot möglichst lange frisch bleibt, sollte man es in _____ lagern. a. einem normalen Papier b. einer Holzbrotbox c. einer Papiertüte d. einem Tontopf <i>správna odpoveď:</i> d	1	88,5 %

položka číslo	úloha na výber z 3 možností	časť	%
13	Die Ideen für seine Musik sucht Oskar _____. a. auch auf den Fotos, in Filmen und Büchern b. meistens in den Bildern in seinem Kopf c. nur in Klaviermusik und Filmen <i>správna odpoveď:</i> a	2	89,0 %

V časti Gramatika a lexika žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na dokončovanie slov. V tomto type úlohy mali žiaci na základe kontextu dokončiť slová, ktoré sa nachádzali vo východiskovom texte. Najvyššiu úspešnosť dosiahla položka č. 56 (92,1 %) a najnižšiu položka č. 57 (35,2 %). V tejto časti testu sme nezaznamenali položky s úspešnosťou menšou, ako 33 %.

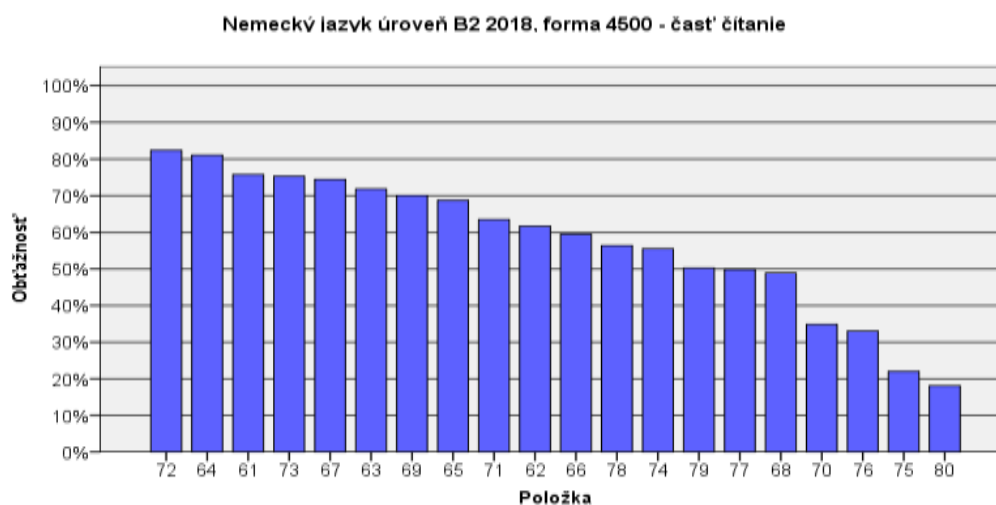
Obr. 25 Graf obtiažnosti položiek EČ MS NJ úroveň B2 – gramatika a lexika

Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položky č. 57 (35,2 %), teda najobtiažnejšej položky v rámci tejto časti testu:

položka číslo	úloha na tvorbu/dokončenie slov	časť	%
57	Neben seinen Thesen übersetzte Luther die Bibel, d _____ nicht nur die Mönche sie lesen konnten. <i>správna odpoveď: damit</i>	3	35,2 %

V časti Čítanie s porozumením boli najlepšie riešené tie položky (č. 61 – 67), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu mali žiaci priradiť vhodný nadpis. Naopak, nízku úspešnosť dosahovali žiaci v položkách (č. 74 – 80), kde bolo potrebné na základe prečítaného textu doplniť slová do zhrnutia za textom.

Najľahšou položkou v tejto časti bola položka č. 72 (82,4 %) a najobťažnejšou bola položka č. 80 (18,1 %). Okrem položky č. 75 a 80 nemala žiadna položka úspešnosť nižšiu ako 33 %, položka č. 76 dosiahla úspešnosť rovných 33 %.

Obr. 26 Graf obťažnosti položiek EČ MS NJ úroveň B2 – čítanie s porozumením

Najmenej obťažnou položkou v tejto časti testu bola položka č. 72 (82,4 %), ktorej znenie a riešenie uvádzame v nasledujúcej tabuľke:

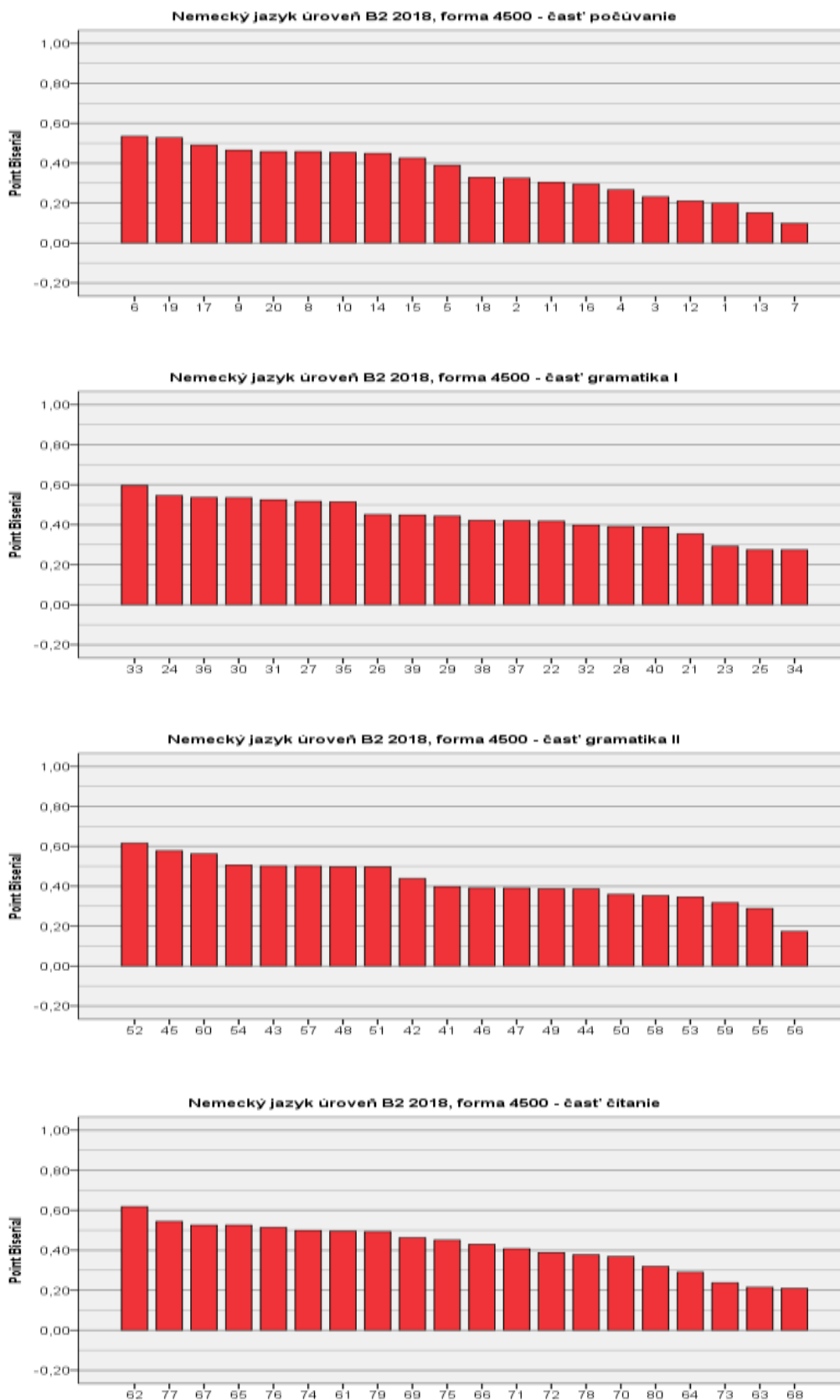
položka číslo	úloha na rozhodnutie správne/nesprávne + odsek	časť	%
72	Digitale Ausbildung hat leider auch ihre Nachteile – und zwar den Datenmissbrauch. <i>správna odpoveď: A (richtig) / E</i>	2	82,4 %

K najobťažnejším položkám v tejto časti testu patrila položka č. 75:

položka číslo	úloha na dopĺňovanie slov do textu	časť	%
75	Die Umsetzung ihrer Idee war finanziell _____, doch der größte Teil wurde aus einem Programm für städtisches Zusammenleben bezahlt. <i>správna odpoveď: aufwendig/anspruchsvoll/schwierig/ kompliziert/anstrengend</i>	3	22,0 %

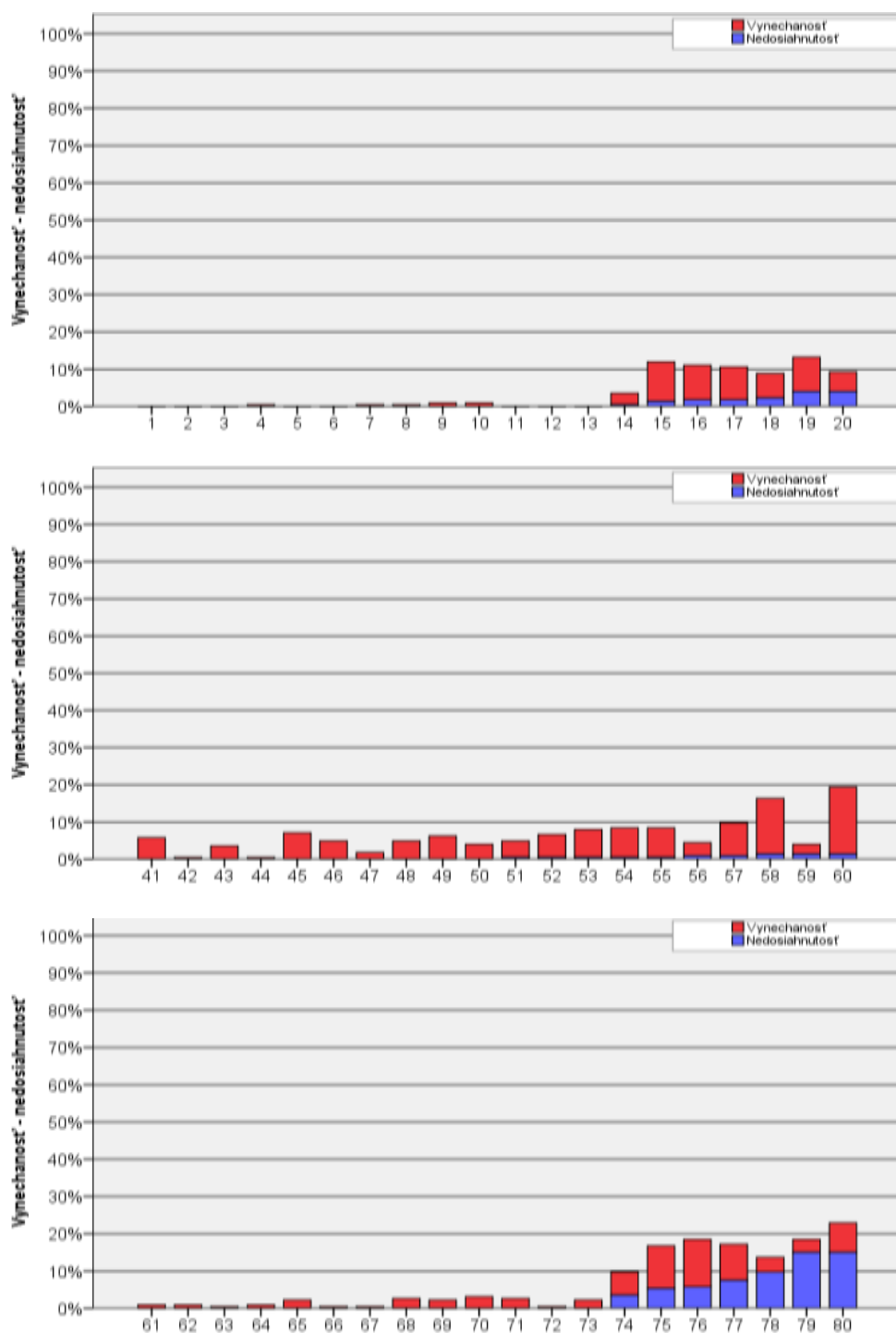
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

V teste neboli položky, ktoré by mali P. Biserial záporný. Na obrázku 28 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

Obr. 27 Grafy korelácie jednotlivých položiek so zvyškom testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

Na obrázku 28 uvádzame grafy neriešenosti jednotlivých položiek. V časti Čítanie s porozumením bola v posledných položkách vo väčšej miere preukázaná neriešenosť. Bližšie sa im však budeme venovať v nasledujúcej kapitole.

Obr. 28 Grafy neriešenosti podľa jednotlivých zručností testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

8 Analýza položiek testu EČ MS z NJ, úroveň B2

V tabuľkách 25 – 27 sú prehľadne a súhrnne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste rozdelené podľa jednotlivých zručností. Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa vymykajú jedným alebo druhým smerom z rámca ideálnej položky. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti Počúvanie s porozumením v týchto položkách: 02, 05, 06, 08 – 11, 14 a 17 – 20. Položky 04, 07, 12 a 13 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky 01, 03, 04, 07, 12, 13 a 16 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. V časti Gramatika a lexika mali všetky parametre priaznivé hodnoty v položkách 21, 22, 24, 26, 27, 29 – 33, 35 – 37 a 39, 41, 43 – 45, 48,49, 51 – 53, 57 - 60. Položky 23, 25, 34, 55 a 56 nevyhovujúci P. Biserial. V tejto časti testu sme nezaznamenali položky s nevyhovujúcimi mierami nedosiahnutosti, vynechanosti a neriešenosti. Citlivosť bola nižšia iba v položke č. 56.

Tab. 25 Súhrnné charakteristiky položiek EČ MS NJ úroveň B2 – Počúvanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	60,4	37,8	,00	,00	,00	,20
2	59,0	51,1	,00	,00	,00	,33
3	84,6	40,0	,00	,00	,00	,23
4	88,5	28,9	,00	,44	,44	,27
5	64,8	55,6	,00	,00	,00	,39
6	65,6	73,3	,00	,00	,00	,53
7	81,5	11,1	,00	,44	,44	,10
8	59,9	62,2	,00	,44	,44	,46
9	61,2	66,7	,00	,88	,88	,47
10	60,8	62,2	,00	,88	,88	,45
11	75,8	35,6	,00	,00	,00	,30
12	81,9	28,9	,00	,00	,00	,21
13	89,0	13,3	,00	,00	,00	,15
14	46,3	71,1	,44	3,08	3,52	,45
15	66,5	71,1	1,32	10,57	11,89	,43
16	32,2	42,2	1,76	9,25	11,01	,30
17	54,6	82,2	1,76	8,81	10,57	,49
18	59,5	44,4	2,20	6,61	8,81	,33
19	55,1	71,1	3,96	9,25	13,22	,53
20	44,1	73,3	3,96	5,29	9,25	,46

Tab. 26 Súhrnné charakteristiky položiek EČ MS NJ úroveň B2 – Gramatika a lexika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	58,6	44,4	,00	,00	,00	,35
22	53,3	55,6	,00	2,20	2,20	,42
23	79,3	35,6	,00	,44	,44	,29
24	39,6	82,2	,00	,44	,44	,55
25	81,1	37,8	,00	,44	,44	,27
26	46,3	62,2	,00	,88	,88	,45
27	46,3	75,6	,00	,88	,88	,52
28	81,5	37,8	,00	,00	,00	,39
29	68,7	62,2	,00	,44	,44	,44
30	50,7	80,0	,00	,88	,88	,54
31	63,4	71,1	,00	,00	,00	,52
32	59,5	60,0	,00	,00	,00	,40
33	51,1	82,2	,00	,44	,44	,60
34	65,6	33,3	,00	,00	,00	,27
35	41,4	73,3	,00	,88	,88	,51
36	73,6	57,8	,00	,00	,00	,54
37	63,4	60,0	,00	,00	,00	,42
38	80,6	40,0	,00	,44	,44	,42
39	59,9	64,4	,00	,00	,00	,45
40	80,6	44,4	,00	,00	,00	,39

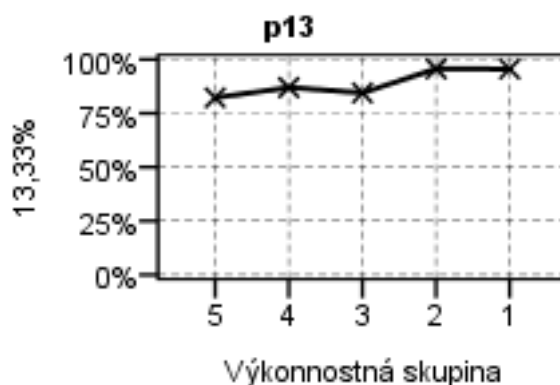
Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
41	49,8	57,8	,00	5,73	5,73	,40
42	86,3	37,8	,00	,44	,44	,44
43	44,1	68,9	,00	3,52	3,52	,50
44	77,1	53,3	,00	,44	,44	,39
45	67,8	64,4	,00	7,05	7,05	,58
46	80,2	53,3	,00	4,85	4,85	,39
47	81,5	44,4	,00	1,76	1,76	,39
48	55,9	64,4	,00	4,85	4,85	,50
49	50,2	55,6	,00	6,17	6,17	,39
50	84,6	37,8	,00	3,96	3,96	,36
51	62,1	60,0	,44	4,41	4,85	,50
52	40,1	80,0	,44	6,17	6,61	,62
53	64,3	46,7	,44	7,49	7,93	,35
54	83,7	55,6	,44	7,93	8,37	,51
55	51,1	57,8	,44	7,93	8,37	,29
56	92,1	13,3	,88	3,52	4,41	,17
57	35,2	75,6	,88	8,81	9,69	,50
58	77,5	46,7	1,32	14,98	16,30	,35
59	72,7	44,4	1,32	2,64	3,96	,32
60	59,9	77,8	1,32	18,06	19,38	,56

Tab. 27 Súhrnné charakteristiky položiek EČ MS NJ úroveň B2 – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
61	75,8	53,3	,00	,88	,88	,50
62	61,7	80,0	,00	,88	,88	,62
63	71,8	26,7	,00	,44	,44	,21
64	81,1	35,6	,00	,88	,88	,29
65	68,7	71,1	,00	2,20	2,20	,53
66	59,5	64,4	,00	,44	,44	,43
67	74,4	68,9	,00	,44	,44	,53
68	48,9	37,8	,00	2,64	2,64	,21
69	70,0	64,4	,00	2,20	2,20	,46
70	34,8	64,4	,00	3,08	3,08	,37
71	63,4	64,4	,00	2,64	2,64	,41
72	82,4	44,4	,00	,44	,44	,39
73	75,3	26,7	,00	2,20	2,20	,24
74	55,5	93,3	3,52	6,17	9,69	,50
75	22,0	55,6	5,29	11,45	16,74	,45
76	33,0	75,6	5,73	12,78	18,50	,51
77	49,8	91,1	7,49	9,69	17,18	,54
78	56,4	53,3	9,69	3,96	13,66	,38
79	50,2	77,8	14,98	3,52	18,50	,49
80	18,1	48,9	14,98	7,93	22,91	,32

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti Počúvanie s porozumením dosiahli nízku hodnotu citlivosti (položky č. 04, 07, 12 a 13), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov. Na položku č. 13 odpovedalo správne 89 % žiakov, pričom bola položka pre piatu, štvrtú a tretiu skupinu približne rovnako náročná, vyššiu úspešnosť vykazovali žiaci druhej a prvej výkonnostnej skupiny, avšak aj tu platí približne rovnaká náročnosť, z čoho sa dá usúdiť, že položka nedostatočne rozlíšila skupiny žiakov piatej, štvrtej a tretej skupiny na jednej a druhej a prvej skupiny na strane druhej.

Obr. 29 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 13 testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

Išlo o nasledujúcu položku:

položka číslo	úloha na výber z 3 možností	časť	%
13	<p>Die Ideen für seine Musik sucht Oskar _____ .</p> <p>(A) auch auf den Fotos, in Filmen und Büchern</p> <p>(B) meistens in den Bildern in seinem Kopf</p> <p>(C) nur in Klaviermusik und Filmen</p> <p>správna odpoveď: a</p>	2	89,0 %

Z pohľadu korelácie položiek so zvyškom testu za problematické v časti *Počúvanie s porozumením* považujeme položky č. 01, 03, 04, 07, 12, 13 a 16. Pre priblíženie vyberieme iba najdôležitejšie položky, ktoré mali zaujímavé aj iné parametre, a to 04 a 07.

Tab. 28 Tabuľky položkovej analýzy – položky č. 04 a 07 testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

		A04	B04	C04	D04	X04
1	P. Bis.	-,14	-,11	-,19	,27	,00
2	p	,03	,03	,06	,89	,00
3	N	6,00	6,00	13,00	201,00	1,00

		A07	B07	C07	D07	X07
1	P. Bis.	-,03	,03	-,16	,10	,10
2	p	,07	,04	,07	,81	,00
3	N	15,00	9,00	17,00	185,00	1,00

Pri položke č. 04, ktorej správna odpoveď bola „D“, sme zaznamenali zvýšenú hodnotu P. Bis., teda položku si volili žiaci v teste úspešnejší v menšej miere. Pri položke č. 07, ktorej správne riešenie bola taktiež odpoveď „D“ sme zaznamenali tak nevyhovujúce hodnoty P. Bis., ako aj nepatrne zvýšenú hodnotu vynechanosti. Znenie položiek bolo nasledovné:

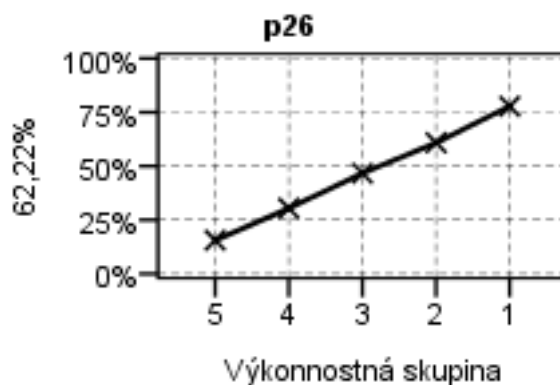
položka číslo	úloha na výber zo 4 možností	časť	%
04	<p>Damit das Brot möglichst lange frisch bleibt, sollte man es in _____ lagern.</p> <p>(A) einem normalen Papier</p> <p>(B) einer Holzbrotbox</p> <p>(C) einer Papiertüte</p> <p>(D) einem Tontopf</p> <p>správna odpoveď: d</p>	01	88,5 %

položka číslo	úloha na výber zo 4 možností	časť	%
07	Jörg Schmid isst _____. (A) meistens das Brot aus Weißmehl (B) das Brot besonders gern zum Frühstück (C) das Butterbrot nur ab und zu (D) das Brot mit Schinken und Gemüse <i>správna odpoveď: d</i>	01	81,5 %

2. časť: Gramatika a lexika – obsahová analýza položiek

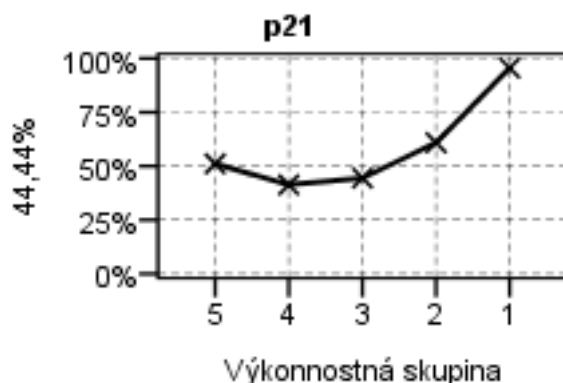
V časti Gramatika a lexika sme zaznamenali 10 položiek, ktoré klasifikujeme ako veľmi ľahké, išlo o položky č. 25, 28, 38, 40, 42, 46, 47, 50, 54 a 56. Ich miera úspešnosti bola 80 a viac percent.

Všetky položky okrem položky č. 56 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou vykazovala výkonnostná skupina 5 veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení vysoko úspešní. Ideálnu distribúciu úspešnosti mali položky č. 24, 26, 27, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 48, 52, 57 a 60. Ako príklad uvádzame ideálnu distribúciu úspešnosti, ktorú sme zaznamenali pri položke č. 26.

Obr. 30 Grafy distribúcie úspešnosti – položka č. 26 EČ MS NJ úroveň B2 2018

Ako problematická sa javila položka č. 21, v ktorej aj žiaci piatej výkonnostnej skupiny odpovedali na položku s relatívne vysokou úspešnosťou (cca 50 %), avšak úspešnejšie, ako žiaci štvrtej a tretej výkonnostnej skupiny. Graf distribúcie danej položky uvádzame na obrázku č. 31.

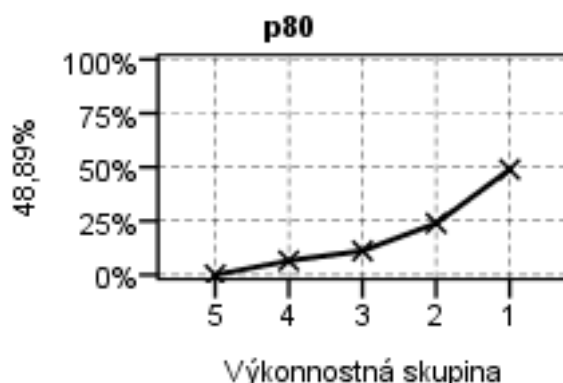
Obr. 31 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 21 EČ MS NJ úroveň B2 2018

Znenie a riešenie analyzovanej položky č. 54 bolo nasledujúce:

položka číslo	úloha na výber spomedzi 4 možností	časť	%
21	<p>Da ich _____ einen Laptop noch ein Handy dabei hatte, ging ich vorher in den Bahnhofsiosk.</p> <p>a. weder, b. sowohl, c. entweder, d. zwar</p> <p><i>správna odpoveď: a. weder</i></p>	1	58,6 %

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z tabuľky č. 27 je viditeľná nevyhovujúca citlivosť pri položkách č. 63 a 73. Nevyhovujúcu koreláciu medzi položkou a zvyškom testu sme zaznamenali pri položkách č. 63, 64, 68 a 73. V tejto časti testu charakterizujeme položky č. 64 a 72 ako veľmi ľahké a položku č. 80 naopak ako veľmi ťažnú. Graf distribúcie danej položky uvádzame na obr. č. 32.

Obr. 32 Graf distribúcie úspešnosti položky č. 80 testu EČ MS NJ úroveň B2 2018

Znenie a riešenie analyzovanej položky č. 80 bolo nasledujúce:

položka číslo	úloha na doplnenie zhrnutia textu	časť	%
80	[...] veröffentlichen jeden _____ Bilder [...] <i>správna odpoveď: Abend</i>	3	18,1 %

9 Vyhodnotenie PFIČ MS z NJ, úroveň B2

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiakom bola zadaná jedna úloha so štruktúrovaným zadaním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: Bildung

Für eine deutschsprachige Jugendzeitschrift wurden Sie aufgefordert, einen Artikel (200 – 220 Wörter) zum Thema „*Gute Lehrerinnen und Lehrer*“ zu verfassen. Gehen Sie dabei auf folgende Punkte ein:

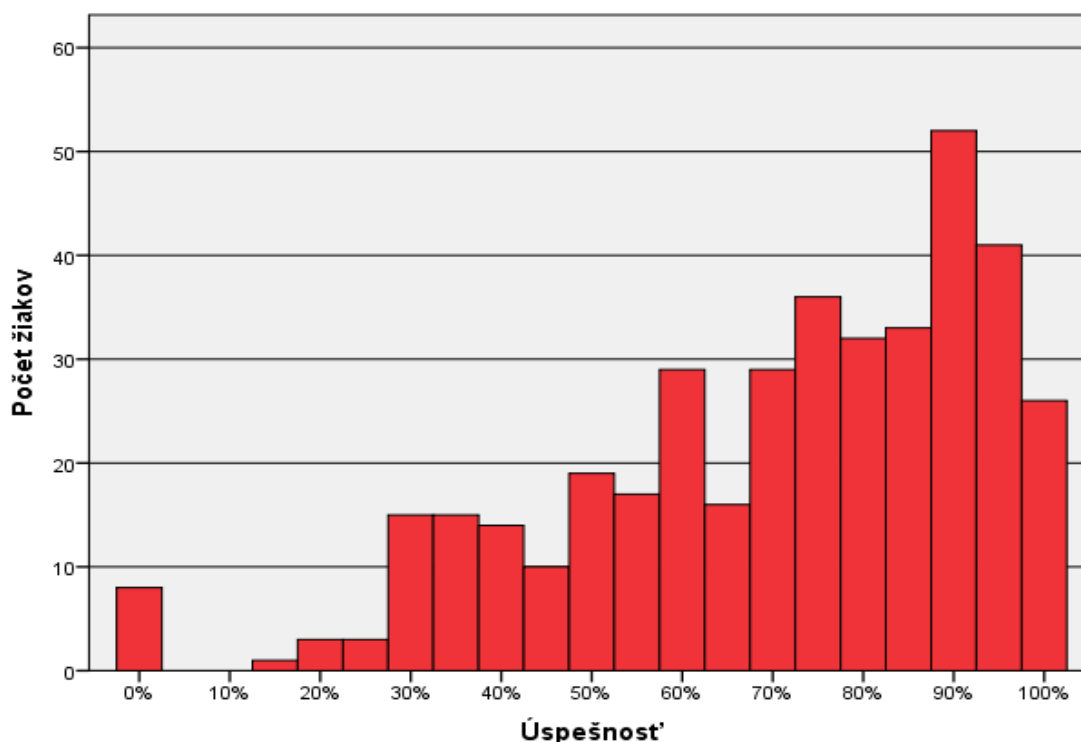
- Kriterien und Charaktereigenschaften guter Lehrerinnen und Lehrer,
- Unterschiedlichkeiten zu anderen Lehrerinnen/Lehrern, die Sie kennen,
- fachliche und pädagogische Qualitäten der Lehrerin/des Lehrers,
- Lehrer-Schüler-Beziehung.

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 200 – 220 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM-om. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená objektivita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Hodnotenie prác PFIČ MS kontrolovali predsedovia PMK. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ – ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2018 z nemeckého jazyka úroveň B2 PFIČ z písalo 403 žiakov, medzi ktorými boli 2 žiaci z opravného a 2 z náhradného termínu. V tabuľke 30 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba), ale aj celkovú úspešnosť (70,4 %)

Tab. 30 PFIČ 2018 – NJ úroveň B2 – úspešnosť v častiach a celku

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Druh školy	GYM	88	83,8%	378	94,7%
	SOŠ a konzervatóriá	17	16,2%	21	5,3%
	Spolu	105	100,0%	399	100,0%

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu Členenie a stavba textu (77,3 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov a ich kompozíciu. Nižšiu úspešnosť dosiahli v kritériu Obsah textu (74,9 %). Žiaci rozpracovali obsah na dostatočne dobrej úrovni, pričom je však možné, že sa nevyjadrili dostatočne komplexne ku všetkým bodom štruktúrovaného zadania. V kritériu Gramatika (61 %) bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v správnom gramatickom vyjadrovaní. Úspešnosť v kritériu Slovná zásoba dosiahla 68,2 %. Tento fakt svedčí o slabšej úrovni aktívnej slovnej zásoby či štylizácie testovanej populácie. Na obrázku 33 vidíme úspešnosť PFIČ MS.

Obr. 33 Úspešnosť v PFIČ – NJ úroveň B2 2018

	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	399	399	399	399	399
Priemer	74,9	77,3	61,0	68,2	70,4
SE	1,3	1,2	1,2	1,3	1,2

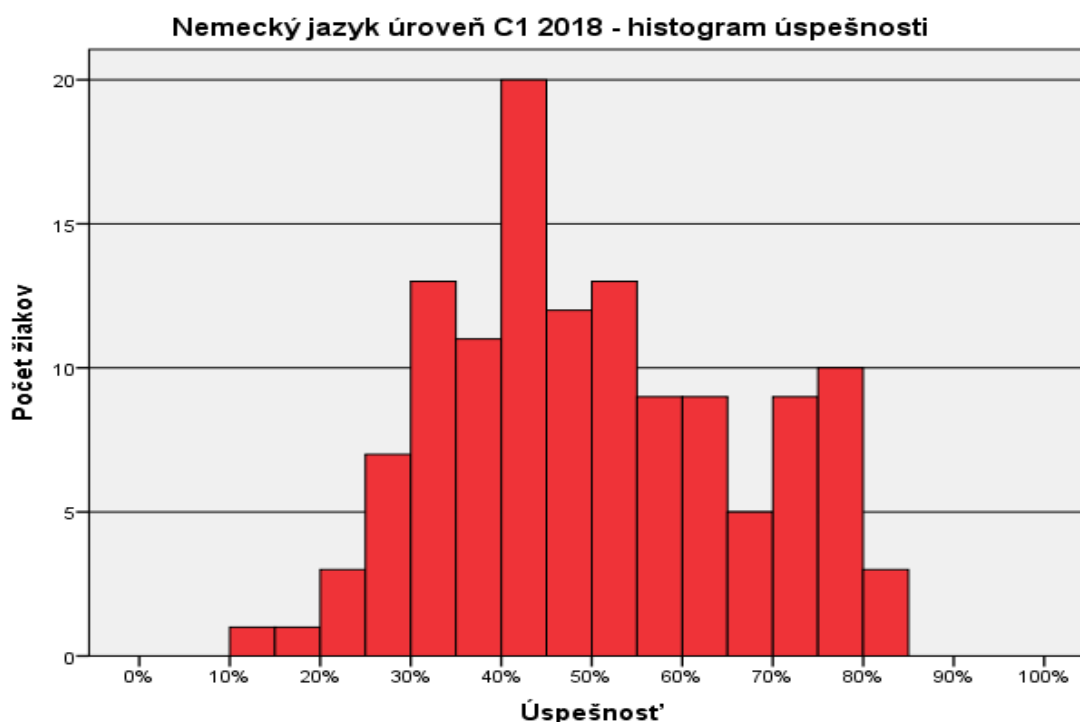
10 Výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka, úroveň C1

Všeobecné výsledky

Štatistické hodnoty v tabuľke 31 reprezentujú psychometrické charakteristiky testu, ktoré nám dávajú podklad k interpretácii vlastností testu. Význam základných štatistických pojmov je vysvetlený v prílohe tejto správy.

Tab. 31 Výsledné psychometrické charakteristiky testu EČ MS NJ úroveň C1 2018

	Časť			
	Počúvanie	Používanie jazyka	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	126	126	126	126
Maximum	80,0	90,0	93,3	80,0
Minimum	6,7	3,3	20,0	12,2
Priemer	38,5	57,3	54,3	50,0
Štandardná odchýlka	18,9	17,2	18,8	16,3
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	1,7	1,5	1,7	1,5
Cronbachovo alfa	,83	,82	,84	,93
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	7,8	7,4	7,6	4,4

Obr. 34 Histogram úspešnosti testu EČ MS NJ úroveň C1 2018

Z charakteristík uvedených v tabuľke č. 31 a z histogramu (obrázok 34) predpokladáme primeranú náročnosť testu pre testovanú populáciu.

Rozdiely vo výsledkoch podľa druhu školy

Platná legislatíva stanovuje, že všetci žiaci stredných bilingválnych škôl bez medzinárodnej zmluvy maturujú z druhého vyučovacieho jazyka na úrovni C1. Na úrovni C1 z nemeckého jazyka maturovalo 126 žiakov, pričom 63 žiakov bolo z bilingválnych gymnázií a 63 žiakov z bilingválnych stredných škôl a konzervatórií.

Tab. 32 Nemecký jazyk, úroveň C1 2018 – počet škôl a žiakov podľa druhu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Druh školy	GYM	3	50,0%	63	50,0%
	SOŠ a konzervatóriá	3	50,0%	63	50,0%
	Spolu	6	100,0%	126	100,0%

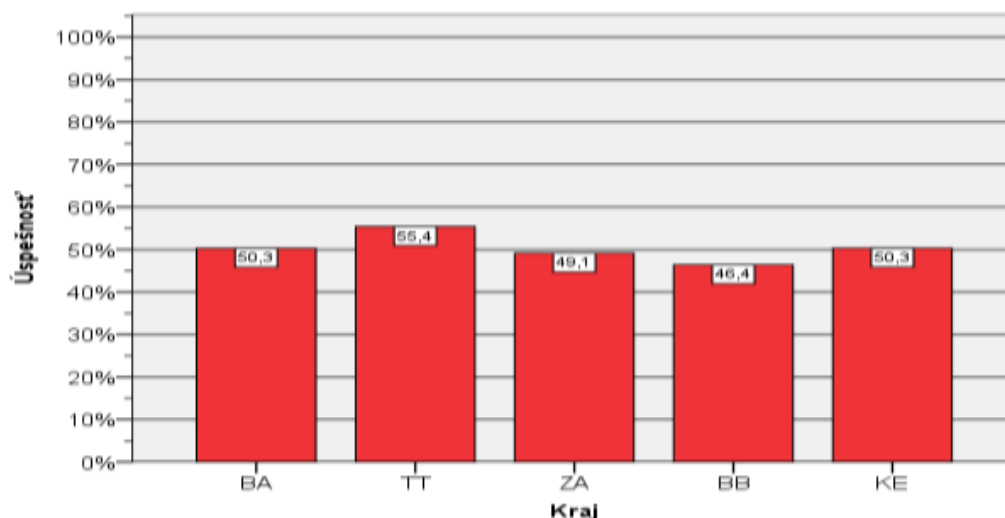
Rozdiely vo výsledkoch podľa kraja

V tabuľke 33 uvádzame počet žiakov a škôl maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni C1 v rámci EČ MS 2018 v jednotlivých krajoch.

Tab. 33 Počet žiakov podľa kraja a ich úspešnosť

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	2	33,3%	60	47,6%
	TT	1	16,7%	15	11,9%
	ZA	1	16,7%	13	10,3%
	BB	1	16,7%	24	19,0%
	KE	1	16,7%	14	11,1%
	Spolu	6	100,0%	126	100,0%

Graf na obrázku 35 znázorňuje rozdiely v úspešnosti podľa jednotlivých krajov. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná tak počtom maturujúcich žiakov v konkrétnom kraji, ako aj ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 35 Priemerné úspešnosti testu EČ MS NJ úroveň C1 2018 podľa kraja

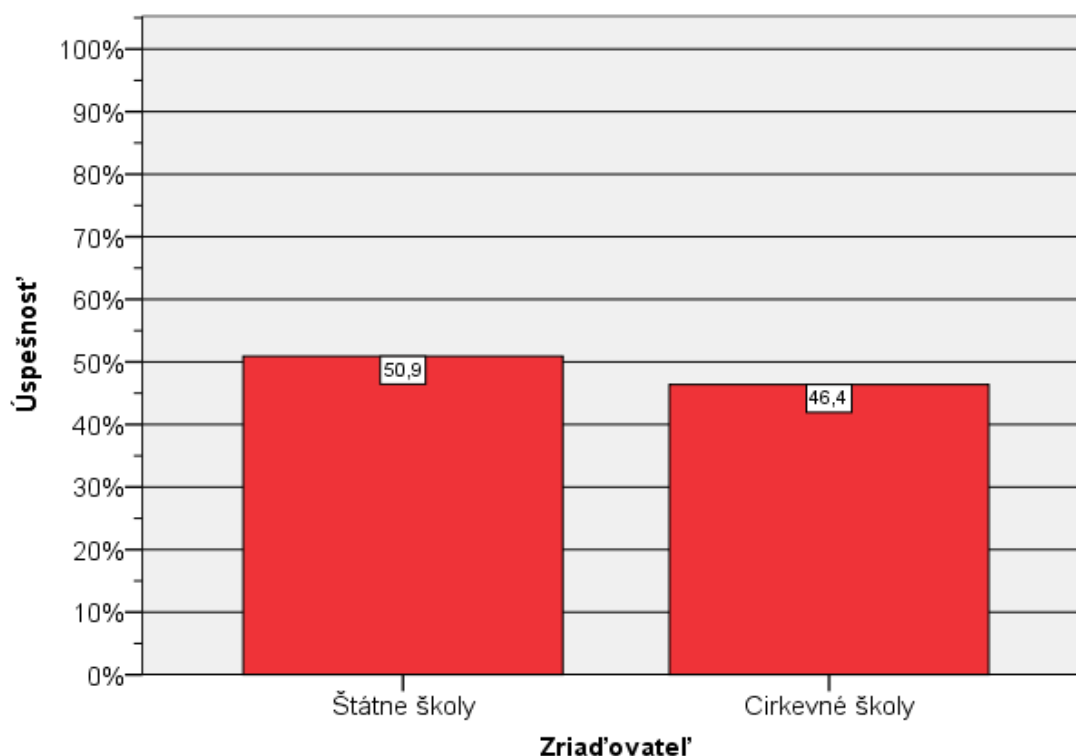
Rozdiely vo výsledkoch podľa zriaďovateľa

V tabuľke 34 uvádzame počet žiakov jednotlivých zriaďovateľov, ktorí sa zúčastnili na EČ MS z nemeckého jazyka a ich úspešnosť.

Tab. 34 Počet žiakov podľa zriaďovateľa a ich úspešnosť v teste EČ MS NJ úroveň C1 2018

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	5	83,3%	102	81,0%
	Súkromné školy	.	0,0%	.	0,0%
	Cirkevné školy	1	16,7%	24	19,0%
	Spolu	6	100,0%	126	100,0%

Úspešnejší boli žiaci štátnych škôl (50,9 %), nasledovali žiaci cirkevných škôl (46,4 %).

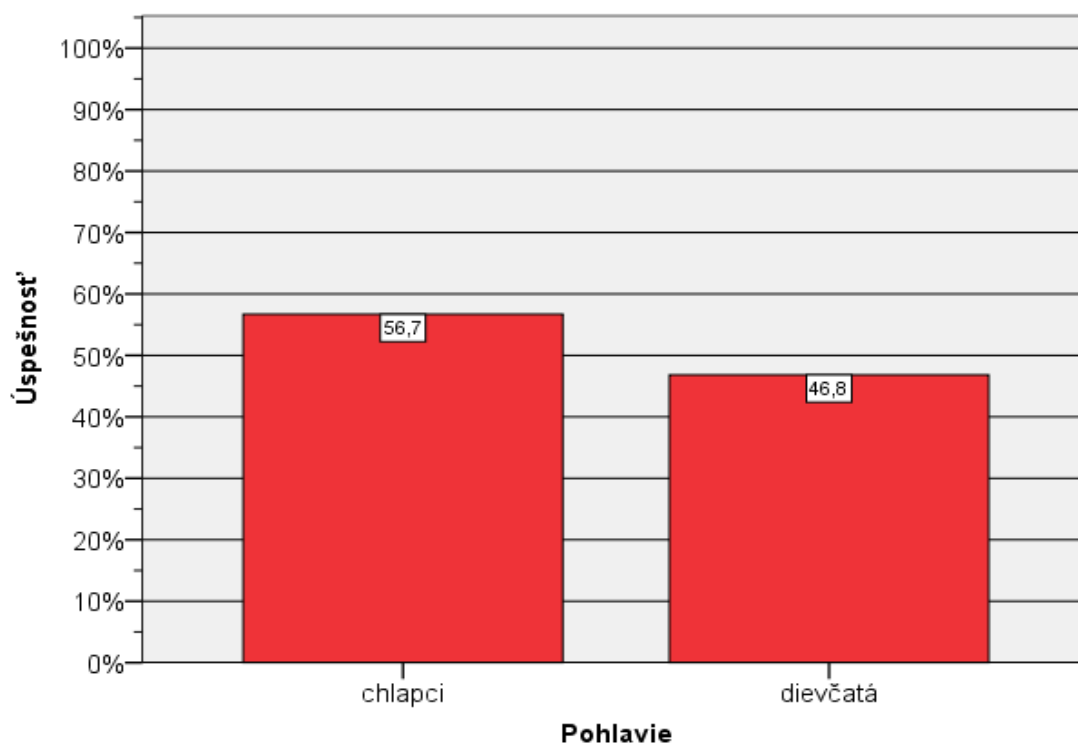
Obr. 36 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – EČ MS NJ úroveň C1 2018

Rozdiely vo výsledkoch podľa pohlavia

Chlapci boli v teste mierne vecne významne úspešnejší (56,7 %), ako dievčatá (46,8 %). Z dôvodu nízkeho počtu žiakov bližšiu analýzu výsledkov neuvádzame.

Tab. 35 EČ MS NJ úroveň C1 2018 – počet žiakov a ich úspešnosť podľa pohlavia

Pohlavie	N	Priemer	SE
chlapci	41	56,7	2,6
dievčatá	85	46,8	1,7
Spolu	126	50,0	1,5

Obr. 37 Úspešnosť podľa pohlavia – EČ MS NJ úroveň C1 2018

Rozdelenie žiakov s úspešnosťou menšou alebo rovnou 33,0 %

Úspešnosť menšiu alebo rovnú ako 33,0 % dosiahlo celkovo 20 žiakov, čo predstavovalo 15,9 % z celkového počtu 126 žiakov maturujúcich z nemeckého jazyka na úrovni C1. Títo žiaci v EČ MS z nemeckého jazyka úrovne C1 neuspeli. Ich rozdelenie uvádzame v tabuľkách 36 a 37.

Tab. 36 EČ MS NJ úroveň C1 2018 – percentuálny podiel žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33% podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	5,0%	25,0%	30,0%
	SOŠ a konzervatóriá	10,0%	60,0%	70,0%
Spolu		15,0%	85,0%	100,0%

Tab. 37 EČ MS NJ úroveň C1 2018 – počet žiakov s priemernou úspešnosťou nižšou ako 33% podľa pohlavia a druhu školy

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Druh školy	GYM	1	5	6
	SOŠ a konzervatóriá	2	12	14
Spolu		3	17	20

Prepojenie úspešnosti v oboch častiach – EČ MS a PFIČ MS

Podrobné údaje o výsledkoch v oboch častiach (EČ aj PFIČ MS), ako aj počty žiakov, ktorí nespĺnili podmienky na úspešné zvládnutie oboch častí MS (EČ MS ani PFIČ MS) uvádzame v nasledujúcej tabuľke. Počet žiakov v tabuľke predstavuje počet po prepojení EČ MS a PFIČ MS.

Tab. 38 Úspešnosť žiakov – prepojenie úspešnosti v EČ MS a PFIČ MS, NJ úroveň C1

		Termín MS	Spolu
		RT	
	EČ MS > 33 a PFIČ MS > 25	105	105
	EČ MS ≤ 33 a PFIČ MS > 25	20	20
Spolu		125	125

Prepojenie úspešnosti a percentilu

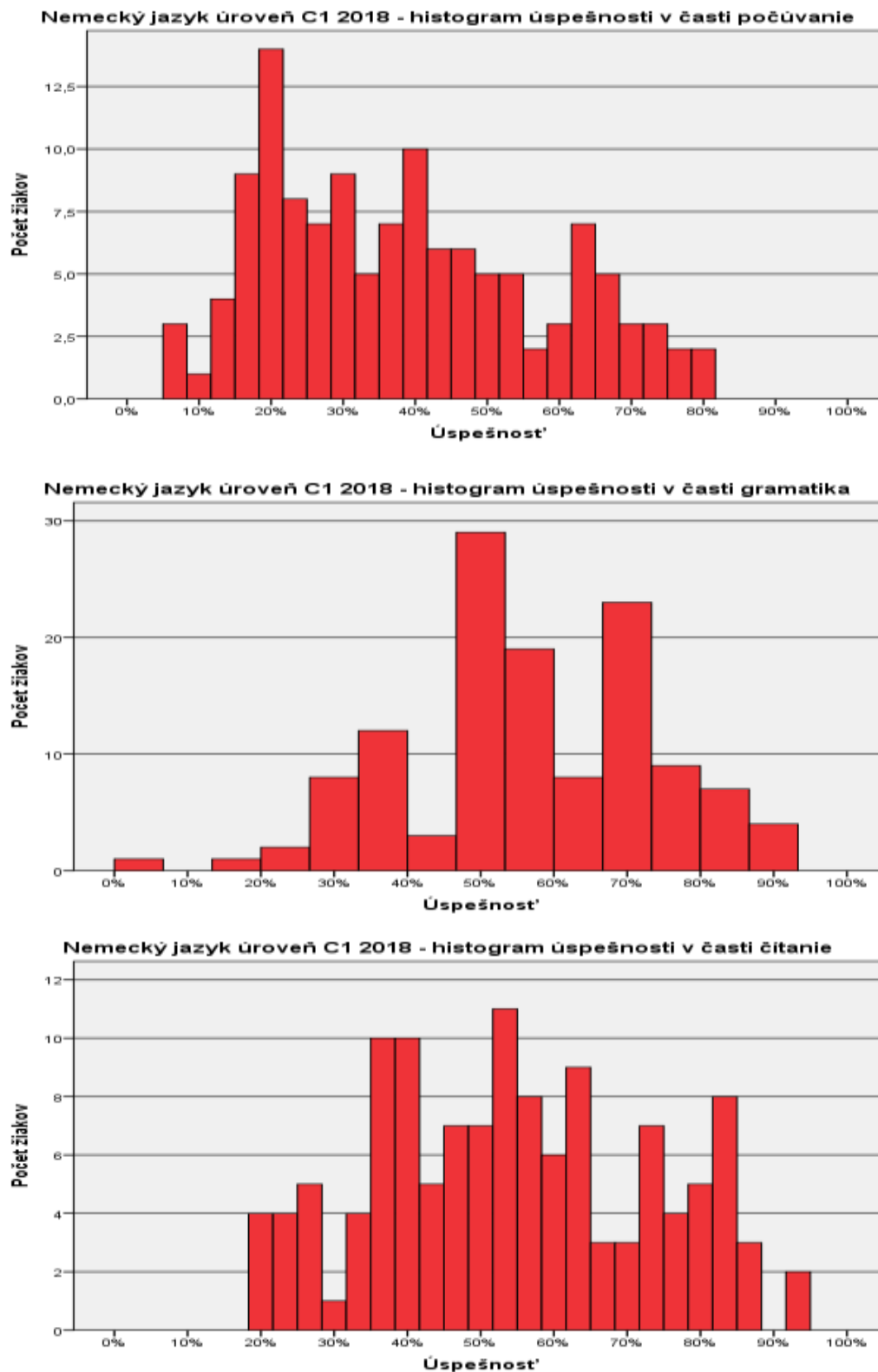
Úspešnosť žiaka v teste EČ MS vyjadrená v percentách zaokrúhlená na jedno desatinné miesto sa uvádza na maturitnom vysvedčení. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia výsledku žiaka v testoch EČ MS je aj percentil, ktorý sa taktiež uvádza na maturitnom vysvedčení. V tabuľke 39 uvádzame prepojenie úspešnosti s percentilom.

Tab. 39 Prepojenie úspešnosti a percentilu – EČ MS NJ úroveň C1 2018

Úspešnosť	Percentil	Počet žiakov
12,2	,0	1
16,7	,8	1
22,2	1,6	1
23,3	2,4	1
24,4	3,2	1
25,6	4,0	1
25,6	4,0	1
27,8	5,6	1
28,9	6,3	4
31,1	9,5	1
31,1	9,5	2
32,2	11,9	5
33,3	15,9	1
34,4	16,7	1
34,4	16,7	2
34,4	16,7	1
35,6	19,8	2
36,7	21,4	3
37,8	23,8	4
38,9	27,0	2
40,0	28,6	2
41,1	30,2	3
41,1	30,2	4
42,2	35,7	2
43,3	37,3	1
44,4	38,1	2
44,4	38,1	6
45,6	44,4	2
46,7	46,0	4
47,8	49,2	2
48,9	50,8	1
48,9	50,8	3
50,0	54,0	3
51,1	56,3	2
52,2	57,9	2
52,2	57,9	1
53,3	60,3	2
54,4	61,9	3
55,6	64,3	2
55,6	64,3	2
56,7	67,5	2
57,8	69,0	1
57,8	69,0	2
60,0	71,4	1
61,1	72,2	2
62,2	73,8	1
63,3	74,6	1
63,3	74,6	1
64,4	76,2	3
66,7	78,6	1
67,8	79,4	1
67,8	79,4	1
68,9	81,0	2
70,0	82,5	1
71,1	83,3	1
71,1	83,3	1
72,2	84,9	1
73,3	85,7	1
74,4	86,5	4
75,6	89,7	3
76,7	92,1	4
77,8	95,2	1
78,9	96,0	2
80,0	97,6	3

Úspešnosť podľa jednotlivých zručností

Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností ukazujú rozloženie úspešností jednotlivých častí testu pre testovanú populáciu.

Obr. 38 Histogramy úspešnosti podľa jednotlivých zručností (častí) – EČ MS NJ úroveň C1 2018

Najvyššiu priemernú úspešnosť dosiahli žiaci v časti Gramatika/Používanie jazyka (57,3 %), nasledovalo Čítanie s porozumením (54,3 %) a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti Počúvanie s porozumením (38,5 %).

V časti Počúvanie s porozumením žiaci dosiahli nízku úspešnosť v poslednej časti zameranej na globálne porozumenie (položky 21 – 30), v ktorom sa vyžadovalo doplnenie vždy jedného slova do viet v texte, ktorý predstavoval zhrnutie vypočutého. Naopak najvyššiu úspešnosť sme zaznamenali v prvej časti, kde bolo potrebné vybrať správnu odpoveď spomedzi štyroch možností (položky 01 – 10).

V časti Používanie jazyka boli najúspešnejšie riešené položky (č. 30 – 50) s výberom zo 4 možností, v ktorých sme overovali skloňovanie podstatných mien, predložkové väzby sloviess a temporálne formy nemeckého slovesa. Menšie problémy žiakom spôsobovali položky (č. 50 – 60), ktoré boli zamerané na slovtvorbu.

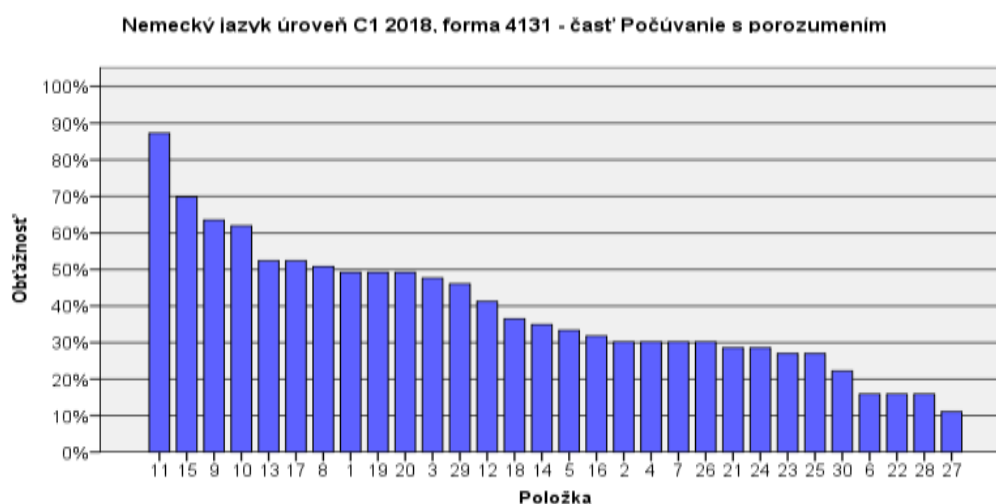
V časti Čítanie s porozumením boli najlepšie riešené tie položky (č. 61 – 69), ktoré boli zamerané na globálne porozumenie textu, kde na základe prečítaného textu bolo treba vybrať odpoveď spomedzi štyroch možností. Najmenej úspešní boli žiaci v tretej časti (položky č. 76 – 81), ktorá je zameraná na doplnenie jedného až dvoch slov do zhrnutia východiskového textu.

11 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z NJ, úroveň C1

V nasledujúcej časti analýzy sa zameriavame na vlastnosti jednotlivých položiek, ktoré dokladujú charakter a kvalitu NR testu. V školskom roku 2017/2018 riešili žiaci na úrovni C1 maturitný test v dvoch formách. Distribúcia týchto foriem medzi žiakmi bola rovnaká. Formu 4131 písalo 63 žiakov, formu 4830 písalo tiež 63 žiakov. Obťažnosť oboch foriem bola porovnateľná, medzi zodpovedajúcimi položkami vo formách neboli vecne významné rozdiely. Obe formy môžeme považovať za ekvivalentné. Ďalšie analýzy sa budú vzťahovať k položkám zástupnej formy 4131. Východiskové texty sa nachádzajú priamo v teste, ktorý je prístupný na stránke www.nucem.sk, sekcia Maturita.

Charakteristiky položiek

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky. Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, neriešenosť, vynechanosť, nedosiahnutosť a medzipoložková korelácia. Jednotlivé štatistické ukazovatele sú objasnené v prílohe tejto správy. Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %. Kvôli rozlíšeniu žiakov je však potrebné, aby boli v teste zastúpené aj ťažké a veľmi ťažké položky a, naopak, tiež ľahké a veľmi ľahké položky v pomere určenom špecifikáciou daného testu. Z obrázka č. 39 je vidieť, že v časti Počúvanie s porozumením boli najlepšie riešené položky č. 11 (87,3 %) a 15 (69,8 %), položka č. 27 (11,1 %) bola riešená s najnižšou priemernou úspešnosťou.

Obr. 39 Graf obťažnosti položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 – počúvanie s porozumením

Ukázalo sa, že najväčšie problémy v tejto časti testu žiakom spôsobovala úloha s krátkou odpoveďou (položky č. 21 – 30), v ktorej si žiaci dvakrát vypočuli východiskový text a na základe jeho porozumenia mali doplniť vždy jedno slovo do viet s chýbajúcimi slovami.

Nízku úspešnosť riešenia sme zaznamenali pri položkách č. 27, 28, 22 a 06. Ako príklad uvádzame položku č. 27, kde bolo potrebné doplniť jedno slovo do zhrnutia vypočutého textu. V nasledujúcej tabuľke uvádzame znenie danej položky.

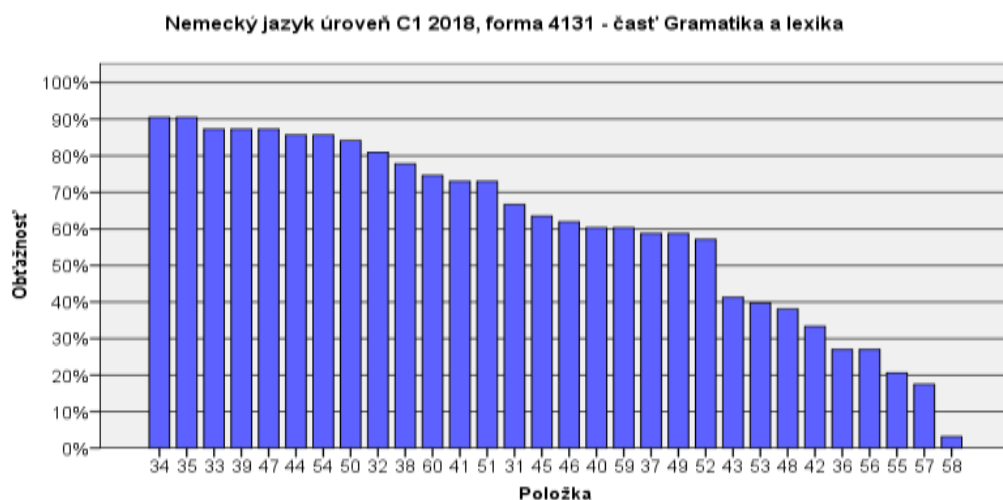
položka číslo	úloha na dopĺňovanie	časť	%
27	Nicht vernachlässigbar ist auch die _____ der Kaffeebohnen. <i>správna odpoveď: Röstung/Verarbeitung</i>	3	11,1 %

Vysokú úspešnosť riešenia mali položky č. 11, 15, 09 a 10, kde stačilo v počúvanom texte zachytiť podstatnú informáciu, ktorá bola nezriedka vyjadrená jednoslovnou, podstatným menom alebo slovesom, resp. atribútom. Ako príklad uvádzame položku č. 11 (87,3 %).

položka číslo	úloha na priradenie možností A – H	časť	%
11	Moritz _____ . (A) Talent fördern und dabei auch die Entwicklung des Kindes respektieren. (B) Die Pubertät – ideale Zeit für Wettbewerbe und intensives Training. (C) Langfristige Förderung und fester Boden unter den Füßen. (D) Mehrere Gründe für die Unterstützung begabter Kinder. (E) Eltern, Schule, Freunde – wichtig, auch wenn man Karriere macht. (F) Talent – ein vielfältiges, von vielen Faktoren beeinflusstes Phänomen. (G) Bessere Karriere – neuer Freundeskreis. (H) Sehnsucht nach dem Triumph – garantierter Erfolg. <i>správna odpoveď: f</i>	2	87,3 %

V časti Gramatika/Používanie jazyka žiakom spôsobovala najväčšie problémy úloha zameraná na slovtvorbu. V tomto type úlohy mali žiaci zo slova uvedeného v zátvorke vytvoriť slovo, ktoré sa bude hodiť do vety podľa významu, napr. z podstatného mena bolo potrebné vytvoriť sloveso. Najvyššiu úspešnosť dosiahli položky č. 34 (90,5 %) a 35 (90,5 %) a najnižšiu položka č. 58 (3,2 %).

Najmenej obťažné boli pre testovanú vzorku žiakov aj na referenčnej úrovni C1 úlohy na výber odpovede zo štyroch možností.

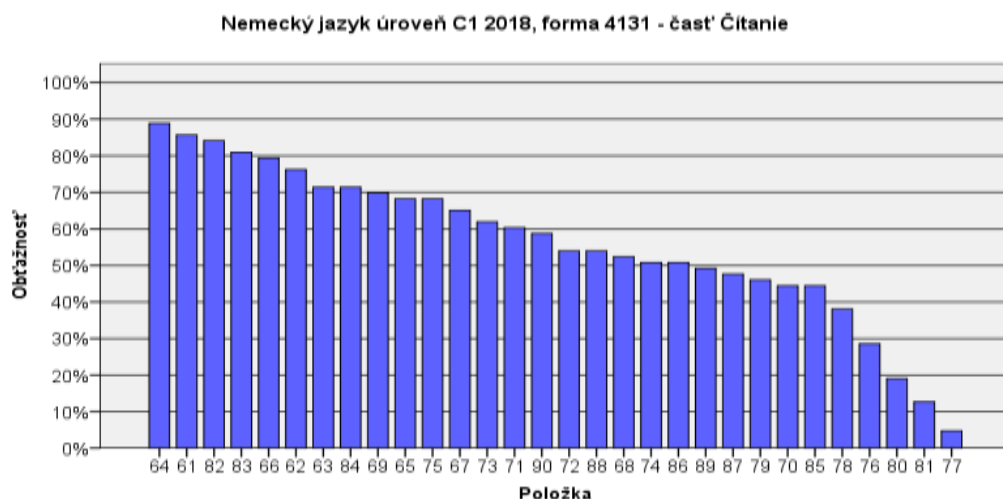

Obr. 40 Graf obťažnosti položiek EČ MS NJ úroveň C1 – používanie jazyka

Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 34 a 58, teda veľmi ľahkej a veľmi obťažnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha na výber zo 4 možností	časť	%
34	[...] bis ihre Entdeckung mit dem Nobelpreis _____ wird. a. ehren, b. geehrt, c. geehrte, d. ehrte <i>správna odpoveď: (B) geehrt</i>	1	90,5 %
položka číslo	úloha na tvorbu slov	časť	%
58	Im (ziehen) der Industrialisierung war er sich bewusst, das [...] <i>správna odpoveď: Zuge</i>	2	3,2 %

V časti Čítanie s porozumením boli najlepšie riešené tie položky (č. 82 – 90), ktoré boli zamerané na detailné porozumenie textu. Žiaci mali za úlohu k výpovediam 82 – 90 priradiť jeden zo štyroch textov. Naopak, nízku úspešnosť sme zaznamenali pri položkách č. 70 – 75, ktoré sú zamerané na priradovanie odsekov do dlhšieho textu. Najľahšou položkou v tejto časti bola položka č. 64 (88,9 %) a najobťažnejšou bola položka č. 77 (4,8 %).

Obr. 41 Graf obťažnosti položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 – čítanie s porozumením

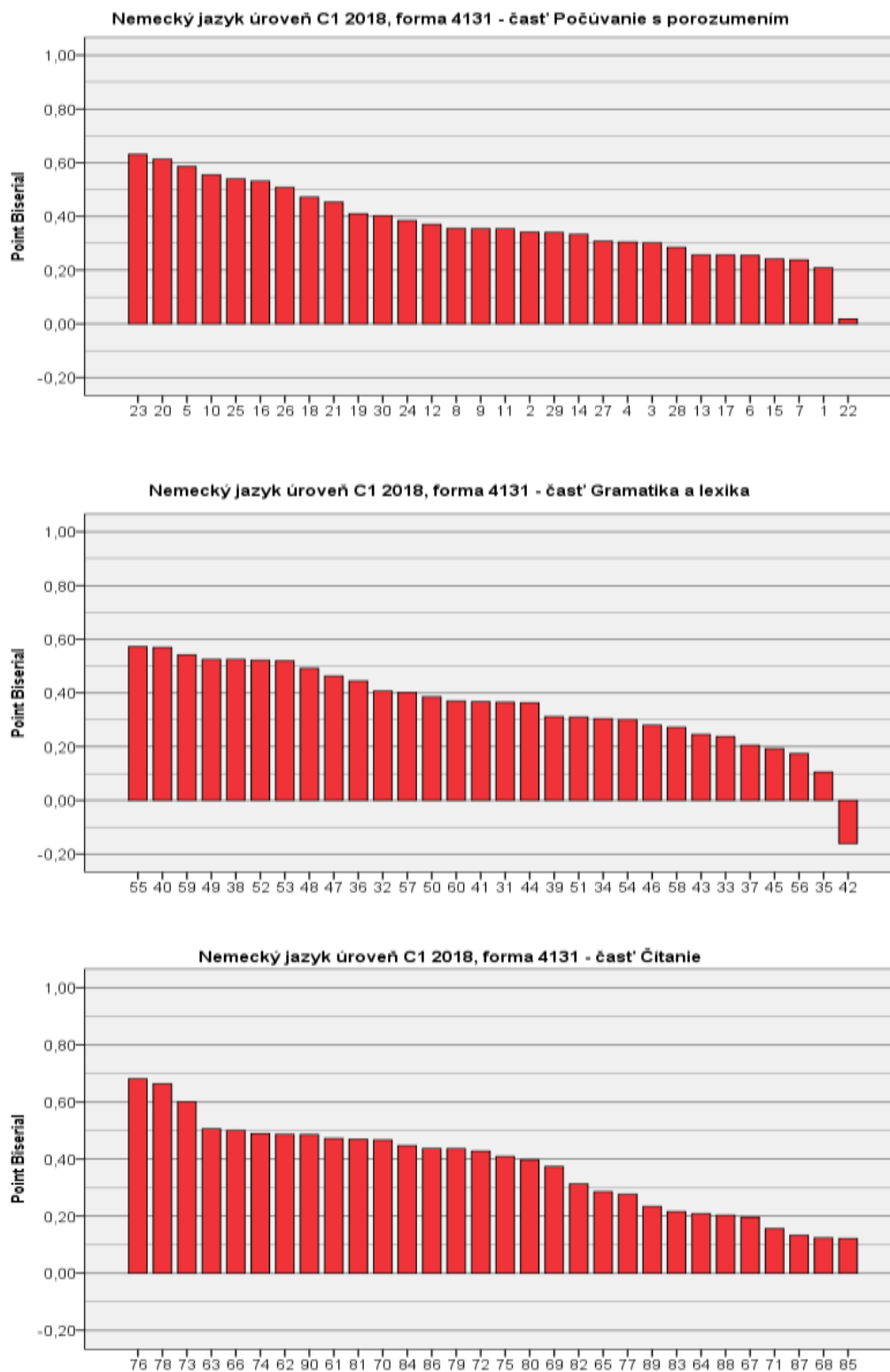
Pre názornú ukážku uvádzame znenie a riešenie položiek č. 64 a 77, teda veľmi ľahkej a veľmi obťažnej položky tejto časti testu:

položka číslo	úloha na výber zo 4 možností	časť	%
64	<p>Das duale Studium bedeutet für die Studierenden eine</p> <p>(A) Möglichkeit, jede dritte Woche in einem Betrieb zu verbringen (B) Chance, praktische Erfahrungen in einem Betrieb zu sammeln (C) Ehre, in einem berühmten Unternehmen eine gute Stelle zu bekommen (D) Gelegenheit, interessante Ausbildungsstätten kennenzulernen</p> <p><i>správna odpoveď: b</i></p>	1	88,9 %

položka číslo	úloha na dopĺňanie slov do zhrnutia textu	časť	%
77	<p>Bei der Übergabe der neuen Wohnung sollte alles, woran es in der Wohnung mangelt, mit Fotos dokumentiert und _____ bewiesen werden.</p> <p><i>správna odpoveď: mit + Zeugen/mit + Augenzeugen</i></p>	3	4,8 %

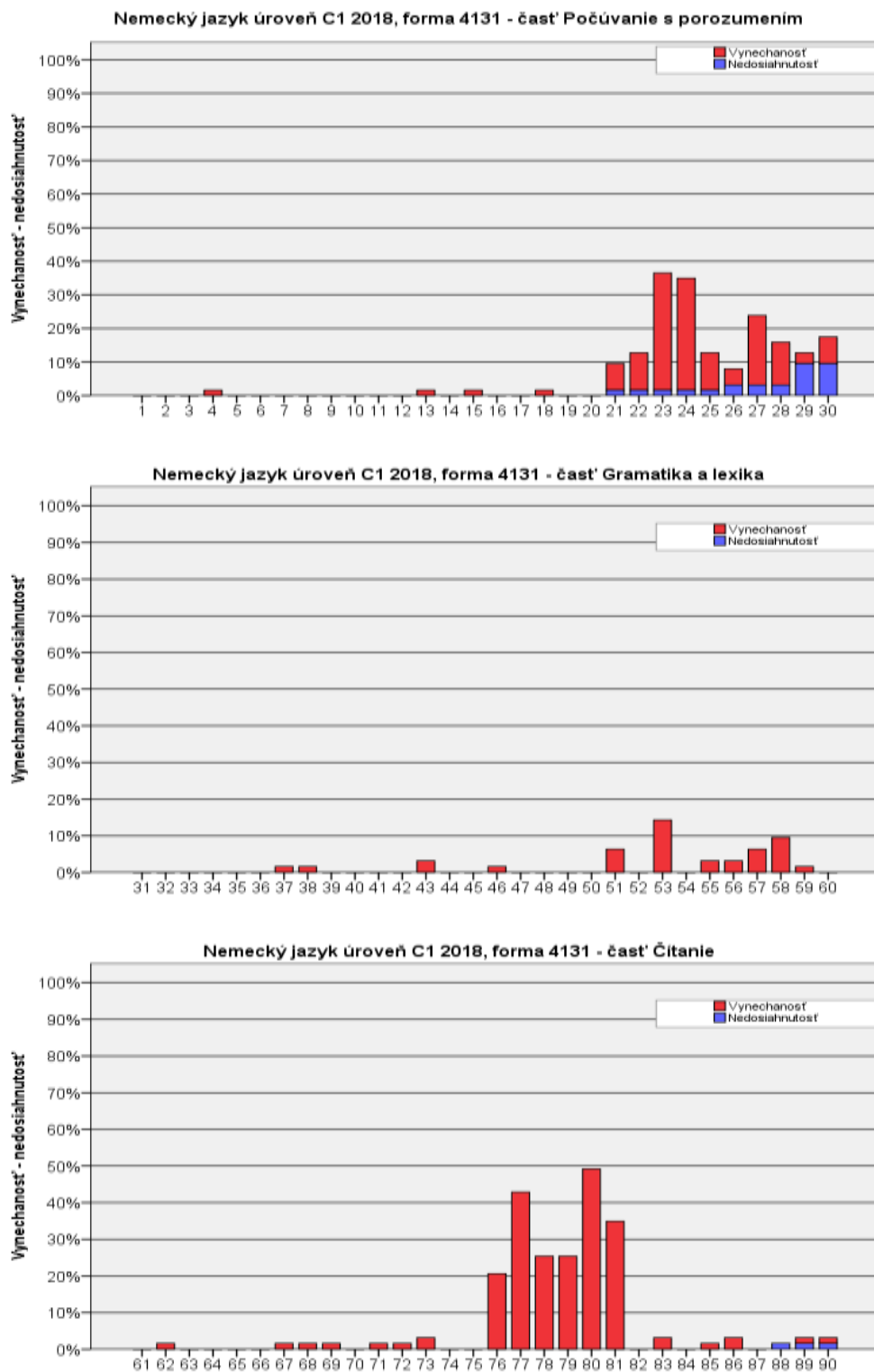
Medzipoložková korelácia položiek so zvyškom testu

V teste bola jedna položka, ktorá mala hodnotu P. Biserial zápornú. Ide o položku č. 42. Na obrázku 42 uvádzame P. Biserial všetkých položiek.

Obr. 42 Grafy korelácie jednotlivých položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 so zvyškom testu

Na obrázku 43 uvádzame grafy neriešenosti jednotlivých položiek. Zvýšené hodnoty neriešenosti sme zaznamenali v časti Počúvanie s porozumením pri položkách č. 23 a 24, v časti Čítanie s porozumením pri položkách č. 77, 80 a 81.

Obr. 43 Grafy neriešenosti položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 podľa jednotlivých zručností (časť)

12 Analýza položiek testu EČ MS z NJ, úroveň C1

V tabuľkách 40 – 42 sú prehľadne zobrazené štatistické ukazovatele pre každú položku v teste rozdelené podľa jednotlivých zručností. Ako sme už uviedli, farebne sú zvýraznené hodnoty, ktoré sa vymykajú jedným alebo druhým smerom z rámca ideálnej položky. Všetky priaznivé parametre boli zaznamenané v časti Počúvanie s porozumením v týchto položkách: č. 02, 03, 05, 08 – 10, 12, 14, 16, 18 – 21, 25, 26, 29 a 30. Položky č. 04, 07, 11, 22 a 27 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 01, 06, 07, 13, 15, 17, 22 a 28 mali nepriaznivé hodnoty P. Biserial. V časti Používanie jazyka mali všetky parametre priaznivé hodnoty položky č. 31, 36, 37, 40, 41, 48, 49, 51 – 53, 55, 56 – 60. Položky č. 34, 35, 39, 42, 46 a 58 mali nevyhovujúcu citlivosť a položky č. 33, 35, 37, 42, 43, 45, 46, 56 a 58 mali nevyhovujúci P. Biserial. V časti Čítanie s porozumením boli všetky parametre priaznivé v položkách č. 62, 63, 66, 69, 70, 72 – 75, 84, 86 a 90. Zvýšenú neriešenosť v tejto časti testu sme zaznamenali pri položkách č. 77, 80 a 81.

Tab. 40 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 – Počúvanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	49,2	58,3	,00	,00	,00	,21
2	30,2	50,0	,00	,00	,00	,34
3	47,6	33,3	,00	,00	,00	,30
4	30,2	25,0	,00	1,59	1,59	,30
5	33,3	66,7	,00	,00	,00	,59
6	15,9	33,3	,00	,00	,00	,26
7	30,2	16,7	,00	,00	,00	,24
8	50,8	50,0	,00	,00	,00	,36
9	63,5	50,0	,00	,00	,00	,35
10	61,9	83,3	,00	,00	,00	,55
11	87,3	25,0	,00	,00	,00	,35
12	41,3	41,7	,00	,00	,00	,37
13	52,4	50,0	,00	1,59	1,59	,26
14	34,9	50,0	,00	,00	,00	,33
15	69,8	41,7	,00	1,59	1,59	,24
16	31,7	66,7	,00	,00	,00	,53
17	52,4	33,3	,00	,00	,00	,26
18	36,5	41,7	,00	1,59	1,59	,47
19	49,2	50,0	,00	,00	,00	,41
20	49,2	83,3	,00	,00	,00	,61
21	28,6	50,0	1,59	7,94	9,52	,45
22	15,9	-8,3	1,59	11,11	12,70	,02
23	27,0	75,0	1,59	34,92	36,51	,63
24	28,6	50,0	1,59	33,33	34,92	,38
25	27,0	66,7	1,59	11,11	12,70	,54
26	30,2	50,0	3,17	4,76	7,94	,51
27	11,1	25,0	3,17	20,63	23,81	,31
28	15,9	41,7	3,17	12,70	15,87	,29
29	46,0	58,3	9,52	3,17	12,70	,34
30	22,2	33,3	9,52	7,94	17,46	,40

Tab. 41 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 – Používanie jazyka

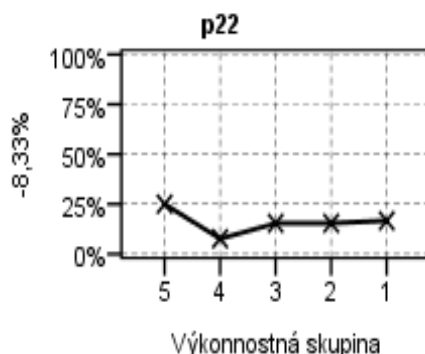
Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
31	66,7	58,3	,00	,00	,00	,37
32	81,0	50,0	,00	,00	,00	,41
33	87,3	41,7	,00	,00	,00	,24
34	90,5	25,0	,00	,00	,00	,30
35	90,5	,0	,00	,00	,00	,11
36	27,0	58,3	,00	,00	,00	,44
37	58,7	33,3	,00	1,59	1,59	,21
38	77,8	50,0	,00	1,59	1,59	,52
39	87,3	25,0	,00	,00	,00	,31
40	60,3	83,3	,00	,00	,00	,57
41	73,0	58,3	,00	,00	,00	,37
42	33,3	-8,3	,00	,00	,00	-,16
43	41,3	50,0	,00	3,17	3,17	,25
44	85,7	50,0	,00	,00	,00	,36
45	63,5	33,3	,00	,00	,00	,19
46	61,9	25,0	,00	1,59	1,59	,28
47	87,3	50,0	,00	,00	,00	,46
48	38,1	75,0	,00	,00	,00	,49
49	58,7	58,3	,00	,00	,00	,52
50	84,1	50,0	,00	,00	,00	,39
51	73,0	50,0	,00	6,35	6,35	,31
52	57,1	83,3	,00	,00	,00	,52
53	39,7	66,7	,00	14,29	14,29	,52
54	85,7	41,7	,00	,00	,00	,30
55	20,6	83,3	,00	3,17	3,17	,57
56	27,0	33,3	,00	3,17	3,17	,17
57	17,5	66,7	,00	6,35	6,35	,40
58	3,2	16,7	,00	9,52	9,52	,27
59	60,3	75,0	,00	1,59	1,59	,54
60	74,6	50,0	,00	,00	,00	,37

Tab. 42 Súhrnné charakteristiky položiek testu EČ MS NJ úroveň C1 – Čítanie s porozumením

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosaiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
61	85,7	50,0	,00	,00	,00	,47
62	76,2	50,0	,00	1,59	1,59	,49
63	71,4	66,7	,00	,00	,00	,51
64	88,9	8,3	,00	,00	,00	,21
65	68,3	58,3	,00	,00	,00	,29
66	79,4	58,3	,00	,00	,00	,50
67	65,1	25,0	,00	1,59	1,59	,20
68	52,4	50,0	,00	1,59	1,59	,12
69	69,8	66,7	,00	1,59	1,59	,37
70	44,4	58,3	,00	,00	,00	,47
71	60,3	8,3	,00	1,59	1,59	,16
72	54,0	50,0	,00	1,59	1,59	,43
73	61,9	75,0	,00	3,17	3,17	,60
74	50,8	50,0	,00	,00	,00	,49
75	68,3	58,3	,00	,00	,00	,41
76	28,6	91,7	,00	20,63	20,63	,68
77	4,8	25,0	,00	42,86	42,86	,28
78	38,1	91,7	,00	25,40	25,40	,66
79	46,0	75,0	,00	25,40	25,40	,44
80	19,0	58,3	,00	49,21	49,21	,40
81	12,7	58,3	,00	34,92	34,92	,47
82	84,1	33,3	,00	,00	,00	,31
83	81,0	33,3	,00	3,17	3,17	,22
84	71,4	50,0	,00	,00	,00	,45
85	44,4	25,0	,00	1,59	1,59	,12
86	50,8	58,3	,00	3,17	3,17	,44
87	47,6	25,0	,00	,00	,00	,13
88	54,0	50,0	1,59	,00	1,59	,20
89	49,2	25,0	1,59	1,59	3,17	,23
90	58,7	66,7	1,59	1,59	3,17	,49

1. časť: Počúvanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Niektoré položky v časti Počúvanie s porozumením dosiahli nízku hodnotu citlivosti (položky č. 04, 07, 11, 22 a 27), čiže jednoznačne nerozdelili žiakov podľa správnosti riešenia na priemerne úspešnejších žiakov v teste a priemerne menej úspešných žiakov. Zápornú hodnotu citlivosti mala položka č. 22. Podrobnejšej analýze sa budeme venovať práve pri položke č. 22 vzhľadom na skutočnosť, že sme pri danej položke zaznamenali celkovo veľmi nízku úspešnosť, iba 15,9 %. Položka okrem toho navzájom nerozlíšila žiakov tretej, druhej a prvej výkonnostnej skupiny a paradoxne, žiaci piatej výkonnostnej skupiny dosiahli v riešení najvyššiu úspešnosť.

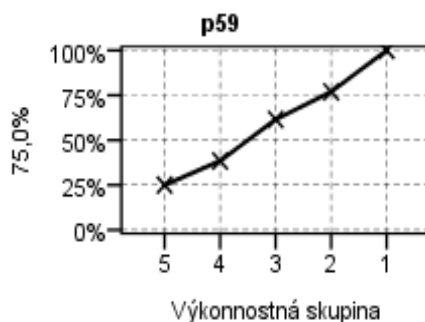
Obr. 44 Graf distribúcie úspešnosti – položka č. 22 testu EČ MS NJ úroveň C1 2018

Išlo o nasledujúcu položku:

položka číslo	úloha na doplnenie slov do zhrnutia textu	časť	%
22	<p>Sein spezifisches _____ widerspiegelt die Höhenlage des Anbaus von Kaffeepflanzen und somit auch das Tempo des ganzen Reifeprozesses.</p> <p>správna odpoveď: Aroma</p>	3	15,9 %

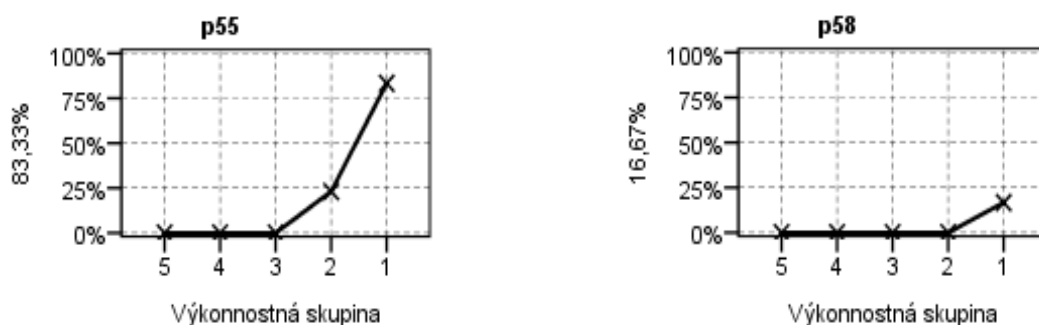
2. časť: Používanie jazyka – obsahová analýza položiek

V časti Používanie jazyka sa nachádza 9 položiek, ktoré charakterizujeme ako veľmi ľahké (úspešnosť nad 80 %), jedná sa o položky č. 32 – 35, 39, 44, 47, 50 a č. 54. Naopak, položky č. 57 a č. 58 boli veľmi obťažné (úspešnosť pod 20 %). Táto časť testu pozostávala z troch typov úloh: pri položkách č. 31 – 50 dopĺňali žiaci vhodný gramatický tvar do textu výberom zo 4 možností odpovede, pri položkách č. 51 – 60 tvorili zo slov v zátvorkách správny tvar a dopĺňali do viet. Všetky položky okrem č. 34, 35, 39, 42, 46 a 58 mali vyhovujúcu citlivosť a spoľahlivo dokázali diferencovať výkonnostné spektrum žiakov. V položkách s vyhovujúcou citlivosťou výkonnostná skupina 5 vykazovala veľmi nízke percento úspešnosti v riešení úloh, naopak, žiaci výkonnostnej skupiny 1 boli v riešení vysoko úspešní. Ideálnu distribúciu úspešnosti mala položka č. 59, ktorá vhodným spôsobom rozčlenila výkonnostné skupiny.

Obr. 45 Graf distribúcie úspešnosti položky č. 59 testu EČ MS NJ úroveň C1 2018

Ako problematické, z pohľadu distribúcie úspešnosti sa javili položky č. 55 a 58, nakoľko nedostatočne rozlíšili žiakov piatej, štvrtej a tretej (č. 55) a druhej (č. 58) výkonnostnej skupiny a dané položky vykazovali vysokú náročnosť č. 55 20,8% a č. 58 3,2 %.

Obr. 46 Grafy distribúcie úspešnosti – položky č. 55 a 58 testu EČ MS NJ úroveň C1 2018

Znenie a riešenie analyzovaných položiek č. 55 a 58, ktorých grafy sme uviedli, bolo nasledujúce:

položka číslo	úloha na tvorbu slov	časť	%
55	Militärische Macht war seiner Ansicht nach (Entscheidung), um nicht nur Preußens politische Vormachtstellung zu sicher <i>správna odpoveď: entscheidend</i>	2	20,8 %

Znenie položky č. 58 uvádzame na str. č. 71.

3. časť: Čítanie s porozumením – obsahová analýza položiek

Z histogramov úspešností na obr. 40 a z tabuľky č. 42 je viditeľná vyššia vynechanosť pri položkách č. 76 – 81. Zvýšenú mieru neriešenosti sme zaznamenali pri položkách č. 77, 80 a 81. Položky č. 64, 67, 71, 85, 57 s 89 neboli z hľadiska citlivosti v norme. Nízkú koreláciu so zvyškom testu mali položky č. 64, 65, 67, 68, 71, 77, 83, 85 a položky č. 87 – 89. Pri žiadnej z týchto položiek sme však nezaznamenali zápornú hodnotu P. Bis. Za veľmi obťažné možno považovať položky č. 77, 80 a 81 s mierou úspešnosti pod 20 %. V nasledujúcom grafe (obr. 47) a obsahovej analýze uvedieme položku č. 81, pri ktorej sme zaznamenali zvýšené miery náročnosti, vynechanosti a neriešenosti. Položka okrem spomenutého nedostatočne rozlíšila výkonnostné skupiny 5 – 2. Znenie položky č. 77, ktorá mala najviac nevyhovujúcich parametrov sme uviedli na strane č. 72.

Obr. 47 Graf distribúcie úspešnosti – položky č. 81 testu NJ C1 2018

Išlo o nasledovnú položku:

položka číslo	úloha na dopĺňanie slov do textu	časť	%
81	<p>Wenn die Studenten einen günstigen Stromvertrag abschließen möchten, ist es _____ im Internet selbst die günstigsten Tarife zu finden.</p> <p><i>správna odpoveď: von Vorteil/ am besten</i></p>	3	12,7 %

13 Vyhodnotenie PFIČ MS z NJ, úroveň C1

Cieľom písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, jasne a zrozumiteľne na primeranej úrovni. Žiaci vypracovali jednu úlohu so štruktúrovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka. Zadanie PFIČ MS pre úroveň C1 môže obsahovať aj obrazový materiál, grafy, tabuľky a pod. Obrazový materiál k PFIČ je zverejnený na stránke NÚCEM, v sekcii Maturita.

Téma: Geschäfte und Dienstleistungen

Sie sind aufgefordert, einen Aufsatz (260 – 320 Wörter) zum Thema „Einfluss der Werbung auf das Kaufverhalten“ zu verfassen. Gehen Sie dabei auf folgende Punkte ein:

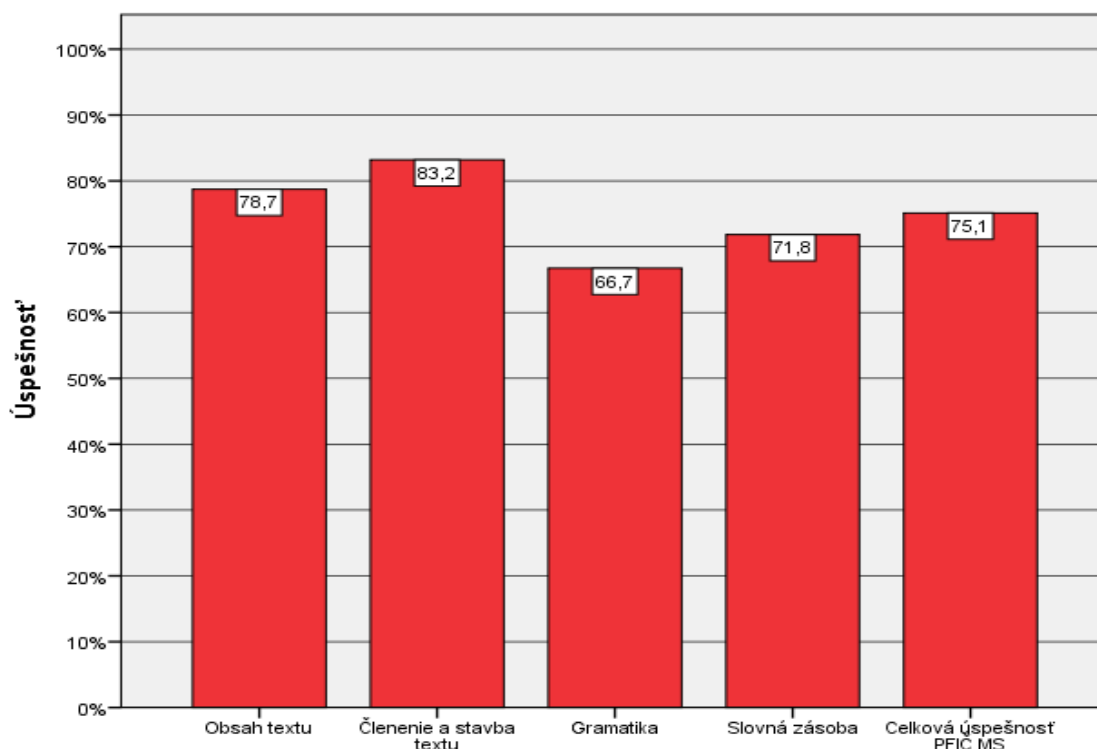
- Art und Weise der Werbung, Werbeträger, Werbemittel,
- Vor- und Nachteile der Werbung in den Medien,
- Einfluss auf die Wahl der Ware,
- Vorstellungen über die Zukunft der Werbung.

Časová dotácia na vypracovanie zadania bola 90 minút. Za tento čas mali žiaci napísať prácu v rozsahu 260 až 320 slov. Práce žiakov hodnotili na škole interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov* vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená objektivita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Hodnotenie prác PFIČ MS kontrolovali predsedovia PMK. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ – ŠVS Banská Bystrica. PFIČ MS 2018 z nemeckého jazyka úroveň C1 písalo 125 žiakov. V tabuľke č. 43 uvádzame priemernú úspešnosť žiakov nielen vo všetkých oblastiach (*obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba*), ale aj celkovú úspešnosť (75,1 %).

Tab. 43 PFIČ 2018 – NJ úroveň C1 – úspešnosť v častiach a celku

	Obsah textu	Členenie a stavba textu	Gramatika	Slovná zásoba	Celková úspešnosť PFIČ MS
N	125	125	125	125	125
Priemer	78,7	83,2	66,7	71,8	75,1
SE	1,8	1,7	1,9	1,8	1,6

Z hodnotených oblastí boli žiaci najúspešnejší v kritériu *Členenie a stavba textu* (83,2 %). Na základe výsledkov je zjavné, že žiaci ovládajú pravidlá písania formálnych a neformálnych dokumentov, ich kompozíciu, grafické členenie do odsekov. Najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali pri kritériu *Gramatika* (66,7 %). Žiaci na dobrej úrovni rozpracovali obsah, pričom sa možno nie ku všetkým bodom zadania vyjadrili gramaticky dostatočne správne. V kritériu *gramatika* bola úspešnosť najnižšia, čo naznačuje, že žiaci majú nedostatky v správnosti používania jazykových štruktúr, syntaktických konštrukcií. Úspešnosť v kritériu *Slovná zásoba* dosiahla 71,8 %. Tento fakt svedčí o priemernej úrovni aktívnej slovnéj zásoby či štylizácie. Na obrázku č. 51 vidíme úspešnosť v PFIČ MS z NJ C1.

Obr. 48 Úspešnosť v PFIČ MS – NJ úroveň C1 2018

14 Záver a odporúčania do praxe

V školskom roku 2017/2018 maturovalo z nemeckého jazyka na úrovni B1 2 655 žiakov z 302 škôl, na úrovni B2 442 žiakov zo 105 škôl a na úrovni C1 126 žiakov zo 6 škôl. Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) na úrovni B1 dosiahla hodnotu 39,4 %, na úrovni B2 62,0 % a na úrovni C1 50,0 %.

Pri práci so žiakmi odporúčame pedagógom pri nacvičovaní zručností posilňovať lexiku, a to z toho dôvodu, aby boli žiaci na danej úrovni lepšie vybavení aktívnou slovnou zásobou, ktorá u nich absentuje a spôsobuje ich neschopnosť porozumieť detailným a špecifickým informáciám v písaných alebo hovorených textoch. Rovnako odporúčame posilniť schopnosť produktívne sa vyjadrovať v nemeckom jazyku aj v písomnej forme.

Z jednotlivých zručností boli žiaci na referenčnej úrovni B1 najúspešnejší pri riešení položiek v časti testu Počúvanie s porozumením, nasledovala Gramatika a lexika a najnižšiu úspešnosť sme zaznamenali v časti Čítanie s porozumením. Pri referenčnej úrovni B2 bolo poradie mierne odlišné – najlepšie riešenou časťou testu bola Gramatika a lexika, nasledovaná Počúvaním s porozumením a aj pri tejto úrovni vykazovalo Čítanie s porozumením najnižšiu mieru úspešnosti. Dané poradie možno pozorovať aj pri teste C1.

Z uvedeného sa dá zhodnotiť, že úroveň zvládnutia testovania používaného v EČ MS z nemeckého jazyka je pomerne nízka a zo strany škôl je aj naďalej potrebné venovať jej vo vyučovaní viac pozornosti s cieľom zjednocovať úroveň vedomostí na výstupe zo strednej školy s inými krajinami EÚ.

V závere ponúkame odporúčania do praxe, ktoré pomôžu k zlepšeniu informovanosti o vývoji MS z nemeckého jazyka a perspektívach jej smerovania.

- Priebežne kontrolovať aktualizácie zverejnené na stránkach Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (www.nucem.sk), a mať tak prehľad nielen o možných zmenách v špecifikáciách testov, ale aj využívať možnosť analyzovania zverejnených správ o výsledkoch externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z nemeckého jazyka.
- Sledovať stránku Štátneho pedagogického ústavu (www.statpedu.sk) v súvislosti s metodickými a koncepčnými zmenami maturitnej skúšky, priebežne sa oboznamovať s cieľovými požiadavkami, ktoré sú východiskom pre tvorbu maturitných testov z cudzích jazykov.

- Naštudovať si *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky* (SERR) a pri hodnotení v rámci triedy používať pri hodnotení jazykových zručností deskriptory uvedené v tomto dokumente.
- Pri výučbe nemeckého jazyka a príprave budúcich maturantov sa snažiť o posilnenie problematických oblastí špecifikovaných v správach o výsledkoch EČ a PFIČ maturitnej skúšky z nemeckého jazyka a intenzívne viesť žiakov k čítaniu a počúvaniu s porozumením.
- Snažiť sa používať také metódy testovania, ktoré žiakov trénujú a pripravujú na spôsob komunikatívneho testovania presadzovaný pri tvorbe maturitných testov z cudzích jazykov.

Veríme, že aj tento dokument bude prínosom k ďalšiemu skvalitňovaniu testovacích nástrojov EČ a PFIČ MS. Súčasne dúfame, že predkladaný dokument je aj užitočným materiálom pre odbornú a pedagogickú verejnosť, na základe ktorého je možné podrobne vyhodnotiť a analyzovať úroveň testovaných vedomostí a zručností maturantov z nemeckého jazyka úrovni B1, B2 a C1, a tak prispieť ku skvalitňovaniu vyučovacieho procesu v oblasti cudzích jazykov.

LITERATÚRA

1. BURJAN, V. 1999. *Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese*. Exam: Bratislava, 1999.
2. BUTAŠ, J. et. al. 2011. *Tvorba testov pre meranie úrovne A1, A2, B1 a B2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky*. ŠPÚ: Bratislava, 2011.
3. HENDL, J. 2004. *Přehled statistických metod zpracování dát*. Portál: Praha, 2004.
4. KOLEKTÍV. 2001. *Standards pro pedagogické a psychologické testování*. Testcentrum: Praha, 2001.
5. KOSTOLANSKÁ, J., FICEK, T. 2018: *Závěrečná správa zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka úroveň B1*. Bratislava: NÚCEM, 2018.
6. KOLEKTÍV. 2018: *Závěrečná správa o výsledkoch PFIČ z nemeckého jazyka úroveň B1*. Bratislava: NÚCEM, 2018.
7. KOLEKTÍV. 2013: *Príručka (vysvetlenie pojmov, používaných v záverečných správach zo štatistického spracovania testov T9 a EČ MS)*. Bratislava: NÚCEM, 2013.
8. LAPITKA, M. 1996. *Tvorba a použitie didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 1996.
9. *Maturita dnes a zajtra*. Informačný bulletin pre všetkých záujemcov o inováciu maturitnej skúšky. ŠPÚ: Bratislava.
10. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. 2003. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní položková a multivariačná analýza s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: F, 2003.
11. RITOMSKÝ, A. – ZELMANOVÁ, O. – ZELMAN, J. 2002. *Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2002.
12. ROSA, V. 2007. *Metodika tvorby didaktických testov*. ŠPÚ: Bratislava, 2007.
13. SKLENÁROVÁ, I. – ZELMANOVÁ, O. 2005. *Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS*. ŠPÚ: Bratislava, 2005.
14. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1999.
15. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
16. *Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2017/2018*. NÚCEM: Bratislava 2016.
17. *Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň B2 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2017/2018*. NÚCEM: Bratislava 2016.
18. *Špecifikácia testov z cudzích jazykov úroveň C1 pre externú časť a písomnú formu internej časti maturitnej skúšky v školskom roku 2017/2018*. NÚCEM: Bratislava 2016.

19. Teorie a metodika. URL: http://www.scio.cz/tvorba_testu/teorie_testu/index.asp
(15.06.2006)
20. TUREK, I. 1998. *Učiteľ a pedagogický výskum*. Metodické centrum: Bratislava, 1998.
21. *Vyhláška štatistického úradu Slovenskej republiky č. 243/2012 Z. z. z 3. augusta 2012. Štatistická klasifikácia odborov vzdelania.*
22. WIMMER, G. 1993. *Štatistické metódy v pedagogickom výskume*. Gaudeamus: Hradec Králové, 1993.

PRÍLOHA

Klasická teória testovania (CTT)

Základné štatistické pojmy

Úspešnosť žiaka je definovaná ako percentuálny podiel bodov za položky, na ktoré žiak odpovedal správne z celkového počtu bodov, ktoré mohol v teste získať. Najvyššia dosiahnutá úspešnosť niektorého žiaka v teste je **maximum**, najnižšia dosiahnutá úspešnosť je **minimum**. Aritmetický priemer úspešností všetkých žiakov riešiacich test je **priemerná úspešnosť** (národný priemer).

Percentil individuálneho **žiaka** určuje percentuálne poradie žiaka v celom súbore, koľko percent žiakov celého súboru dosiahlo horší výsledok ako individuálny žiak. Nutnou podmienkou korektnosti percentilu je zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých žiakov súboru, teda riešenie rovnakých úloh jedného testu v rovnakom čase.

Štandardná odchýlka je priemer odchýlok úspešností všetkých žiakov od priemernej úspešnosti. Vyjadruje mieru rozptýlenia úspešností žiakov od priemernej úspešnosti. Čím je väčšia, tým väčšie sú rozdiely vo výkonoch žiakov. Pomocou štandardnej odchýlky určujeme **intervalový odhad úspešnosti populácie**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. odchýlka; priem. úsp. + 1,96 . štand. odchýlka), v ktorom sa umiestnilo 95 % testovaných žiakov.

Štandardná chyba priemernej úspešnosti určuje presnosť vypočítania priemernej úspešnosti. Čím menšia je štandardná chyba priemernej úspešnosti, tým presnejšie charakterizuje priemerná úspešnosť testovaných žiakov. Pomocou štandardnej chyby priemernej úspešnosti určujeme **interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť**

(priem. úsp. – 1,96 . štand. ch. priem. úsp.; priem. úsp. + 1,96 . štand. ch. priem. úsp.), v ktorom sa s 95 percentnou pravdepodobnosťou nachádza priemerná úspešnosť celého súboru.

Štandardná chyba merania je ukazovateľom presnosti merania. Čím je menšia, tým presnejšie je určený **intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka**

(priem. úsp. – 1,96 . štandardná ch. merania; priem. úsp. + 1,96 . štandardná ch. merania), v ktorom sa s 95 percentnou pravdepodobnosťou nachádza úspešnosť individuálneho žiaka.

Reliabilita testu (spoľahlivosť merania) určuje, do akej miery sa podarilo v teste vylúčiť vplyv náhodnosti, či by testovaní žiaci dosiahli rovnaké alebo podobné výsledky pri opakovanom testovaní podobnými úlohami. Reliabilitu zvyšuje vyšší počet úloh a ich citlivosť, znižuje veľa veľmi ľahkých alebo veľmi ťažkých položiek. Koeficientom reliability je **Cronbachovo alfa**.

Štatistická významnosť (signifikancia) určuje mieru zhody alebo rozdielnosti vybraného znaku dvoch porovnávaných skupín súboru, napríklad priemerných úspešností. Keďže štatistická významnosť sa preukáže už pri malých rozdieloch medzi úspešnosťami skupín (hodnota 0,000), pre potreby pedagogických výskumov je vhodnejšia **vecná významnosť (signifikancia)** rozdielov priemerných úspešností r , ktorá aj pri veľkých súboroch zohľadňuje počet žiakov v jednotlivých porovnávaných skupinách. Mieru zhody alebo rozdielnosti porovnávaných skupín podľa vecnej významnosti r vyjadruje stupnica v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 44 Klasifikácia miery vecnej významnosti

Hodnota vecnej významnosti r	Miera významnosti
$\langle 0,00 - 0,210 \rangle$	zanedbateľná
$\langle 0,210 - 0,310 \rangle$	mierna
$\langle 0,310 - 0,510 \rangle$	stredná
$\langle 0,510 - 1 \rangle$	silná, veľmi silná až úplná

Obťažnosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili úlohu. Čím vyššia je hodnota obťažnosti položky, tým väčšia časť žiakov na položku odpovedala správne, tým bola položka ľahšia. Rozdelenie položiek podľa percentuálnej hodnoty obťažnosti uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 45 Klasifikácia položiek podľa obťažnosti

Hodnota obťažnosti v %	Obťažnosť položky
$\langle 0; 20 \rangle$	veľmi obťažná
$\langle 20; 40 \rangle$	obťažná
$\langle 40; 60 \rangle$	stredne obťažná
$\langle 60; 80 \rangle$	ľahká
$\langle 80; 100 \rangle$	veľmi ľahká

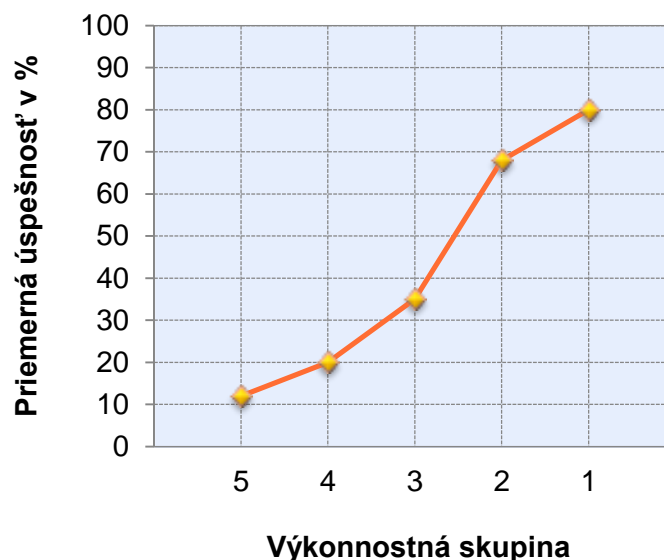
Medzipoložková korelácia je mierou reliability a homogenity testu. Test je reliabilný, ak sú jeho položky homogénne, čo znamená, že položky medzi sebou súvisia, teda merajú tú istú vlastnosť (v teste z matematiky úroveň matematickej schopnosti žiaka). Koeficient medzipoložkovej korelácie **P. Bis. (Point Biserial)** položky určuje koreláciu medzi obťažnosťou položky testu a obťažnosťou ostatných položiek testu. Ak je hodnota **P. Bis.** položky záporná, tak žiaci v teste celkove úspešní (dosiahli úspešnosť vyššiu ako priemerná úspešnosť) neodpovedali správne na položku a naopak žiaci v teste celkove menej úspešní uviedli správnu odpoveď. Ak je táto hodnota blízka 0, položka taktiež slabo rozlišuje úspešných a menej úspešných žiakov. Aby sme položku považovali za vhodnú, hodnota medzipoložkovej korelácie musí dosahovať úroveň minimálne 0,30.

Čím väčšia je kladná hodnota *P. Bis.* položky, tým väčší podiel v teste celkovo úspešnejších žiakov a menší podiel menej úspešných žiakov odpovedal správne na položku.

Pri úlohách s výberom odpovede sa vyhodnocuje osobitne každá ponúknutá odpoveď. Uvádza sa *P. Bis.* každej možnosti a podiel žiakov, ktorí si vybrali danú možnosť (frekvencia). Tieto údaje sú uvedené aj pre skupinu žiakov, ktorí na úlohu neuviedli odpoveď. Žltou farbou je označený stĺpec (prípadne riadok) so správnou odpoveďou. Položky s výberom odpovede hodnotíme podľa nasledujúcich kritérií:

1. Podiel žiakov, ktorí si vybrali správnu odpoveď, by mal byť najväčší.
2. Hodnota *P. Bis.* správnej odpovede by mala byť väčšia ako 0,30. Väčšina v teste celkovo úspešnejších žiakov by si mala vybrať správnu odpoveď. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená červenou farbou.
3. Hodnota *P. Bis.* nesprávnej odpovede (distraktora) by mala byť záporná. Distraktory by si mali vybrať žiaci v teste celkovo menej úspešní. Pri nedodržaní tohto kritéria je hodnota zvýraznená hnedou farbou.

Distribúcia úspešností vyjadruje vzťah medzi úspešnosťou žiaka v položke a celkovou úspešnosťou žiaka v teste. Interpretuje sa grafmi, ktoré majú na osi x rozdelenie žiakov do piatich výkonnostných skupín podľa celkovej úspešnosti v teste od najmenej úspešnej piatej skupiny po najúspešnejšiu prvú skupinu a na osi y priemernú úspešnosť žiakov v percentách v danej položke v danej výkonnostnej skupine.

Obr. 52 Distribúcia úspešností odpovedí žiakov na položku podľa výkonnostných skupín

Citlivosť (rozlišovacia sila položky) je schopnosť položky rozlíšiť úspešnejších a menej úspešných žiakov. Ak všetkých žiakov rozdelíme vzostupne podľa celkovej úspešnosti v teste do piatich skupín (od 5 do 1), tak rozdiel priemernej úspešnosti najúspešnejšej (1) a najmenej úspešnej (5) skupiny je hodnota citlivosti položky. Položky podľa hodnoty citlivosti rozdeľuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 46 Rozdelenie položiek podľa citlivosti

Hodnota citlivosti	Miera citlivosti
Menej ako 0,0 % (záporná hodnota)	kritická
0,0 % – 30,0 %	nedostatočná
nad 30,0 %	vyhovujúca

Neriešenosť položky je percentuálny podiel žiakov, ktorí na položku neuviedli odpoveď. Určuje sa ako súčet vynechanosti a nedosiahnutosti. Žiak vynechal položku, ak na danú úlohu neodpovedal, ale na niektorú ďalšiu úlohu áno. Za nedosiahnutú považujeme položku, po ktorej už žiak žiadnu položku neriešil. Nedosiahnutosť poslednej položky určujeme ako nedosiahnutosť predposlednej položky. Za kritickú považujeme hodnotu neriešenosti vyššiu ako 30 %.